

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, МАРТ 2007. ГОДИНЕ
ГОДИНА XVIII, БРОЈ 2774

**Како је хашко тужилаштво
претњама изнуђивало
лажна сведочења
против Шешеља**

**Или Карлин
сведок
или смрт**

Др Војислав Шешељ

ИДЕОЛОГИЈА
СРПСКОГ НАЦИОНАЛИЗМА

ВЕЛИКА СРБИЈА А.Д.
БЕОГРАД 2002.

Војислав Шешељ

Др Војислав Шешељ:

*„Да господине
Најс,*

*ја се залажем
за Велику Србију
и увек ћу се
за њу залагајти.*

*Ја се ње
нећу одрећи,
иа макар и завршио
свој живој у Хагу”.*

Др Војислав Шешељ

СВЕДОК ОДБРАНЕ
СЛОБОДАНА МИЛОШЕВИЋА
У ХАШКОМ ПРОЦЕСУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2005.

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач
Проф. др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник
Елена Божић-Талијан

Заменик главног
и одговорног уредника
Марина Томан

Помоћник главног
и одговорног уредника
Момир Марковић

Редакција

Огњен Михајловић, Амцад Мигати,
Будимир Ничић, Момир Васиљевић,
проф. др Сретен Сокић, Вјерица Радета,
др Бранислав Блажић, Борис Алексић,
Љубомир Краговић, Владимир Ђукановић

Техничко уређење и компјутерски прелом
Северин Поповић

Карикатуре

Синиша Аксентијевић

Унос текста

Весна Марић, Златија Севић,
Љубинка Божовић, Драгица Томић
и Биљана Мичић

Лектор

Александар Чарапић

Председник Издавачког савета

Др Борђе Николић

Заменик председника Издавачког савета

Др Бранко Надовеза

Издавачки савет

Проф. др Војислав Шешел,
Томислав Николић, Милорад Мирчић,
Гордана Поп-Лазич, Александар Вучић,
Драган Тодоровић,

Мирко Благојевић, Душко Секулић,

Зоран Красић, Паја Момчилов,

Наташа Јовановић, Горан Цветановић

Штампа

ДОО „Драгић”, Зрењанин

Борђа Јоановића 20,

23000, Зрењанин, тел.: 023/535-491

Редакција прима пошту на адресу

„Велика Србија”, Трг победе 3,

11080 Земун; рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија” уписане су у

Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под бројем
1104. од 5. јуна 1991. године.

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Цене огласа за издање у сто хиљада примерака: последња колорна страна корица 100.000 динара; унутрашња колорна страна корица 80.000 динара; унутрашња новинска страна 60.000 динара; 1/2 унутрашње новинске стране 30.000 динара; 1/4 унутрашње новинске стране 15.000 динара; плус порез на промет.

Тадићево полтронство

- Безумник!

2

Злочин са именом

- Декларација Српске радикалне странке о осуди свих злочина

5

Суданија

- Тадић против Србије

7

Српске тапије

- Косово и Метохија је српско

14

Косовскометохијска драма

- Српска имовина на добошу

20

Међународни научни скуп

- Одбрана истине и права

27

Тиранија

- Или Карлин сведок или смрт

30

Трансфузиологија

- Дракулина деца

36

На скенеру: Ненад Богдановић

- Оклизнуо се на саобраћај

41

Европске замке

- Мађарски „европски пут”

45

Стварање нових држава

- Нежељена држава Украјина

48

Записи из Бразила

- Бразилски кораци од седам миља

50

Верска и социјална патологија

- Кундалини – јога

53

Тадић хоће да Србе прогласи геноцидним народом
и оптужи их за злочин који нису починили

Безумник!

- Приписујући Србима злочин који нису починили, Тадић је још једном показао да је спреман да без договора извршава све налоге са Запада. Међународни суд правде је пресудом иакође доказао да није независна институција, већ да је инструментиализован од стране Америке и западних сила, баш као и Хашки трибунал

Пише: Борис Алексић

Пресудом Међународног суда правде у Хагу Србија је ослобођена оптужби за геноцид у Босни и Херцеговини. Међутим, суд је прогласио Београд одговорним, јер „није спречио геноцид у Сребреници”. Тиме је Србија постала прва држава у свету одговорна за кршење Конвенције о геноциду. Ипак, сама одлука садржи неколико очигледних контрадикторности, што указује да највиши суд Уједињених нација више није имун на политички утицај. Више од тога, овај акт садржи и фалсификате, а њиме је озаконен геноцид над Србима и практично је спречена свака могућност покретања одговорности за најтежи злочин по међународном праву – злочин против мира, када је у питању рат у бившој Југославији. Поврх свега, председник Србије Борис Тадић је изјавио како Скупштина Србије треба да донесе декларацију у којој ће осудити наводни геноцид у Сребреници и констатовати како наша држава није учинила ништа да га спречи!

Борис Тадић на тај начин приписује српском народу злочин геноцида, иако по Конвенцији о спречавању и кажњавању злочина геноцида (од 9. децембра 1948. године, Генерална скупштина Уједињених нација), он у Сребреници није извршен.

Постоје бројни докази због којих се злочин у Сребреници не може посматрати као геноцид. Наиме, намера делимичног или потпуног уништења неке националне, етничке, расне или верске групе не може да постоји уколико је уперена само према мушкарцима. Напротив, у самој Конвенцији о спречавању и кажњавању злочина геноцида посебно су заштићене жене и деца, који су кључ за опстанак неке групе.

Конвенција геноцидом сматра потпуно или делимично уништење једне националне, етничке, расне или верске групе. Војска Републике Српске је у Сребреници, поступајући часно, евакуисала жене и децу посебним аутобусима, док су појединци убили око хиљаду заробљеника, у знак одмазде за свирепе масакре које су муслиманске снаге починиле у околним српским селима. То јесте злочин, али није геноцид.

Такође, треба истаћи да према пресуди Међународног суда правде Србија није обавезна да уради тако нешто! Овим предлогом, Тадић намерава да заврши посао којег се прихватио НАТО, бомбардујући Републику Српску, а који је Северноатлантска алијанса спровела у Републици Српској Крајини. Поступајући као чиновник НАТО, недостојно функцији председника Србије коју тренутно обавља, Борис Тадић својим предлогом тежи проглашењу Срба за геноцидан народ (због злочина који нису починили) и укидању Републике Српске.

Уколико би то учинила Србија, као гарант Дејтонског споразума, против тамошњих Срба била би дозвољена сва средства, а они би доживели судбину истребљеног народа из Републике Српске Крајине. Дакле, јасно је да први човек Демократске странке Борис Тадић намерава да доврши посао који нису обавиле НАТО бомбе.

Уколико би Србија донела декларацију, коју предлаже Тадић, тим чином би био отежан положај Републике Српске, а наша држава би прихватила став према којем над Србима на простору бивше Југославије нигде није извршен геноцид. Иако овај злочин никад не застарева, Србија би се, доношењем декларације, одрекла могућности да накнадно покрене питање утврђивања одговорности за геноцид над српским народом. Тим чином би и НАТО био ослобођен одговорности за агресију и бомбардовање Републике Српске.

Међутим, у предлогу Бориса Тадића се примећује још нешто – његова очигледна нестручност. Наиме, председник Демократске странке је, уз све своје енормно плаћене саветнике, схватио да Међународни суд правде пресудом приморава Србију да донесе декларацију којом би осудила геноцид у Сребреници и којом би констатовала да Београд није учинио довољно да га спречи. Судије су у својој пресуди само навеле да је сама пресуда (декларација) довољна сатисфакција тужиоцу, тј. Босни и Херцеговини. Инсистирајући на хитном усвајању декларације, Тадић је – поред своје сервилности и спремности да без поговора извршава све налоге са Запада – отишао корак даље.

Пресуда контрадикторна

Кренимо редом. Међународни суд правде се најпре прогласио надлежним за тужбу Босне и Херцеговине против Савезне Републике Југославије, иако је претходно заузео

став да СРЈ није била чланица Уједињених нација и да не може због тога да тужи чланице НАТО. Ово је образложено тиме што је наша држава прихватила спор (по тужби Босне и Херцеговине) и активно учествовала у њему.

Стални суд у Хагу је пресудио на штету Србије по два основа: због тога што није спречила наводни геноцид у Сребреници и због тога што није предала генерала Ратка Младића ад хок Трибуналу у Хагу. Са друге стране, Међународни суд правде је пресудио да Србија није починила геноцид, затим да није планирала да почини геноцид, нити је подстрекивала на геноцид, као и да није саучесник у геноциду, те да нема обавезу да плати ратну штету.

У самој пресуди, тј. у њеном образложењу се наводи да Србија није могла да зна да ће до наводног геноцида у Сребреници уопште доћи. Без обзира на ту реченицу, стални Међународни суд правде је нашао да је Србија одговорна због тога што није спречила злочин! На овом примеру се јасно уочава контрадикторност у ставовима судија, јер како било ко може да спречи нешто за шта и не зна да се дешава?!

Очигледно је да суд није остао имун на идеолошке концепте појединих западних сила и да пресуду није донео непристрасно. Ипак, овде треба напоменути да су један од главних „аргумента“ тужилаца из Босне и Херцеговине, везано за наводни геноцид у Сребреници, биле изјаве званичника Србије, пре свих министара иностраних послова – Горана Свилановића и Вука Драшковића. Тужиоци су истicali како су и сами представници власти у Београду (Свилановић и Драшковић) у својим јавним наступима износили како признају да је почињен геноцид у Сребреници и да је тамо страдало 8.000 муслимана. Будући да су званичници тужене стране износили ове погубне изјаве, за суд није било потребе да дубље испитује наводе о Сребреници. Уместо тога, прихваћене су неке од одлука Трибунала у Хагу. Овакво понашање судија Међународног суда правде је још чудније када се зна да је српска страна на суђењу ипак оспоравала постојање геноцида на целој територији Босне и Херцеговине.

Веома је интересантно и како су судије гласале. Приликом гласања о томе да ли је Србија починила геноцид у Босни и Херцеговини, тринаесторо судија Међународног суда правде у Хагу гласало је да није, док су двојица сматрала да јесте. Против предлога да се Србија огласи кривом за геноцид гласали су председник судског већа Розалин Хигинс из Велике Британије, затим судије Леонид Скотњиков из Русије, Хисаши Овада из Јапана, Бруно Сима из Немачке, Петер Томка из Словачке, Рони Абрахам из Француске, Кенет Кејт са Новог Зеланда, Бернардо Сепулведа-Амор из Мексика, Мохамед Беноуна из Марока и ад хок судија професор Правног факултета у Београду Миленко Крећа из Србије, док су потпредседник судског већа Ун Шафкат ал-Кашива из Јордана и ад хок судија Мејо из БиХ били за ту одлуку.

Исти однос снага био је и када се одлучивало о томе да ли је Србија планирала геноцид. Судије које су у првом случају биле за то да се наша земља прогласи одговорном за геноцид, изјасниле су се да смо планирали тај злочин.

Када се одлучивало о саучесништву у геноциду, 11 чланова већа је дигло руку за одлуку да Србија није била саучесник у геноциду у Босни и Херцеговини, док су је четворо сматрали одговорном за ово дело. На страни оних који су нас ослобађали кривице били су поново председница Хигинс, као и судије Ши, Корома, Овада, Сима, Томка, Абрахам, Сепулведа-Амор, Скотњиков и Крећа, док су потпредседник Ал-Кашива, Кејт, Бенуна и Мејо сматрали да постоји наша одговорност.

Дванаест према три био је резултат гласања по питању тога да ли је Србија одређеним активностима могла да спречи геноцид у Сребреници. За одлуку да је Београд одговоран гласали су председница Хигинс, потпредседник Ал-Кашива, судије Рањива, Ши, Корома, Овада, Сима, Абрахам, Кејт, Амор, Бенуна и Мејо, док су се тој одлуци успротивили Томка, Скотњиков и Миленко Крећа.

Да Србија није испунила обавезу према Хашком трибуналу, сматрали су Хигинс, Ал-Кашива, Рањива, Ши, Корома, Овада, Сима, Томка, Абрахам, Кејт, Сепулведа-Амор, Бенуна и Мејо. Против су били Скотњиков и Крећа. Представник Русије је једини отворено стао у заштиту међународног права и подржао ставове Србије при гласању о том питању.

У самој пресуди Међународног суда правде у Хагу уочава се још једна контрадикторност. Наиме, овим актом је у потпуности срушена основна и главна теза Трибунала у Хагу према којој је рат у бившој СФРЈ започет и планиран у Београду, самим тим што је Србија ослобођена одговорности за планирање најтежих злочина у БиХ. Осим тога, стални суд у Хагу је поништио дефиницију, коју је Трибунал усвојио за тзв. командну одговорност, и притом пооштрио критеријуме за њено доказивање, захтевајући постојање ефективне контроле (Суд се позвао на пресуду у спору Никарагва против САД). То, фактички, значи да је Трибунал у

Када говоримо о пресудама међународних судова везаних за нашу земљу, не можемо а да не поменемо и скандалозну одлуку Европског суда у Стразбуру пред којим су појединци, грађани СРЈ, тужили чланице НАТО. Суд је донео одлуку да НАТО није одговорен за убиства цивила у СРЈ приликом агресије из 1999. године зато што „није имао контролу“ над том територијом!? Овде се мора поставити питање: да ли постоји већи доказ за контролу над неком територијом од могућности да се на њој убије неко? (Исто тако је познато да су команданти Северноатлантског савеза контролисали терористе тзв. ОБК на терену). Одговор је јасан, а из њега се извлачи закључак да европско судство амнестира злочине НАТО.

**Сулејман Тихић са зликовцем
Насером Орићем**

Хагу све ове године радио на погрешан начин, јер његова основна концепција о одговорности Србије и њеног политичког врха и кроз ову пресуду пада у воду. Читава стратегија Карле дел Понте је лажна и била је усмерена ка сатанизацији Срба. Фактички, пресудом сталног Међународног суда правде је приказан као неистинит и концепт о „заједничком злочиначком подухвату”, који је наводно организован у Београду. Подсетимо да је Трибунал у Хагу званично потрошио више од једне милијарде долара како би доказао своје тврдње уперене против Србије.

Контрадикторност се, међутим, огледа у томе што највиши суд УН-а инсистира на даљој сарадњи Србије са Трибуналом у Хагу, иако је својом пресудом основни концепт Карле дел Понте приказао као лажан и тиме очигледно дискредитовао ову ад хок институцију. Политички утицај појединих западних сила на Међународни суд правде види се и на овом примеру.

Стални суд УН-а у Хагу је донео пресуду у којој се наводи да је у Босни и Херцеговини геноцид почињен само у Сребреници. Овај став је реално неодржив, јер је немогуће имати геноцидну намеру у једном граду и селу, а немају је у другом. Да подсетимо, геноцидна намера (*dolus specialis*) је битан елемент овог злочина. Тачније речено, геноцид не може да постоји без овог фактора посебне намере. Стога је бесмислено да се тврди како је нпр. Војска Републике Српске имала геноцидну намеру у Сребреници, а није је имала на путу до тог места, у неком другом селу или граду.

Сваком разумном је јасно да Војска Републике Српске није спроводила геноцид, већ да је бранила свој народ како не би доживео судбину житеља Републике Српске Крајине. Уосталом, рат у БиХ су започели муслимани по директном наговору амбасадора САД Цимермана, рушећи тзв. Кутиљеров план. Стога, претежну одговорност за све злочине почињене у овом сукобу, а који су сви до једног произашли из нарушавања мира носе САД и муслимани.

Очигледно је, дакле, да је концепт о наводном геноциду у Сребреници био усвојен под снажним притисцима Ватикана, Енглеске, Немачке и САД, како би се њихова агресија на Републику Српску и Србију приказала као оправдана (примера ради, Каритас, „хуманитарна” организација у власништву Ватикана, 1999. године је ухваћена од стране италијанске царине у шверцу 30 тона оружја за шиптарске терористе). Ово тим пре што је Међународни суд правде у својој пресуди закључио да етничко чишћење у Босни и Херцеговини нема карактер геноцида.

Наиме, суд је такође установио да су у Босни и Херцеговини почињени масовни злочини, али да се не могу квали-

фиковати као геноцид. Масовна убиства нису почињена с намером да се муслимани униште као национална група. Исти налаз суд је донео и у вези с протеривањем, депортацијама, уништавањем муслиманских културних и верских објеката, наведених у тужби Босне и Херцеговине.

Како је саопштила председник судског већа Хигинсова, Савезна Република Југославија је имала утицај на Србе из Босне и Херцеговине у политичком, војном и финансијском смислу. То, ипак, не значи да је постојала апсолутна зависност органа и Војске Републике Српске од органа власти СРЈ. Суд је закључио да СРЈ није снабдевала наводне почиоце геноцида оружјем, односно средствима за извршење геноцида.

Суд је, такође, одлучио да у случају паравојне јединице из Србије „Шкорпиони”, која је на подручју Сребренице почињала злочине, не постоје докази да је она била под апсолутном контролом власти у Београду.

Амнестирани злочини над Србима

Међутим, најтежа последица пресуде и пропратних одлука Међународног суда правде против Србије је немогућност озакоњења геноцида над српским народом! Наиме, највиши суд Уједињених нација је одузео право Србији да тужи друге државе због извршеног злочина геноцида, као и злочина против мира! Суд је на одређени начин онемогућио и утврђивање одговорности за најтежи злочин по међународном праву – злочин против мира. Овакви закључци почивају на фалсификатима, који су усвојени у Хагу. Међународни суд правде је још раније заузео став да СРЈ (Србија) није била члан УН-а, те да не може да тужи чланице НАТО. Судије су под политичким утицајем усвојиле ово накарадно и идеолошки обојено тумачење.

Наиме, уколико би Београд подигао тужбу, за другу страну би било довољно да истакне приговор како не прихвата спор, јер наводно СРЈ (Србија) није била чланица УН-а током деведесетих.

Међународни суд правде је овакав став заузео на основу тога што је СРЈ одузето право учешћа у раду Генералне скупштине ОУН-а на основу Резолуције 47/1 од 22. септембра 1992. године. Ова мера је први пут у историји употребљена против неке државе и супротна је Повељи УН-а. Наиме, под притиском Европске заједнице и неких муслиманских земаља, Савет безбедности је препоручио Генералној скупштини да из свог чланства искључи СРЈ и оспори право овој земљи да наследи чланство СФРЈ. У тексту Резолуције се наводи да је СФРЈ „престала да постоји”, што је у супротности са чињеничним и правним стањем. Овом одлуком Савет безбедности је прекорачио своја овлашћења, јер је политички орган и не може да доноси суд о правним питањима. Да је реч о кршењу Повеље Уједињених нација, потврдио је и главни правни саветник УН-а, који у свом ставу поводом Резолуције истиче да се њоме „не окончава, нити суспендује чланство Југославије у Организацији.” Истакнимо још и то да је Правни комитет УН-а (шести) одавно закључио да „држава чланица ОУН-а не губи чланство у Организацији само зато што су њен устав или њене границе доживеле промену.”

На крају, иако је пресуду донео највиши суд УН-а, то не значи да стручна јавност не би требало да критикује лоше стране ове одлуке. Напротив, одлучност свих наших грађана, када је у питању заштита Републике Српске и расветљавање злочина геноцида почињеног над српским народом (народом који је највише страдао у бившој Југославији), као и злочина против мира, не би смела да буде доведена у питање. Борба за истину не сме да престане.

Српска радикална странка захтева
да Народна скупштина осуди све злочине и жигоше све злочинце

Све злочине пред лице правде

- *Злочин је злочин. Ни злочини ни злочинци немају оправдање или колективно и национално покриће. И сви су за осуду. Осим у схваћању Бориса Тадића и још неких из српске политичке номенклатуре. Српска радикална странка је пред Народну скупштину изашла са јединственим Предлогом декларације о осуди свих злочина почињених на простору бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије*

Српска радикална странка је поднела Народној скупштини Републике Србије Предлог декларације о осуди свих злочина почињених на простору бивше Југославије. У Декларацији се наводи да сваки појединац који је починио злочин мора да одговара пред лицем правде и да је потпуно неприхватљиво заступање било какве идеје о колективној кривици појединих народа.

„Председник Републике Србије чини огромну штету и српском народу и српској држави својим притупастим предлозима о томе да се осуђује злочин само на једном месту, а

да се ћути о злочинима почињеним на другим местима. Декларација Српске радикалне странке, заснована је на стварним чињеницама, на најтежем могућем злочину који је почињен после Другог светског рата, на прогону и убијању српских цивила на простору Републике Српске Крајине. Обухвата и злочине почињене на подручју некадашње Босне и Херцеговине, злочине над Србима у Сарајеву, Братунцу, злочин над муслиманима у Сребреници, али и злочин над Србима на Косову и Метохији”, истиче генерални секретар Српске радикалне странке Александар Вучић

Вучић наглашава да ће Декларација на најбољи начин показати да за Српску радикалну странку, Народну скупштину, за грађане Србије нема разлике у односу према злочину. „Сваки злочин морамо да осудимо и сваки злочинац мора да буде осуђен. Сваки појединац, који је учествовао у било каквом злочину, мора да одговара пред лицем правде. Тиме показујемо своју ширину, за разлику од Бориса Тадића који види само један злочин, којем су, очигледно, главе припадника једне нације или вероисповести неупоредиво значајније од припадника друге нације”

Генерални секретар Српске радикалне странке подвлачи да су за ову странку сви људи једнаки, да међу њима нема разлике. „Желимо да се сви злочини осуде. Не може се издвојити само један, јер је то супротно свим међународним принципима јавног права, супротно моралним нормама и потпуно фалсификовање историјских чињеница и онога што се збивало на терену”, рекао је Вучић.

Он наглашава да усвајањем једне такве Декларације показујемо не само добру вољу, већ и какав би однос требало да имају све државе у региону према том питању. У Српској радикалној странци верују да ће након ове Декларације народна представништва свих држава насталих на територији некадашње Југославије, као и земаља чланица НАТО, донети опште акте којима недвосмислено осуђују злочине, без обзира на националну и верску припадност жртава или починилаца злочина.

„Никога још нисмо чули у региону да је осудио злочине муслимана и Хрвата над Србима. Најлицемерније је када Хрвати, који су извршили геноцид над Србима, туже Србију за геноцид и траже неко поравнање, а наши зликовци из ДОС-а повлаче тужбе против земаља бивше Југославије и спремни су да о таквим стварима разговарају” – каже генерални секретар Српске радикалне странке.

У Српској радикалној странци очекују да ће Декларацију подржати све странке у Србији једино уколико, како истичу у овој странци, поново не изађу у сусрет Борису Тадићу, који није спреман да осуди све злочине. Јер, како кажу, Тадић је раније одбио да осуди злочин почињен над народом Републике Српске Крајине.

Осуда свих злочина

У наставку текста објављујемо интегрални текст Предлога декларације Српске радикалне странке:

Народна скупштина Републике Србије најоштрије осуђује све злочине почињене у оружаним сукобима на простору бивше Југославије.

Народна скупштина Републике Србије сматра да сваки појединац, који је починио злочин, мора да одговара пред лицем правде. Истовремено, потпуно је неприхватљиво заступање било какве идеје о колективној кривици појединих народа.

Народна скупштина Републике Србије осуђује злочин против мира који су уз помоћ западних сила извршиле републике бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

Народна скупштина Републике Србије осуђује злочине почињене над припадницима ЈНА на територији Републике Словеније.

Народна скупштина Републике Србије истиче да злочини, које је починила хрватска војска над српским народом у Републици Српској Крајини, никада не смеју да буду заборављени, а Република Хрватска, која сноси одговорност за најстрашнији масакр и прогон цивилног становништва, који се догодио на европском тлу после Другог светског рата, мора да оптужи и осуди одговорне и непосредне починиоце тих злочина.

Народна скупштина Републике Србије осуђује све злочине почињене над Србима у Сарајеву, Братунцу и другим местима у Босни и Херцеговини, као и злочин који је почињен над муслиманима у Сребреници и другим местима у Босни и Херцеговини.

Народна скупштина Републике Србије осуђује понашање представника међународне заједнице на Косову и Метохији, под чијом заштитом албански терористи некажњено врше злочине над српским становништвом на Косову и Метохији.

Народна скупштина Републике Србије посебно осуђује злочин против мира који су западне силе извршиле бомбардовањем Савезне Републике Југославије.

Народна скупштина Републике Србије захтева од надлежних државних органа Републике Србије да, у складу са домаћим прописима, оптуже и осуде сва лица, грађане Србије и друге, који су починили или су одговорни за злочине на територији Републике Србије, без обзира на њихово држављанство, националну и верску припадност.

Народна скупштина Републике Србије очекује да ће народна представништва свих држава насталих на територији некадашње Југославије, као и земаља чланица НАТО, донети опште акте којима недвосмислено осуђују злочине, без обзира на националну и верску припадност жртава или починилаца злочина.

Тадић против Србије

Пише: Душан Марић

Једва да је од читања пресуде Међународног суда у Хагу по тужби Босне и Херцеговине против Србије прошао сат, а председник Србије Борис Тадић се огласио саопштењем у којем захтева да Скупштина Србије, по хитном поступку, српски народ прогласи геноцидним за злочин који није починио.

Притом се прво позвао на пресуду Међународног суда да је Србија прекршила Конвенцију УН-а о геноциду (јер није спречила наводни геноцид у Сребреници), националне и државне интересе (по сулудој логици – ако се покајемо за оно што нисмо згрешили, биће нам пре опроштено) да би у накнадном саопштењу, које је из његовог кабинета јавности упућено два дана након читања хашке пресуде, председник Србије акценат ставио на моралне разлоге.

Међутим, сви Тадићеви аргументи – од хашке пресуде до позивања на морал, најблаже речено су спорни.

Прво и најважније, по међународном праву, у Сребреници није било геноцида. Кад неко изврши геноцид, он убија све редом, без разлике да ли су у питању одрасли или деца, мушкарци или жене, војници или цивили. Према Конвенцији Уједињених нација о спречавању и кажњавању злочина геноцида из децембра 1948. године, геноцидом се сматра потпуно или делимично уништење једне националне, етничке, расне или верске групе.

До сада је утврђено да су српски војници убили око хиљаду заробљеника, у знак одмазде за муслиманске злочине у Подрињу када је убијено на хиљаде српских цивила. Остале су убили у борби. То јесте ратни злочин, али није геноцид.

Око 30.000 заробљених муслимана из Сребренице и Подриња, међу којима су биле и хиљаде муслиманских војника, Срби су одмах пустили на слободу. Те чињенице, које је утврдио чак и Хашки трибунал, обесмишљавају сваку тврдњу о постојању геноцида у Сребреници, па макар она била подупрta и (очигледно политичком) пресудом Међународног суда, који је инструментализован од стране Америке и Енглеске, исто као и Хашки трибунал.

Низ чињеница указује на то да је и Међународни суд, као и Хашки трибунал, у случају пресуђивања Србима и Србији са терена међународног права прешао на терен глобалне политике, а по диктату САД и НАТО.

Приликом изјашњавања о тужби Србије (СРЈ) против земаља чланица НАТО, чија је авијација 1999. године извршила варварско бомбардовање Србије, Међународни суд се прогласио ненадлежним. Уз објашњење да у то време Србија (СРЈ) није била члан УН-а.

По истом принципу, Међународни суд је морао прогласити своју ненадлежност и по тужби Босне и Херцеговине из једноставног разлога што ни у време подношења те тужбе ни у време догађаја у Сребреници Србија (СРЈ) није била чланица УН-а. Али се прогласио надлежним.

Ако је једна од ове две одлуке утемељена на праву и правичности, онда је друга потпуно негирање и једног и другог.

Овај волонтаризам Међународног суда још је очигледни-

ји кад се има у виду то да држава Босна и Херцеговина уопште није ни поднела тужбу против Србије (ниједан државни орган БиХ никада није донео одлуку о подношењу тужбе), већ је то учинио један амерички адвокат на телефонски позив Алије Изетбеговића.

Крајњи циљ ове злоупотребе моћи и права јесте настојање да се, у недостатку било каквих доказа о директној умешаности Србије у злочине у Сребреници, кроз измишљање геноцида Србији пришије бар морална одговорност, а српском народу етикета да су први народ у историји којем је пресуђено да је одговоран за кршење Конвенције о геноциду. То ће, дакако, знатно олакшати амерички обрачун са Републиком Српском, као наводном геноцидном творевином.

Кад су државни интерес и морал у питању, Тадићев предлог да српски парламент усвоји декларацију у којој би се говорило само о Сребреници и осудили само српски злочини, стоји на још климавијим ногама. Заправо, он је у директној супротности и са једним и са другим. Ево и због чега.

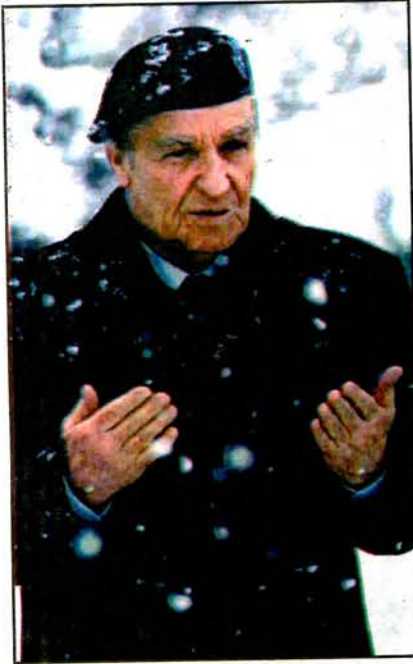
У ратовима који су вођени од 1991. до 1999. године почињени су стравични злочини над припадницима свих јужнословенских народа, у којима је погинуло више од 150.000, рањено више од 300.000 и протерано више од 2.500.000 људи, такође из редова свих народа.

У Сарајеву је убијено више Срба, него што је убијено муслимана у Сребреници. И док су муслимани убијени у Сребреници у огромној већини били војници који су погинули у борби, Срби убијени у Сарајеву су у огромној већини били цивили који оружје нису ни узели у руке, а камоли да су неког убили. Покушљени су из својих станова и убијени.

У операцији „Маестрал“, у септембру 1995. године, хрватска и муслиманска војска су за само седам дана етнички очистиле Босанску крајину и притом убиле више од 1.000 и протерале свих 150.000 становника српске националности.

Приликом агресије на Западну Славонију, 1. маја 2005. године, хрватска војска је убила 283, а протерала свих 15.000 становника српске националности.

Три месеца касније, у акцији „Олуја“, хрватска војска је убила око 2.000 и протерала више од 220.000 Срба из Репу-

блике Српске Крајине, етнички чистећи од Срба трећину државне територије, чиме је успостављен континуитет са злочиним који је над Србима у Хрватској почињен од 1941. до 1945. године. Најмање толико је протерано пре „Олује“.

У априлу и мају 1992. године, муслиманска војска је побила, затворила у логоре или протерала све српско становништво из општине Коњиц. Исто се догодило и на подручју Посавине која се у то време налазила под окупацијом хрватске војске.

За две ратне године, у серији од десетине масовних злочина, муслиманска војска из Сребренице је убила више од 1.500 Срба у Сребреници и Братунцу, док је број њихових жртава у том делу Подриња већи од 3.000. И сви су убијени пре ослободилачке и, зашто не поновити, осветничке акције Војске Републике Српске у Сребреници.

Током тромесечне агресије на СР Југославију терористи из НАТО су убили више од 2.000 цивила. Број Срба које су, пре и после тога, на Косову и Метохији убили њихови савезници, чланови терористичке ОВК, прелази број од 3.000. Уз 150 порушених цркава и манастира и на десетине хиљада запаљених породичних кућа и других објеката. Уместо да буду кажњени, шиптарски терористи ће, очигледно, бити

награђени насилним стварањем још једне албанске државе у Европи – на српској етничкој и државној територији.

Као што се види, и у Хрватској, Босни и Херцеговини и на Косову и Метохији, над Србима су почињени стравични злочини. И ником ништа. Ни муслиманима, ни Хрватима, ни Шиптарима, ни „демократском“ Западу није пало на памет да злочине над Србима осуде на било који начин, ни на најнижем нивоу, а камоли усвајањем скупштинске декларације о својој кривици.

Нити то неко од њих тражи. Јер живимо у свету у којем убијање „лоших момака“ – Срба и није некакав злочин.

У таквој ситуацији, усвајање једностране, искључиво на потенцирању српске кривице утемељене декларације у Скупштини Србије какву предлаже Борис Тадић било би и неморално и против српских националних интереса. Неморално, зато што би представљало увреду за десетине хиљада српских жртава, које су убијене само због припадности српском народу. И због тога што су биле против насилног разарања своје заједничке државне куће. Увредљиво за српски народ, који би се прогласио геноцидним за злочин који није починио. Испало би да српски парламент осуђује само један злочин, да за њега све жртве нису исте. С друге стране, неприхватљиво је заступање било какве идеје о колективној кривици појединих народа. Пред лицем правде мора да одговара сваки појединац који је починио злочин, а не цео народ.

Уз то, свакоме разумном (а ту ваљда спада и Тадић) је јасно да би то посипање пепелом ишло директно у прилог не само потврђивању гебелсовске лажи да су Срби највећи кривци за серију ратова који су вођени на развалинама СФРЈ, него и да су у тим ратовима једни починили злочине, извршили геноцид. Јер, ако председник Србије сматра да за трагичне ратне догађаје једино Срби треба да се извињавају, па још ако се са тим сагласи и државни парламент, онда више никоме (а посебно не онима који о тим догађајима знају мало или знају само на основу петнаестогодишње медијске сатанизације српског народа) други докази колективне српске кривице заиста нису потребни.

Премијерско убеђивање

ВЕЛИКА СРБИЈА

МАРТ 2007. БРОЈ 2774

Србији отимају Косово и Метохију, Србију туже међународним судовима, у Србији ниједна институција не ради...

Србија гори, а Коштуница се чешља

• *Оног тренутка кад су одржани парламентарни избори и верификовани посланички мандати, влада (чак и ако је „дехничка“), како је „ови“ зову, више нема шта да ради осим да сачека новоформирану и преда јој министарске портфеље. Али оно што никако није могло да се одлаже и што је морало одмах бити урађено, било је конституисање Народне скупштине. Зашто Србија још увек нема парламенат, треба ишита Коштуницу*

У свим демократским државама, владе падају. И то је нормално. У свим демократским државама министри и премијери подносе оставке. И то је нормално. На крају, у свим нормалним државама одмах по одржавању избора верификују се мандати и конституише се парламент, чиме се спроводи изборна воља бирача.

Држава може извесно време без владе. Може извесно време и без председника државе и неких других институција. Једино држава никако не може без парламента. Због тога је први и једини задатак да се одмах после избора утврде резултати, поделе посланички мандати и скупштина почне да ради. Скупштина је најважнија државна институција. Уосталом, није случајно ни то да председник скупштине може обављати дужност председника државе, а обрнуто не може. Од оног четрнаестог фебруара, када је требало да се конституише Скупштина Републике Србије, прошло је више од месец дана. На њој су само верификовани мандати и усвојена резолуција о Ахтисаријевом плану. Грађани су очекивали, а на то имају потпуно право, да ће се овај најважнији државни посао завршити у рекордном року. Тим пре што нема никакве везе са страначким договорима око формирања владе и поделом министарских портфеља (читај поделом плена). Е, испоставило се да има!

То што су грађани изашли на изборе и гласали за Коштуницу и његове компаноње изгледа да није од превелике важности. Управо ово међувремене досманлијски главари користе да заврше све мутне, илегалне и недозвољене послове. Разлог је врло једноставан. Парламент доноси законе, а „овима“ (притом мислим и на Тадића и на Коштуницу) је управо стало да владају без закона и ту се најбоље сналазе. Уосталом, газда из Вашингтона потеже конче, а његова марионета – Војислав Коштуница маше и рукама и ногама и ствара илузију да овде влада.

„Србија је у тешкој политичкој, економској и социјалној ситуацији и хитно формирање скупштинских органа и тела је неопходно како би највише законодавно тело решавало проблеме грађана, без обзира на чињеницу да скупштинска већина још није формирана“, каже заменик председника Српске радикалне странке Томислав Николић.

Међутим, један од најтежих периода у историји Србије не погађа Коштуницу и његове пријатеље. Како ствари стоје, формирање парламента отезаће се све док Србија на крају не изгуби Косово и Метохију. Отезаће све док газда другачије не нареди. Измишљаће и седми и осми и стодвадесети принцип по коме ће формирати владу.

Игре Коштунице су веома опасне и погубне по Србију. Нема парламента као јединог правог и одговорног контролора његових поступака и његовог понашања, и на делу је најопаснија, најперфиднија и најпогубнија акција и најопасније намере вашингтонског слуге Војислава Коштунице. И ту, до крајњег изражаја долази његова способност и склоност муњању и мимикрији. Под плаштом туђавости, спорости у доношењу одлука и кобајаги студиозности, крије се

најподмуклија продаја свих државних и националних интереса. Уосталом, не би се могло десити да се по доласку из Беча никоме живом у Србији не поднесе извештај. „Фарса од преговора у Бечу је завршена и Скупштина Србије мора одмах о томе да расправља и да одлучи шта ће преговарачки тим да тражи пред Саветом безбедности Уједињених нација – вето на предлог Мартија Ахтисарија, одбацавање читавог плана или поштовање Повеље УН-а“, изјавио је Томислав Николић. Међутим, скупштине и даље нема.

И по чему је Коштуница бољи од Тадића? Има ли разлике међу њима? И један и други раде о глави Србији.

Коштуничине изјаве о Косову и Метохији су потпуно бесмислене, јер их у пракси оповргава. Морао је Коштуница народу да пружи могућност да чује државни став поводом најновијих догађаја о будућем статусу Косова и Метохије. Уместо тога – мук. Обесмишљено је икакво одржавање избора. Србија је постала талац интереса појединаца.

Уосталом, и такав наступ није изашао из главе Војислава Коштунице или неког од његових кобајаги саветника. И то је смислио газда који плаћа и њега и многе друге по Србији. Онај исти који их држи на кратком каналу. А газда наредио да се парламент не формира, да се формирање владе одлаже, да се умртви политички живот у Србији, да се онемогући свака контрола и свака реакција. Трајаће то стање док нам Косово и Метохију не отму. Док не заврше посао који су планирали и због кога су и довели Коштуницу и булументу око њега оног октобра 2000. године. Трајаће док државу Србију не разоре до краја. Е, онда им више Коштуница неће требати! Крајње је време да грађани Србије скину маску патриотизма, србољубља и правдољубља са лица Војислава Коштунице. И да се не изненаде кад открију да се иза маске крије лице највеће издаје, полтронства, западног слуге и удворице. Лице уништитеља, рушитеља и издајника. Право лице и права безличност онога који већ седам година води и народ и државу у пропаст и ништавило. Час је да се парламент конституише одмах и без отезања. Да се одмах заустави растакање и издаја, док не буде касно. Време истиче, јер се термин за одржавање седнице Савета безбедности приближава вртоглавом брзином.

Рецепт за отимачину

Пише: мр Дејан Мирковић

Почетком 2007. године, специјални изасланик генералног секретара Уједињених нација Марти Ахтисаријев представио је свој план за решавање статуса Косова и Метохије. План је био толико сраман и антирпски да није смео бити представљен пред изборе у Србији, јер су чак и власти ДОС-а схватиле да би то по њих било катастрофално. У тренутку затварања овог издања „Велике Србије“, београдски и приштински преговарачки тимови су примили измењен Предлог решења за статус Косова и Метохије. Нови Ахтисаријев Предлог је, према првим оценама оних који су имали прилике да га виде, још гори од претходног и у потпуности се поклапа са ставовима албанских сепаратиста.

У наставку текста објављујемо анализу прве и основне верзије Ахтисаријевог плана.

На почетку Ахтисаријевог плана, у члану 1 се дефинишу општи принципи. Већ се у њима износи да такозвано Косово треба да има свој устав, чланство у међународним организацијама, право да склапа међународне споразуме, националне симболе, укључујући заставу, грб и химну... Члан 2 регулише људска права и слободу. Помиње се Универзална декларација о људским правима и слободама, Међународни пакт о грађанским и политичким правима и Европска конвенција за заштиту људских права и слобода. О каквој се фарси ради и колико су албански сепаратисти и терористи далеко од поштовања људских права, најбоље говори поређење реалног стања на Косову и Метохији са стандардима који се прописују у Европској конвенцији за заштиту људских права и слобода. На пример, у члану 2 Европске конвенције се гарантује право на живот, у члану 5 право на слободу и безбедност, у члану 9 се гарантује слобода мисли, савести и вероисповести, а у члану 14 се забрањује дискриминација. Ништа од тога није омогућено Србима на Косову и Метохији. То признаје чак и организација Амнести интернешнал, која је још у априлу 2003. године упозорила да су мањинске заједнице на Косову и Метохији изложене насиљу и да им се некажњено крше људска права, посебно слобода кретања, право на образовање, запослење и здравствену заштиту. Константовано је и да нема услова за повратак избеглица (www.voanews.srbian, 24. 4. 2003).

У члану 4 апстрактно се дефинише „право на повратак“ избеглица. Али, нема ниједне конкретне дефиниције о броју српских избеглица, њиховој имовини, списковима за повратак... У члану 8 се износи: „Непокретна и покретна имовина Савезне Републике Југославије или Републике Србије, која се налази на територији Косова у време овог решења, треба да се пренесе на Косово“. Дакле, легализована крађа... У члану 9 се „Косову“ даје право на обавештајну службу, граничну службу и војску. По члану 10 Срби треба да служе само као декор за доношење албанског устава, јер је предвиђено да од 21 члана комисије само троје буду Срби (устав би се доносио двотрећинском већином у такозваној скупштини „Косова“). У члану 11 се регулише улога Међународног цивилног представника (МЦП). Њега треба да именује Међународна управна група (МУГ). Дакле, забилази се УН (иако се помиње да одобрење од стране Савета безбедности). Међународни цивилни представник треба

истовремено да представља и ЕУ (именовао би га Савет Европске уније). У том контексту заобилажења УН-а су и одредбе члана 12 које прописују да ЕУ треба да установи Мисију Европске безбедности и одбрамбене политике (ЕБОП), која би вршила контролу у области правосуђа, полиције, царине и казнено-поправних установа у области правосуђа. У члану 13 се предвиђа да НАТО, а не УН, треба да контролише међународне војне снаге на Косову и Метохији. И члан 14 дефинише прелаз овлашћења са УН-а (УН-МИК) на власти такозваног Косова и њиховог ментора у лицу МЦП-а.

Анекс 1

У члану 1 се прописује да сви грађани СРЈ, који су до 1. јануара становали на Косову и Метохији, као и њихови директни наследници, имају право на држављанство „Косова“. Дакле, ова квазидржава ће имати и своје држављанство. Са друге стране, лако је могуће да ће се у пракси злоупотребљавати овај принцип, па ће се и грађани Албаније уз, на пример, два сведока са Косова и Метохије, представљати као становници покрајине до 1. јануара 1998. године.

Члан 3 регулише „Скупштину Косова“. Од 120 посланичких места, само 10 је гарантовано за Србе. На основу којег је пописа процењено колико има Албанаца на Косову и Метохији, а колико Срба, када се зна да је последњи попис

одржан давне 1981. године и то под сумњивим околностима, када је на власти била проабланска, титоистичка, сепаратистичка покрајинска влада? Зашто „демократе“ са Запада нису организовале попис у време своје власти на Косову и Метохији у периоду 1999-2007. године? Да ли се намерно преувеличава број Албанаца на Косову и Метохији? Шта је са прогнаним Србима са Косова и Метохије? Да ли они имају право гласа? Какав је легитимитет те квазискупштине, ако се не зна ни број становника Косова и Метохије? Да би се ово прикрило, у члану 2 се предвиђа да за усвајање одређених закона треба да постоји већинско присуство представника мањинских заједница (јер се осим Срба предвиђа и још укупно 10 загарантованих места за друге неалбанце). Али, и ово решење отвара могућност за злоупотребу. Пре свега, није јасно нити се у тексту Ахтисаријевог плана може видети, да ли представници мањинских заједница треба само да присуствују седници или треба и да гласају за одређене законе да би они били усвојени (закони о језику, правима мањина, локалним изборима, заштити културног наслеђа, верској слободи, образовању, употреби симбола мањина). Чини се да из текста произлази да је довољно само присуство мањинских заједница. Такође, није јасно да ли се мисли на већинско присуство свих заједница или Срба посебно (у тексту се не помињу Срби посебно).

Члан 4 овог Анекса регулише статус „председника Косова“. Ово решење је карактеристично по фрази која најбоље одсликава низак интелектуални ниво аутора овог плана. У овом члану се износи да „председник Косова треба да представља јединство људи“(!). Шта то конкретно значи, вероватно ни аутор ове фразе не уме да објасни.

Члан 5 регулише такозвану владу Косова. У њој, као декор, поново треба да служи један Србин министар (од најмање 12 министара) и два помоћника министра. Слична је ситуација и код решења која се предвиђају у члану 6 у вези са „Уставним судом Косова“. Тај суд треба да има 9 чланова, од тога 6 именује такозвани председник Косова, на предлог такозване скупштине. Од тога, за четворо судија је потребна двотрећинска већина, а за двоје судија сагласност већине представника мањинских заједница (дакле, Срби се опет не помињу посебно, већ у оквиру мањинских заједница). Осталу тројицу судија именује председник Европског суда за људска права, уз консултацију са МСП-ом, и судије и тужиоце треба да поставља „председник Косова“ на предлог Косовског правосудног већа за чији се састав предвиђа решење садржано у апстрактној фрази која упућује да то тело треба да одржава „мултиетнички састав Косова“. Члан 7 дефинише састав Централне изборне комисије: од 9 места у комисији, само једно место је загарантовано за Србе. У члану 9 се прописује да „Косово“ треба да има јединствену валуту и „независну службу централне банке“. Члан 10 дефинише скупштинску већину потребну за доношење уставних амандмана, а то је две трећине посланика албанских и мањинских заједница. Дакле, Срби, никако неће моћи да мењају неповољне одредбе устава.

Анекс 2

У члану 3 и члану 4 овог Анекса се разрађују права мањинских заједница и њихових чланова, очигледно по угледу на стандарде из Оквирне конвенције Савета Европе за заштиту националних мањина и Европске повеље за регионалне и мањинске језике. Али, чак и у овом случају, када је само требало преписати бројна права која гарантују ови међународни документи, то је урађено селективно и са очигледном пристрасношћу. На пример, није јасно дефинисано, као што је то урађено у члану 11 Европске повеље за регионалне и мањинске језике, да централне власти треба да омогуће „стварање макар једне радио-станице и једног теле-

визијског канала на регионалним или мањинским језицима“ и да „олакшају“ штампање једних новина на мањинском језику. Такође, требало би да помогну „образовање новинара и осталих запослених у средствима јавног информисања која користе регионалне или мањинске језике“ и да омогуће „реемитовање радијских и телевизијских програма из суседних земаља“.

Анекс 3

У члану 2 се избегава решење кључног питања разграничења општина и то се оставља за нови Закон о општинским границама, који треба да донесе такозвана скупштина Косова.

У члану 3 и 5 се прописују надлежности општина и то се представља као некакав уступак, иако се углавном ради о комуналним делатностима и административним пословима који су у уобичајеној надлежности сваке општине у свету. У члану 4 се дефинишу „проширене надлежности“ и Северној Митровици се даје право на оснивање универзитета, као и обављање секундарне здравствене заштите (заједно са Штрпцима и Грачаницом). Али, већ у члану 6 се ова права ограничавају и одузимају, јер се даје право централним албанским властима да могу „укинути, изменити или заменити“ извршење општинске одлуке или другог акта.

У члану 7 се прописује да Срби од косовско-албанског Министарства просвете морају тражити допуштење за примену уџбеника из Србије. У случају спора, надлежна је комисија у којој Албанци и њихови западни ментори имају већину.

Слично срамно решење се предвиђа и у случају статута Универзитета у Косовској Митровици. За тај статут ће поново бити надлежна комисија у којој Албанци и њихови западни ментори имају већину. У члану 8 се регулишу локалне финансије. Општинама се забрањује да прикупљају царине и предвиђа се право контроле централних албанских инспекција над општинама. У члану 9 се дефинише међуопштинска сарадња, која је ограничена само на простор Косова и Метохије и такође подлеже ревизији албанских власти у Приштини. У члану 10 се предвиђа слична контрола у вези са сарадњом са институцијама Републике Србије. Ревизију поново врши албанско сепаратистичко Министарство локалне управе, које може да „укине планирану сарадњу“.

Слично решење предвиђа и члан 11, који дефинише модалитете финансирања општина од стране Републике Србије. Сва средства из Србије би морала да иду преко такозване Централне банкарске службе Косова.

Члан 12 регулише формирање нових општина. Демагошки се износе фразе о некаквим „припремама“ за установљење нових општина и „прелазним механизмима“, као и

„консултацијама“ са невећинским заједницама. Конкретна решења се поново остављају за нови закон о општинским границама који доноси албанска скупштина у Приштини. У члану 13 се регулише стварање двеју општина у Митровици, али већ у следећем ставу се права Северне Митровице ограничавају установљењем заједничког одбора Северне и Јужне Митровице, у коме би већину имали албански сепаратисти и њихови ментори са Запада.

У члану 14 се коначно предвиђа попис становништва на Косову и Метохији. Али, попис треба да буде одржан под накарадним условима, јер се не предвиђа пописивање свих Срба избеглих са Косова и Метохије, већ само оних који желе да се врате на „Косово“.

Такође, на крају Анекса се предвиђа да се поново могу одређивати општинске границе, у складу са резултатима пописа и то од стране албанских власти у Приштини и њиховог западног ментора у лицу МЦП-а.

Анекс 4

Члан 1 прописује структуру судова, који би требало да имају 15 одсто судија који нису Албанци. Дакле, Срби би поново били само декор (исто тако, Косовско правосудно веће би одређивало да ли нове општине имају право на формирање нових судова). Сличан метод би се примењивао и приликом избора тужиоца.

Члан 4 регулише састав КПВ-а. Од 13 чланова овог већа Срби би имали право да изаберу само два имена, али и за тај избор је потребна сагласност већине чланова КПВ-а. Такође, ако Срби не би изабрали кандидате за те функције два пута заредом, то право прелази на албанску већину и њихове западне менторе. Још већа ограничења се предвиђају и за српске кандидате за судове који би имали јурисдикцију над више српских општина. Ту се тражи једногласна већина чланова КПВ-а.

Анекс 5

У члану 1 се на увредљив начин износи да такозвано Косово признаје Српску православну цркву. У другом ставу се предвиђа да албанске власти, са судским налогом, могу да упадну на посед СПЦ-а ради наводног испитивања „незаконитих активности“. У члану 3 се наводи да ће неколико највећих српских црквених и историјских светиња (укупно 9) „одмах након решења статуса Косова и Метохије“ чувати снаге НАТО. Затим ће ту дужност преузети такозвани албанска Косовска полицијска служба. Није тешко претпоставити како ће то изгледати у пракси (присетимо се само дивљања и рушења цркава у марту 2004. године или паљења конака Пећке патријаршије 1981. године). У члану 4 се дефинишу заштићене зоне, али у њима се могу одвијати бројне активности уз консултацију (дакле, не користи се израз

„одобрење“) Српске православне цркве. Албанско становништво и власти имају право на изградњу путева, радионица, ресторана, киоска, кафића унутар заштићених зона. Дозвољени су јавни скупови, забаве и урбанизација пољопривредног земљишта. Дакле, аутори плана нису могли да поштеде Српску православну цркву малтретирања чак ни у уским зонама 50-100 метара око српских светиња. Такође, предвиђа се само четрдесетак заштићених зона за многобројне српске црквене и историјске споменике. У члану 5 се предвиђа установљење Савета за имплементацију и надгледање (СИН) где ће Срби поново служити само као декор. У члану 6 се од Србије захтева да „врати „археолошке и етнолошке предмете“ такозваном Косову. Дрскост аутора овог плана као да нема граница.

Анекс 6

Ако се се одрекнемо Косова и Метохије, отписаће нам се спољни дуг, сугерише текст овог Анекса. Наравно, ради се о још једној превари и обмани, јер само рудно богатство Косова и Метохије вреди 15 пута више од спољног дуга покрајине. Зато, у потпуности треба одбацити чланове 1, 2 и 3 овог Анекса, који предвиђају преговоре о дугу, отплату дуга Србије (док се преговори не заврше) и арбитражу под окриљем прозападне Међународне управне групе. Нажалост, последњи преговори у Бечу су показали да у преговарачком тиму влада конфузија у вези са овим питањем. Тако је Душан Батаковић, саветник Бориса Тадића, изјавио за бечки „Курир“ (према: М.З.Р. „Новости“, 4. март 2007. године) да Косово и Метохија треба да добије могућност за подношење захтева за чланство у ММФ-у и Светској банци. Тадићев саветник као да не увиђа шта значи чланство такозваног Косова у овим међународним организацијама.

Анекс 7

У члану 1 се предвиђа да јавна предузећа у покрајини буду пренесена на такозвано Косово. О каквој великој отимачини српске имовине би се радило говоре следећи подаци. Предузећа из Србије имају на Косову и Метохији 1.358 објеката (у вредности од око милијарду долара), од тога само ПТТ 130, ЖТП 55, ЕПС 18, „Србијашуме“ 45 (према подацима Привредне коморе Београда које цитира професор Љ. Савић, „Политика“, 22. фебруара 2007. године). Члан 2 предвиђа сличну отимачину предузећа у друштвеном власништву.

У члану 6 се износе апстрактне фразе о реституцији имовине СПЦ-а, поново без икаквих конкретних обавеза. На крају овог Анекса се износе и нови увредљиви захтеви: тражи се од Републике Србије да у року од 6 месеци врати све архиве, катастарске књиге и документа које власти такозваног Косова траже.

Анекс 8

У члану 2 се прописује да ће такозвана косовска полиција имати јединствен ланац команде. Апстрактно се наводи, без икаквих конкретних одређења, да та полиција треба да буде „мултиетничка“. Такође, предвиђа се да општине могу предложити два кандидата за локалног полицијског командира, али коначни избор је опет код централне албанске власти.

У члану 3 се међународне границе Србије предају такозваном Косову, тачније Косовској полицијској служби (КПС). У члану 4 се предвиђа формирање албанске обавештајне службе на Косову и Метохији.

Предвиђа се стварање албанске војске, под називом Косовске безбедносне снаге, које ће бројати више од 3.000 људи заједно са резервом. Али, према Ахтисаријевом плану, војска лако може да нарасте, јер о променама њеног бројног стања ће одлучивати НАТО (наводи се период од 5 година

за процену ограничења, дакле, сасвим довољно времена за стварање нове, још веће војске). Аутори овог плана су били толико осигурани, да су чак предвидели и финансирање те нове албанске војске од стране западних структура на Косову и Метохији. У члану 6 се регулише наводно распуштање Косовског заштитног корпуса, али и ту се оставља могућност за манипулацију, јер ће тај процес надгледати НАТО у року од 1 године.

Анекс 9-10

У члану 2 се износи да ће МЦП имати „завршну реч на Косову”. Он ће моћи са функције да удаљи било ког званичника.

Наравно, задржаће се и Мисија ОЕБС-а на Косову и Метохији, јер је та организација скоро потпуно у рукама Запада. На пример, стални представник Русије при ОЕБС-у Алексеј Бородавкин је почетком марта 2007. године критиковао Канцеларију за демократске институције и људска права (ОДИХР) ОЕБС-а зато што је хтео јануарске изборе у Србији да прогласи за нефер и неслободне (вероватно због победе Српске радикалне странке). Руски представник је био јасан: „То је зато, јер изражена воља српских бирача није одговарала очекивањима ОДИХР-а”. Бородавкин је истакао и да „оцене Канцеларије о резултатима избора често се заснивају не на критеријумима из Копенхагена, већ на политичким мотивисаним симпатијама или антипатијама самог ОДИХР-а”. Руски представник је навео још један пример необјективног приступа ове Канцеларије ОЕБС-а, а то је била одлука да се не пошаље потпуна екипа стручних посматрача на изборе у Естонији 4. марта, иако у тој земљи сваки десети становник нема право гласа, или око 126.000 људи, претежно Руса (од 139.000 недржављана Естоније, 52 одсто је рођено у тој земљи – према С. Европе, „Политика”, 4. март 2007).

У члану 4 се предвиђа да ће и код оснивања Међународне управне групе главну реч водити Европска унија. Предвиђа се и да МЦП може да буде и из Русије, САД, Велике Британије, Немачке, Француске, Италије, ЕУ, Европске комисије, НАТО. Дакле, Руси треба, слично као и Срби, да служе као декор за управу Запада на Косову и Метохији. Наравно, нигде се у овом Анексу не помињу Кина, Индија

или нека друга земља ван контроле Запада. У Анексу 10 се предвиђа деловање Мисија европске безбедности и одбрамбене политике (ЕБОП) на Косову и Метохији, чијег ће шефа именовати Савет Европске уније.

Анекс 11

У члану 1 се износи циљеви снага НАТО. Гарантује се одбрана од „спољашњих претњи” (дакле, оне су јасно усмерене против Србије) и предвиђа се јачање и обука албанских паравојних и терористичких формација, тј. такозваних Косовских снага безбедности,

Анекс 12

На крају овог срамног плана, у члану 1 се наводе закони који треба да буду усвојени након прихватања овог решења. Они су очигледно својеврсна лажна нада, јер нико и не гарантује да ће ти закони бити усвојени и то у року од 120 дана (закони о изборима, локалној самоуправи, границама између општина и заштићеним областима).

Слично се може закључити и после читања члана 2, који предвиђа доношење и других закона у неком недефинисаном року, који се патетично назива „транзиција” (закони о правима заједница, о локалним финансијама, образовању, здравственој заштити, о реституцији и сличном).

Закључак

Ахтисаријев план треба одбацити у потпуности. Он је у супротности са међународним правом и уставом Србије. Сви правни и дипломатски аргументи су на нашој страни. Изменила се и ситуација у свету у односу на деведесете. Русија је поново јака, САД су се заглибиле у Ираку и Авганистану, антиглобализам је покрет који се шири од Латинске Америке, преко Персијског залива до источних обала Кине. Никаве санкције више нису могуће, још мање агресија. Нажалост, медиокритети из власти ДОС-а зарад ситних унутрашњих политичких циљева и мизерних привилегија, не смеју да заузму одлучнији курс по питању Косова и Метохије. Да би фарса била потпуна, истовремено, власти ДОС-а траже руски вето и сукоб Москве са Западом, док они сами, безглаво и лицемерно, хрле ка Европској унији и НАТО. Ако је и од ДОС-а, превише је. Време за промене.

Осврт на рад проф. др Панајотиса Харитоса –
„Статус Косова и Метохије према међународном праву”

Мењање граница могуће само уз пристанак Србије

У организацији Српске академије наука и уметности у Београду је од 16. до 18. марта 2006. године одржан Међународни научни скуп „Косово и Метохија – прошлост, садашњост, будућност”. Посебну пажњу је изазвао рад проф. др Панајотиса Харитоса, познатог грчког стручњака за међународно право. Рад има наслов „Статус Косова и Метохије према међународном праву”.

Проф. др Панајотис Харитос је научним аргументима доказао да је Косово и Метохија део Србије. Лишен било какве пристрасности или политичке обојености, проф. др Панајотис Харитос је постепено, тачку по тачку, убедљиво обарао квазинаучне и политичке теорије, које се лансирају са Запада, о наводној легалности идеје о независном Косову и Метохији. Грчком професору се мора одати признање не само због тога. Толико детаљно је упућен у проблематику Косова и Метохије, посебно са аспекта међународног права (али и унутрашњег, српског права, на пример, када анализира одредбе устава) да је његов рад бољи и кориснији од већине сличних радова домаћих правника (иако су у предности у односу на Харитоса од самог почетка, пре свега, због познавања језика и упућености у све детаље југословенске кризе). Нарочито је импресивна анализа Резолуције 1244. Грчки правник је изнео податке који нису били познати нашој јавности (или их барем нико није убедљиво презентовао). Проф. др Харитос је на маестралан начин разоткрио перфидну превару западне дипломатије, која је толико суптилно изведена да ју је било веома тешко открити. Али, грчки стручњак, помоћу изузетног правничког знања и здраворазумске способности, успео је да сагледа контекст догађаја и перфидне намере западних дипломата.

Наравно, ово својеврсно правничко ремек-дело професора Харитоса није једина вредност његовог рада. Он посеже и за аргументима који су били помало заборављени. Проф. др Харитос указује на Уговор из Букурешта од 10. августа 1913. године. Подсетимо, тај уговор је након Балканских ратова одредио нове границе. Косово и Метохија су

Николаас Брис

враћени у састав српске државе, тамо где су и били још у време српске средњовековне државе, а Отоманска империја је изгубила власт над Косовом и Метохијом. Дакле, проф. др Харитос показује да албанске државе никада није било на Косову и Метохији. Ни пре, а ни после 1913. године (чак и ако би користили наопаке аргументе, који се данас чују у Вашингтону и Лондону, онда би и по том квазимеђународном праву и полуисторијским аргументима, данашња Турска имала више права на Косову и Метохији него што то имају албански терористи и њихови западни ментори, показује Букурештански уговор). Дакле, по Уговору из Букурешта, нема чак ни квазиправничког оправдања за такозвано независно Косово.

Проф. др Панајотис Харитос, користи и друге аргументе. Он обара квазинаучне теорије о легалности установљења некаквог „Косова” цитирањем и одредаба Повеље УН-а и завршног акта КЕБС-а из 1975. године. Дакле, његов рад нема слабу тачку, правна конструкција је просто „непробојна” за квазиправнике из Вашингтона и Лондона.

Косово и Метохија је српска територија

У првом делу свога рада, проф. др Панајотис Харитос констатује: „Косово и Метохија је део територије Србије (...) на научним основама ова чињеница се не може оспорити” (сви цитати према специјалном издању „Гласа јавности” од 12. фебруара 2007. године). Затим, то поткрепљује цитатима из Повеље УН-а (члан 2, став 1): „Ова организација је заснована на начелу суверене једнакости свих њених чланова” и Завршног акта КЕБС-а из 1975. године (1 део, став 1) у коме се наводи да ће државе учеснице међусобно поштовати „право сваке државе на правну равноправност, територијалну целовитост и слободу и политичку независност. Оне ће, такође, међусобно поштовати право друге државе да слободно бира и развија свој политички, друштвени, привредни и културни систем, као и њено право да доноси сопствене законе и прописе”. Дакле, аргументи проф. др Харитоса као „тешка артиљерија” разарају Ахтисаријев план, као и ултиматум из Рамбујеа.

Историјске тапије Србије на Косово и Метохију

Проф. др Харитос и у овом делу свог рада на убедљив начин доказује постојање историјске тапије Србије на Косово и Метохију. Износи читав низ историјско-правних аргумената: од самог имена покрајине, огромног броја средњовековних историјских споменика и цркава, Балканско-турског уговора закљученог у Лондону 1913. године, Уговора из Букурешта, такође из 1913. године о границама на Балкану, Српско-турског споразума из марта 1914. године, стварања СХС 1918. године, стварања ФНРЈ након Другог светског рата, затим стварања СРЈ, Резолуције Савета безбедности УН-а 757 и 777, Резолуције Генералне скупштине УН-а 47/1, све из 1992. године, Споразума из Дејтона и Париског споразума из 1995. године, примања у чланство УН-а Савезне Републике Југославије путем Резолуције 55/12 из новембра 2000. године.

Међународна документна гарантују останака Косова и Метохије у саставу Србије

У трећем делу проф. др Харитос на бриљантан начин разоткрива двоструке стандарде и преваре управо у оно време када Запад подстиче терористичку побуну на Косову и Метохији. Др Харитос наводи тадашња документа и Резолуције УН-а из 1998. године, које гарантују целовитост СРЈ. Резолуције 1160, 1199 и 1203, затим Споразум између СРЈ и ОЕБС-а из октобра 1998. године, изјаву Контакт групе од 9. и 25. марта 1998. године, саопштење Контакт групе од 29. јануара 1999. године. Проф. др Панајотис Харитос анализира и преговоре у Рамбујеу. Он износи да је српска делегација пристала на разговоре о аутономији Косова и Метохије управо на основу решења из претходно наведених међународних докумената, која су гарантовала останак Косова и Метохије у оквиру Србије. У том контексту, 18. марта 1999. године Влада СРЈ и Влада Србије, као и представници мањинских заједница у покрајини су потписали Споразум о самоуправи на Косову и Метохији. Али, како наводи грчки правник, само неколико дана касније, 23. фебруара, долази до преокрета. Запад, одједанпут, гази и одбацује сва претходна документа УН-а и Контакт групе која су потписали управо његови представници и поставља примитиван и неприхватљив ултиматум СРЈ, који носи лицемеран наслов Привремени договор о миру и самоуправи на Косову.

Након тога, долази до агресије НАТО на СРЈ. Проф. др Харитос истиче да је НАТО тада прекршио „основна правила међународног права”, Повељу УН-а али и „свој сопствени статут, који га одређује као одбрамбену организацију”. Ипак, како грчки професор наглашава, отпор народа СРЈ је омео планове НАТО о брзој победи, тако да је 14. маја 1999. године донета нова Резолуција Савета безбедности 1239 у којој се чак „четири пута изјављује да је Косово део Србије”. Београдски споразум од 3. јуна 1999. године такође

садржи формулације које предвиђају аутономију Косова и Метохије у оквиру Србије. Проф. др Харитос истиче: „Главна страна Београдског споразума састоји се у томе да предвиђа да ће било које будуће решење за аутономију Косова и Метохије бити засновано на начелима суверенитета и територијалне целовитости Републике Југославије и других земаља у региону”.

Др Харитос наглашава и да је Београдски споразум постао део касније усвојене Резолуције 1244. Угледни грчки правник истиче и да је у Београдском споразуму недвосмислено изнето да је правни основ за присуство УН-а на Косову и Метохији пристанак СРЈ, дакле, како закључује грчки експерт, ако овај пристанак буде повучен, онда ће међународно војно и цивилно присуство аутоматски прерасти у окупационе снаге према 1. делу, став 4. Хелсиншког завршног акта КЕБС-а (присетимо се само медијске хистерије ДОС-а када су нешто слично изјавили челници Српске радикалне странке).

На крају свог драгоценог рада, проф. др Харитос разоткрива бестидну превару која се десила када је донета Резолуција 1244 од 10. јуна 1999. године. Супротно тексту Београдског споразума и самог нацрта Резолуције 1244, који је објављен у медијима 8. јуна 1999. године и који превиђа укључивање Споразума из Рамбујеа (дакле, оних принципа о целовитости СРЈ и Србије које су српски представници потписали у Рамбујеу), француски амбасадор у УН-а Ален Дејаме је 4. јуна доставио писмо генералном секретару УН-а које, у ствари, садржи ултиматум из Рамбујеа. То је онај документ који српски представници нису потписали и који се звао Привремени договор о миру и самоуправи на Косову. Дејаме и његови ментори су само променили наслов у Споразум из Рамбујеа.

Др Харитос открива и да се зато у Резолуцији 1244 појављују два наизглед иста појма, али у суштини различита: Споразум из Рамбујеа (истинит, који су српски представници потписали) и Споразум из Рамбујеа (С/1999/648) који су српски представници одбацили. Овај трик грчки правник тачно дефинише као „превару против Југославије”.

У свом закључку проф. др Харитос поново констатује да је Косово и Метохија неутуђиви део Србије и по Резолуцији 1244. Тако је и према Уставној повељи која у свом члану 60 предвиђа да је Србија наследник СЦГ и по новом Уставу Србије, истиче угледни грчки правник. Проф. др Харитос на крају закључује да је Косово и Метохија „саставни део државе Србије. Овај статус не може бити променен, осим уз пристанак Србије, у складу са њеним уставним поретком”.

После верификације мандата и усвајања Декларације о Косову и Метохији рад Скупштине Србије прекинут на неодређено време. Наставиће се кад се „стекну услови”

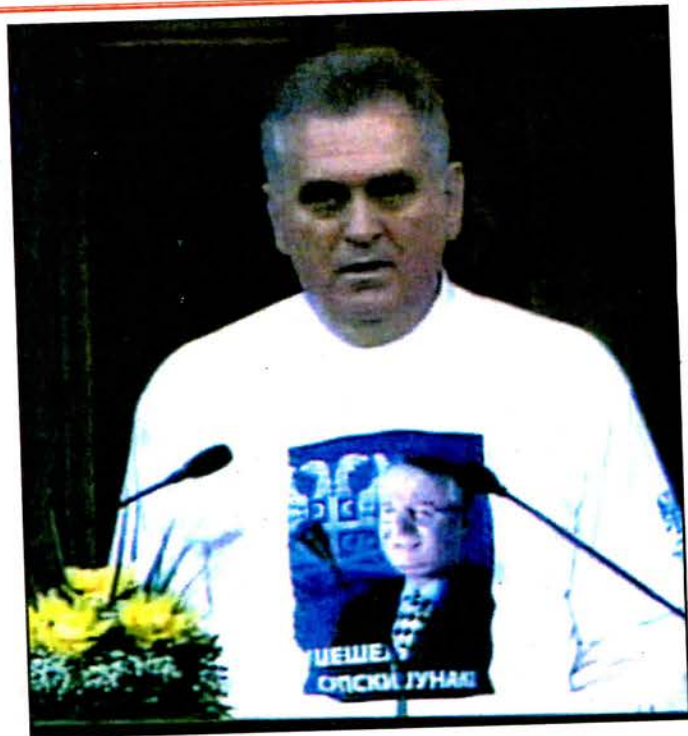
Скупштинске муке порођајне

- Изгледало је да ће невероватне муке и неизазвања око заказивања и одржавања прве седнице Скупштине Србије – и то у иренујку кад се држава налази пред највећим опасностима и изазовима, којима може одговорити једино ако је пошитоно орјанована и ако јој све институције функционишу – коначно бити превазиђене четрнаестог фебруара за када је седница била заказана. Кажем, изгледало је, јер је иочешак конститиутивне седнице јасно указао да ће седница бити прекинута одмах после верификације мандата и усвајања Декларације о Косову и Метохији. Избор председника Скупштине, избор радних тела и све остало ишо би омогућило да најважнија институција државе Србије настави да „нормално” ради, остало је за нека друга времена. Пошито се сшало на пола иуша, ишада да Србија данас и има и нема Скупштину. Ишада да Скупштина и може и не може да ради. Све некако половично и недовршено. И чини се да ово „овакво” сшање највише одговара управо онима који државу воде. Докле ће трајати овај „дириговани” хаос, видеће се ускоро

Пише: Момир Марковић

Рибање скупштинског степеништа у јутарњим часовима четрнаестог фебруара и постављање црвеног тепиха, указивало је да ће се тога дана у здању одржати веома важна седница. Важна и свечана, јер верификацијом мандата и конституисањем Скупштине, држава добија бар једну институцију која може пуноправно одлучивати. Избори су прошли, а тиме и право претходног сазива да доноси одлуке: Влада је у тзв. техничком статусу (што ће рећи да је пала, али о томе нико није обавестио Коштуницу), Уставни суд не постоји, председник државе, уместо да обавља државничке послове, непрестано виси пред огледалом. Дакле, ни-

Народна скупштина Републике Србије је усвојила Декларацију којом се одбацује предлог Мартија Ахтисарија, уз образложење да нарушава територијални и државни интегритет Србије. За Декларацију су гласали посланици свих политичких странака и коалиција, осим интересне групе окупљене око Чедомира Јовановића и, наравно, Риза Халими. Вама је јасно зашто за Декларацију није гласао Риза Халими. Можда би вам било јасно због чега нису гласали Чедо и његови, уколико та коалиција коначно обелодани изворе новца који су уложили у кампању. Сетите се колико је телевизијских емисија, колико билборда, колико плаката било широм Србије. Размислите и како је ова групација од процењених 4,6 одсто у 18 часова скочила на 5,2 одсто у 20 часова. Ако претпоставите одговоре на ова два питања, биће вам све јасно. Чак и њихови ставови, иако одступају од свих моралних норми и начела. И од здраве памети.

шта не функционише, а пред Србијом најмање два огромна проблема. Из Међународног суда правде у Хагу се тих дана очекивало изрицање пресуде по тужби Босне и Херцеговине. Ахтисаријев план (чију су садржину Тадић и Коштуница крили још од десетог новембра и који је народу обелодањен тек после избора) отима територију Косова и Метохије и поклања је Шиптарима, а из Србије нема ко да реагује. А да је народ знао да они знају, изборни резултати би били сасвим другачији.

Очување Косова и Метохије Србији најпрече

Познате ставове Српске радикалне странке о Косову и Метохији на седници Народне скупштине Србије, одржаној 14. фебруара 2007. године – када се расправљало о Резолуцији Народне скупштине Републике Србије поводом „Предлога за свеобухватно решење статуса Косова” специјалног изасланика генералног секретара Уједињених нација Мартија Ахтисарија и наставка преговора о будућем статусу Косова и Метохије – поновио је председник посланичке групе Српске радикалне странке Томислав Николић.

Он је указао на неискреност председника и премијера Србије у њиховим наводним тежњама да се Косово и Метохија сачува у границама Србије, што је пред изборе запечаћено Уставом, док је план Ахтисарија био познат и пре изборних резултата.

„Јесмо ли ми савест Србије? Реците нам, овде, сада, шта треба да ураде припадници и симпатизери Српске радикалне странке. Шта очекујете од оних 1.150.000 бирача? Реците то јасно и гласно и одмах ћу вам одговорити имате ли подршку за свој план или немате” – прозвао је са скупштинске говорнице заменик председника Српске радикалне странке.

„Кажете – не прихватамо независност Косова и Метохије. Хоћете ли са представником Косова и Метохије да потписујете међународне споразуме? Кажете – не прихватамо независност Косова и Метохије, али је то неминовност. Да ли то значи да сте прихватили или не? Остао сам запањен – на државној телевизији Вук Драшковић је јасно признао шта радите. Рекао је: 'сад ми је жао што сам се прикључио захтеву својих колега из ДОС-а да Ахтисари свој план објави после избора'. Зашто сте тражили да план буде објављен после избора? Ко је од вас знао како изгледа тај план? Шта сте то сакрили од бирача?” – упитао је Томислав Николић.

„Зашто сте тражили да план буде објављен после избора? Зар није било боље да бирачима кажемо – ево плана, траже независност Косова и Метохије, хајдемо на изборе. Представници политичких странака, реците у кампањи шта ћете са тим планом, нека се грађани одреде... Не, ви сте битну чињеницу сакрили од грађана. Да сада лупамо главе, да нас тај план дочека у оваквом вакууму” – обратио се властодршцима Томислав Николић.

Он је поставио следећа питања највишим државним функционерима: шта ће предузети ако било која држава у свету призна независно Косово и Метохију? Где су српски савезници које су демократе стекле у последњих седам година? Зашто су тенденциозно преношени немири у Приштини? Може ли ова Скупштина да усвоји Резолуцију да не признаје такво Косово и Метохију?

„Ако сада мислите да браните Косово и Метохију, имаћете подршку Српске радикалне странке, макар ми никада не дошли на власт, јер нама је то важније од свега” – закључио је своје обраћање Скупштини Томислав Николић.

Пошто су преварили грађане и прећутали да знају текст плана, народ је гласао како је гласао и било је крајње време да Скупштина изабере председника, потпредседнике, образложе одборе и почне да функционише. Тако би бар требало да буде. Требало је али, како се касније испоставило, није и неће скоро. Разлоге, приземне и прозаичне, треба тражити искључиво у грамзивости досманлијске деце, жељи за отимањем функција и привилегија, с једне, и жељи да се те позиције, са друге стране, задрже по сваку цену. Чак и по цену отцепљења Косова и Метохије и проглашења геноцида. Лични и групни интереси су им изнад свих других. Највиших државних и националних. Јер шта су национални интереси, према интересу да се још нека концесија заврши, да се још неки тендер спроведе, још неко предузеће прода и још неки доказ о бившим пословима уништи?

Ови други (или бејаху први, свеједно је), таман научили да „раде” посао, а оно 2003. године дођоше избори. Јес' да су нешто муљали и тендерисали, али остало је још много тога, што би се могло отети, раскрчмити и опљачкати. Сад им је свака позиција битна; свако министарство у коме се или око кога се налазе државне паре и државна имовина. А шта ће се у међувремену десити са државом и народом, кога је брига. То што су се жестоко плували у предизборној кампањи и тако преварили грађане да су различити, завршено је. Сад газда (а газда је исти и једнима и другима) наредио да формирају владу како знају. Обрисаће са лица „минули рад из кампање”, изљубиће се и урадити како захтева финансијер.

Да нешто није у реду и да скупштина неће бити конституисана, видело се пре почетка седнице. Пометњу је унела листа посланика Социјалистичке партије. Испливало је на површину да је „демократорски блок”, како их већ народ зо-

ве, планирао да Мићуновић, као најстарији посланик, дуго председава скупштином, а да се избор одбора и тела одложи на неопређено време. Док се они не договоре око мандатара и не поделе државу на спахилуке и ловишта. Е, пошто је на листи и госпођа Борка Вучић (мало старија од Мићуна), изјаловили им се планови. Бар у овом делу.

Скупштина, додуше, још није почела да функционише, ови се нису договорили, владе и даље нема; поједини грађани се и даље представљају као министри, али немају председавајућег који би могао да ствари одлаже у недоглед. Ствари ће морати да крену са мртве тачке. Скупштина ће морати да профункционише, а ако и скрпе владу, биће то влада рогова у врећи и трајаће таман колико и априлски снег. Тек онда се очекује да маске потпуно падну и сви већ знају како се краде и како се крију трагови у атару који су сад преузели „они други”. Биће врло интересантно гледати како се офирају, свађају и глођу. И, као што рекох, неће трајати дуго. Србија ће ове године, иначе, морати на локалне и председничке изборе. Устав је ту јасан. Дотле ће „сазрети услови” за расписивање и парламентарних избора. Изборима на којима неће моћи да им пролазе лажи. Избора на којима ће Српска радикална странка бити с једне, а сви они с друге стране, па нека грађани имају чисте рачуне кад одлучују. Тад ћемо их одувати са политичке сцене. А дотле морамо зауставити процес отимања Косова и Метохије. Морамо по сваку цену! И не смемо дозволити да било ко од њих потпише било какав папир, којим ту отимачину омогућује. После тих нових избора све ће бити другачије. О таквим питањима ће одлучивати они којима су народ, држава и нације светиње, а не пашњаци и простори за плјачкање и отимање.

Одбрана државе

- *Прекид дипломатских односа са државама, које би евентуално признале независност Косова и Метохије, имао би и низ значајних последица. Осим јасног става о немирењу Србије са њим непријатељским и незаконитим пошезом, он би био и порука да јужна српска покрајина не може ефикасно да функционише без осштајка Србије. Ова шеришорија од немерљивој значаја за Србију била би изолована и пошито одвојена од осштајка Европје, а њено одржавање преко алтернативних коридора би скупо кошало Запад. Новац, као аргумент, не би никад шребало пошцењиваши када је реч о Бриселу и Вашингтону*

Пише: Борис Алексић

Борба за Косово и Метохију још није завршена. Иако бројне западне дипломате, а то исто чини и Демократска странка Бориса Тадића, убеђују грађане Србије да је све већ одавно готово и да је јужна српска покрајина практично независна, постојеће чињенице указују на супротно. Како смо већ писали, међународно јавно право је у потпуности на страни Београда, тј. без пристанка наше државе правно ваљана независност је немогућа. То значи да би Србија, у случају једностранних аката појединих држава, самим чином противљења резервисала за себе право да са променама у међународним односима поврати суверенитет на целој својој територији, третирајући унитарна признања као апсолутно ништавна, јер би – уколико до њих дође – таква признања кршила перемпторне норме међународног поретка.

Исто тако, Савет безбедности Уједињених нација не може да прогласи независност одређене територије, нити може да остави простор за појединачна признања, јер нема таква овлашћења по Повељи ОУН-а. Додатно томе, Резолуција 1244 гарантује територијални интегритет Србије и потврђује да је јужна српска покрајина део Србије (иако се у самој Резолуцији наводи да је Косово и Метохија део Савезне Републике Југославије, треба имати на уму да се међународно јавно право бави искључиво спољним границама држава док се унутрашња, административна подела њихове јединствене територије оставља свакој држави да је слободно утврди према сопственом нахођењу. Према унутрашњој подели, која је важила и 1999. године, а важи и данас, Косово и Метохија су део Србије).

Када су у питању резултати агресије на СРЈ 1999. године, који се ових недеља помињу у медијима, безочна је лаж да је Србија изгубила тај рат. Да је то којим случајем истина, не би постојала Резолуција 1244, која гарантује целовитост нашој држави, нити би се након 8 година постављало питање статуса Косова и Метохије. Све би већ било одлучено 1999. године или најкасније 2000. године и запечаћено мултилатералним међународним уговорима. Будући да то није случај, још увек су на снази постојећи међународни уговори о разграничењу и они не могу да буду промењени без сагласности Београда.

Међутим, са друге стране, поставља се питање како би наша држава требало да реагује на евентуална једностранна признања Косова и Метохије. Уколико слушамо представнике Демократске странке Бориса Тадића, не би требало ништа да урадимо. Јасно је да би се овакво понашање српских власти у међународним односима сматрало као прехутно признање.

Окупација Србије

Са друге стране, најпре је Српска православна црква јавно изнела закључак да у случају унитаралних признања територију Косова и Метохије треба сматрати за окупирану. Српска радикална странка такође сматра да би то била окупирана територија Србије. То не значи да би требало кренути у оружани сукоб, али свакако значи да би овим прекинути дипломатске односе са државама које би овим евентуалним чином отворено прекршиле Повељу Уједињених нација и међународно право. На њиховим владама је терет одлуке – да ли им је важнија Србија или шиптарски наркo-картел у Приштини? Уколико су на страни ових других, онда сами прекидају сарадњу са Београдом, подржавајући даље комадање једног од оснивача Друштва народа и ОУН-а.

Обавеза Београда да примерено реагује на евентуална једностранна признања Косова и Метохије произлази не само из нашег чланства у Уједињеним нацијама и одговорности према Повељи ове универзалне међународне организације, већ и из правила међународних односа. Свако нечињење или некакве неорганизоване, бледе акције би довеле до тога да се такво понашање Београда тумачи као пристајање на независност.

Уједно, спремност на одлучну и снажну дипломатску акцију био би сигнал за наше савезнике у Свету безбедности да се ницмо поколебали и да идемо до краја. Јер, уколико власти у Србији немају снаге да јасно и гласно изразе противљење отимању дела своје територије, са којим правом би могле да траже од Русије и Кине да ставе вето? Дакле, неодлучан и двосмислен став председника Тадића, везано за независност Косова и Метохије, не ојачава позицију Србије у Савету безбедности. Напротив, он је видно слаби (Борис Тадић се као председник Србије уопште не пита у вези са прекидом дипломатских односа, јер по Уставу нема таква овлашћења).

Са друге стране, прекид дипломатских односа са државама које би се дрзнуле да комадају Србију био би јасан показатељ немирења Београда са наметнутим противправним решењем.

Прекиду дипломатских односа прибегавале многе земље

За овај чин већ постоји међународни преседан. Наиме, Савезна Република Немачка (Западна Немачка), иако у незавидном положају, својевремено је годинама спроводила Халстајнову доктрину на основу које је њихова влада прекидала дипломатске односе са сваком земљом која би призна-

Прекид дипломатских односа међу државама не значи фактичко одсуство сваког контакта, јер се они ипак одржавају преко посредника. Наиме, у случају прекида дипломатских односа сви дипломатски службеници се враћају у своју земљу, док се заступање интереса те државе поверава трећој земљи – сили заштитници. Однос силе заштитнице и државе, чији се интереси штите, утврђује се међународним уговором.

ла ДДР (Источну Немачку). Исто тако, Кина прекида или одбија да успостави дипломатске односе са свима који признају Тајван.

Република Ирска је такође добар пример – иако недавно председавајућа Европске уније, ова држава је у свој Устав унела члан у којем се истиче тежња ка уједињењу свих ирских територија у једну државу, укључујући и оне под контролом Лондона.

Борба Египта у време Суецке кризе, његово немирење са комадањем територије и спремност на отпор до краја, довела су до жестоких критика на рачун инвазионих сила и до пада енглеске владе. Велика Британија је тада неповратно изгубила углед у међународним односима, док су Египћани, спремни на жртве, очували своју државу. Уосталом, ниједна земља на свету, мала или велика, не би ћутала уколико би неко покушао да јој одузме део територије.

Прекид дипломатских односа са државама које би евентуално признале независност Косова и Метохије имао би и низ значајних последица. Поред јасног става о немирењу Србије са тим непријатељским и незаконитим потезом, он би био и порука да јужна српска покрајина не може ефикасно да функционише без остатка Србије. Ова територија од немерљивог значаја за Србију била би изолована и потпуно одвојена од остатка Европе, а њено одржавање преко алтернативних коридора би скупо коштало Запад. Новац, као аргумент, не би никад требало потцењивати када је реч о Бриселу и Вашингтону.

Царински рат

Србија је у својој дугој историји показала да може да опстане и у тешким условима. Својевремено је наша држава победила у Царинском рату који јој је наметнула Аустро-Угарска. Подсетимо се да је Аустро-Угарска тада представљала за Србију оно што је данас Европска унија. Царински

рат између Краљевине Србије и Аустро-Угарске монархије почео је 12. јануара 1906. године, после прекида преговора који су вођени у Бечу, ради закључења међународног трговинског уговора. Прекид преговора је изазвала изненадна објава уговора о царинском савезу између Србије и Бугарске, који је проглашен 21. јула 1905. године у Београду. Аустро-Угарска је сматрала да је овај уговор уперен против њених политичких и економских интереса, па је заостригла односе и прекинула преговоре са Србијом ради закључења трговинског уговора. Сматрало се притом да ће Србија – будући да је економски слаба и зависна од тржишта Аустро-Угарске за своје најважније производе – брзо капитулирати и пристати на диктат из Беча.

Аустро-Угарска је одмах забранила увоз стоке и сточних производа из Србије. На забране и заостравање односа, Србија је 12. јануара 1906. године одговорила реципрочним мерама. Како се наводи у историјској литератури, за Србију је Царински рат имао повољне последице. Пре свега, Србија се први пут ослободила страха од моћне империје у своје суседству и први пут је осетила своју снагу. Без обзира на забрану увоза у Аустро-Угарску, убрзо су нађена нова тржишта за производе из Србије, а трговина је нормализована. После Царинског рата у Србији се осетио нагли напредак трговине и индустрије, као и целокупне привреде, што је дало необично велики полет националном духу. Трговински уговор из 1910. године није више могао да врати Србију у економску зависност, она је после Царинског рата освојила нова тржишта, а нове везе се се показале као чврсте и солидне.

Сличност са данашњим временом је више него очигледна, док и овај пример из историје показује да „мале“ државе могу да се успешно одбране и да заштита националних интереса нема цену и пре или касније води у бољи живот и то не појединачно, већ свих грађана.

Мандатар

Српска имовина на добошу

- Неорганизовање Срба и жестоки албански притисци довели су до тога да и највеће српско место у централном Косову, Липљан, за кратко време у потпуности промени етничку слику. У Липљану је до НАТО агресије на нашу земљу живело 7.000 становника: 5.000 Срба и 2.000 Шиптара. Данас, у Липљану живи око 300 Срба.
- Од доласка КФОР-а у општини Липљан је убијено око 50 Срба, 15 их је киднаповано, око 300 их је претучено, а изведено је око 150 бомбашких напада

Пише: Будимир Ничић

Од доласка међународне заједнице 1999. године, на Косову и Метохији је продато око 30.000 српских имања, кућа, станова и локала. Купци су искључиво Шиптари, а продавци Срби, углавном расељени. Продаја је посебно интензивирана након погрома од марта 2004. године. После мартовског насиља и свега што су преживели од 1999. године, Срби једини спас виде у продаји, јер нити власти у Београду нити међународна заједница улажу било какве напоре да се расељени врате или да они, који су остали да после 1999. године живе на Косову и Метохији, опстану на својим огњиштима. Да постоји права власт у Београду, питање продаје српске имовине на Косову и Метохији не би било само лично, већ и државно и национално питање. Међутим, данас сви, почев од власника до државних функционера беже од истине и не желе да се суоче са одговорношћу. Данас, ако питате неког од Срба на Косову и Метохији да ли продаје, рећи ће: „Морам, немам државе нити заштите. Морам да мислим на будућност своје деце. Не желим да одем у колективни центар. Остаћу последњи и онда ћу да поклоним”.

Најмасовнија продаја српске имовине тренутно је у централном Косову и Метохији. У Приштини је продато око 1.000 кућа и станова, у Косову Пољу више од 1.000, у Обилићу више од 200, у Липљану око 200 станова, исто толико кућа и стотинак хектара земље, у Чаглавици око 30 кућа.

Косово Поље, Липљан, Обилић – места у којима је до 1999. године живело око 90 одсто Срба данас су готово етнички чисте албанске средине.

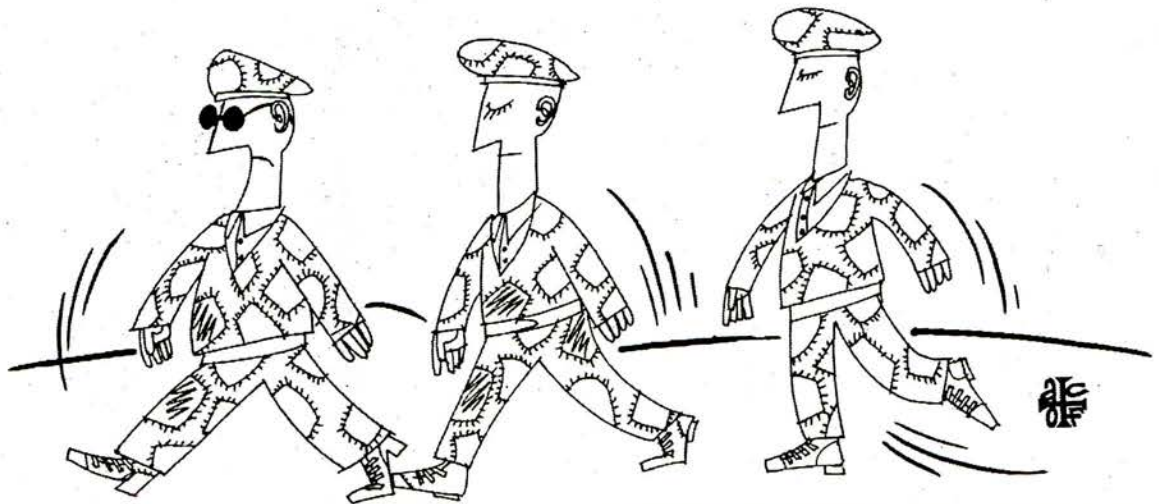
У првом налету по уласку КФОР-а, Албанци су у Косову Пољу почели да врше притисак на Србе. Многи су убијени, киднаповани, протерани... Више од 50.000 кућа и станова је опљачкано, окупирано, демолирано. Српске куће и станова су променили и по неколико власника Шиптара. Косово Поље је до краја 2000. године готово очишћено од Срба. Последњи Србин из Косова Поља је протеран у мартовском насиљу 2004. године. Данас, у овом месту око 10 одсто Срба није продало своје куће или станове.

Неорганизовање Срба и жестоки албански притисци довели су до тога да и највеће српско место у централном Косову, Липљан, за само неколико месеци у потпуности промени етничку слику. У Липљану је, до НАТО агресије на нашу земљу, живело 7.000 становника: 5.000 Срба и 2.000 Шиптара. Данас, у Липљану живи око 300 Срба.

Од доласка КФОР-а у општини Липљан је убијено око 50 Срба, 15 их је киднаповано, око 300 их је претучено, а изведено је око 150 бомбашких напада.

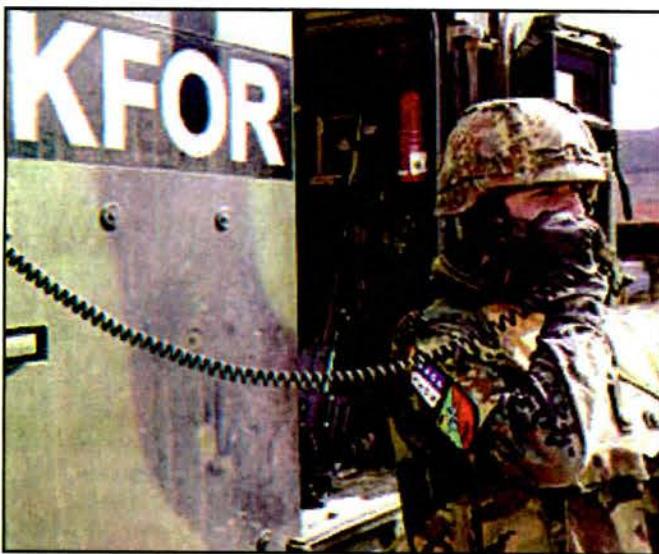
Уз помоћ неких „хуманитарних” организација, од Срба су очишћени готово и сви већи градови на Косову и Метохији, а њихова имовина продата готово у бесцење. Протерани Срби, обескућени без игде ичега, без пара и без посла, били су принуђени да прихвате услове Шиптара који су им заповосели станове и продају им имовину у бесцење.

Маскирне униформе Војске Србије (моделу Бориса Тадића)

Данас, у Чаглавици, у око 300 домаћинстава живи око 1.000 Срба. Из егзистенцијалних разлога своје домова је напустило око 400 мештана. Многи Шиптари ово село називају Беверли Хилс, вероватно због цене која се у овом месту креће – од 5 до 50 хиљада евра по ару плаца. Месни одбор села Чаглавица упутио је још пре две године властима у Београду писмо где упозорава да ако се продаја настави овом брзином (а наставиће се ако се ништа не предузме), Чаглавица која се налази на свега неколико километара од Приштине, нестаће за неколико година.

Распродаја имања и кућа уз сам пут одсећи ће остатак села од пута који води за Лапље Село и Грачаницу, што ће створити још већу несигурност и одсећи део села, који се налази према албанском селу Ајвалија. У таквој ситуацији, за неколико година, велики број младих људи неће имати никакав интерес да се овде задржи, а многи се већ сада спремају да оду, пише између осталог у писму, које је одбор села доставио тадашњем председнику СЦГ Светозару Маровићу, председнику Србије Борису Тадићу и премијеру Војиславу Коштуници. Резултат овог писанија властима у Београду је следећи: до данас је продато око 30 кућа и више од 100 хектара земље; кроз Чаглавицу се гради ауто-пут, где су у току изградње покидани каблови Телекома Србије, тако да су мештани Чаглавице већ шест месеци без фиксне телефоније; недавно је дошло до изливања канализације која долази из новосаграђених албанских кућа на дојучерашњим српским имањима, због чега су угрожени бунари са водом за пиће итд...

За ових седам година Албанци су постали власници свих стратешки важних места на Косову и Метохији. Уз путеве Приштина–Подујево, Приштина–Косовска Митровица, Приштина–Пећ, скоро да није остао ни метар српске земље. На дојучерашњој српској земљи Шиптари су подигли мотеле, бензинске пумпе, мегамаркете.

Шиптари ништа не раде случајно, па тако није ни случајно што су се куповином окомиле на ово, некада етнички чисто српско село, кроз које пролази магистрални пут Приштина–Скопље, као што и није случајно да је у мартовском насиљу 2004. године ово село било на жестоком удару екстремиста. Циљ сепаратиста је да Чаглавица остане без Срба, јер у том случају до македонске границе неће бити ниједног српског места уз магистралу. Расељавањем Чаглавице од Подујева до Ђенерал Јанковића, у укупној дужини од 100 километара, не би било ниједног Србина.

И поред тога што постоји Уредба УНМИК-а којом се забрањује продаја некретнина у посебним географским областима на Косову и Метохији, а Чаглавица спада у ту област, ту Уредбу нико не поштује, па ни сам УНМИК, па је у овом месту продато око 30 српских кућа.

По овој УНМИК-овој Уредби, број 2001/17, коју је 22. августа 2001. године донео тадашњи шеф УНМИК-а Ханс Хакеруп, све уговоре о продаји стамбене имовине, која се налази у назначеним областима, мора да региструје општински УНМИК-ов администратор пре него што се овере у суду.

Критеријуми који се узимају у обзир, када је ова Уредба у питању, су следећи: да ли та купопродаја има утицај на безбедносне прилике; затим, да ли је реч о систематској продаји некретнина по нереалним ценама; и да ли је реч о продаји стамбених јединица у областима, које су од посебне важности за заједницу.

Свима је јасно, али не и логично, због чега су господа из УНМИК-а уопште доносила такву уредбу, ако је не поштују. Међутим, само доношење такве уредбе представља јасан знак да је тренд етничког запоседања територије Косова и Метохије од стране Шиптара уочен, иако до сада није забележен ниједан случај да је УНМИК оспорио било коју продају српске имовине на некој од кључних локација.

И поред чињенице да је Уредба УНМИК-а јасан знак да је међународна заједница уочила појаву запоседања јужне српске покрајине од стране Шиптара, даље од тога се није макло. У својим извештајима ниједан од шефова УНМИК-а овој појави до сада није придао никакав значај.

Ниједна међународна, владина, невладина ни било која друга организација се не бави овим проблемом нити је он присутан у страним медијима. Једноставно речено, очигледно запоседање територије Косова и Метохије од стране Шиптара за међународне моћнике уопште не постоји.

Са друге стране, бригу за овај проблем не показују ни власти у Београду. Ниједан представник власти у последњих 5 година, од када ова Уредба постоји, није покренуо ово питање.

Дарданија анте потрас!

Пише: Радислав Ђук

Јесте ли размишљали о Дарданији?
Можда је време.

Ибрахим Ругова, који је многе збунио тиме што је пред смрт прешао у католичанство, у свом кабинету је претходно истакао заставу „Дарданије“.

Могло се то видети на телевизији кад је примао стране политичаре. С једне стране бејаше америчка, с друге Европске уније - између застава на којој извезена реч „Dardania“.

Почињемо ли да схватамо игру?

Повијање по ветру

Руговин нацрт заставе није заживео, што не значи да неће. Косовски Албанци, засад, и даље користе заставу Републике Албаније.

Недавно је предложена застава Косова са албанским двоглавим орлом у једном углу, док је остатак испуњен црвеним и белим пругама.

Она би се свидела Американцима - каже у вези с тим британски новинар Тим Џуда, али и износи две прилично занимљиве опаске: да су Албанци исмејали овај предлог и да би исмејали било коју заставу која није национална за све Албанце, али и да су у БиХ пристали на „босанску“ заставу, иако личи на логотип батеријске компаније „Варта“.

Другим речима, зна се чија је последња за оне који су „вечито захвални Американцима за све што су за њих учинили.“

У Тирани, и у Скопљу, и у Приштини иста застава, национална албанска застава, вијорила се 28. новембра 2006. на празник „Дана заставе“.

Међутим, истога дана се у Пећи завијорила застава античке „Дарданије“, симбол који је промовисао Ругова и који се још зове „Руговина застава“. Било је још неких места где је виђена поменута застава, а неко је певао и нову химну, такође популарно названу „Руговина химна“, пошто је он био њен предлагач.

– Ах! Убодох се на трн! – гласи једна индијска мудрост.

Илир, Теута и слична имена су последњих година веома распрострањена по Косову, као и у Албанији. Ругова је рођен 1944. године када Албанци нису знали да су им преци Илири; онда су мислили да је Ибрахим право име за Албанца.

Мајка Тереза, рођена као Албанка, била је католичка мисионарка у Индији. Данас је славе. Дали су јој у Приштини булевар, Клинтону и њој.

У приштинском листу „Ерока i re“ прошле године је излазио фељтон извесног Фатона Мехметаја и у којем покушава „доказати“ да су не само српски православни манастири, као што су Пећка патријаршија, Грачаница и Високи Дечани албански споменици, које су им „српски окупатори отели“, већ да су сами Немањићи били заправо Албанци који су после проглашени за Србе! Немањићи су били Нимани, а били су и католици.

Тај Мехметај доказује и да су Аристотел и Александар Македонски били Албанци. Чудно је да се реченом „историчару“ није омакло да напише и да бејашу католици. Јеврејем Брковић се не би устезао.

Знате ону анегдоту о Кири Глигорову?

На плажи парадајз-туриста у Платамони лешкари он и гледа у Олимп, кад чује како Александар Македонски говори оцу Филипу II:

„А бре, татко...“

Промена топонима на Косову и Метохији

УНМИК, који седам година управља Косовом и Метохијом, не обазире се на дрске промене топонима по јужној српској покрајини.

Називи свих 28 комуна на Косову и Метохији исписују се само на албанском језику, а у седам случајева, поред постојећег албанског, уписан је и нови - такође албански. То су: Албанику (Лепосавић), Артана (Ново Брдо), Бесиана (Полујево), Бурими (Исток), Дренаси (Глоговац), Кастриоти (Обилић) и Дардана (Каменица).

Брише се све што је српско... Србица је преименована у Скендерај.

Пошто су називи на српском избрисани, сада се гранични прелаз и место познато као Ђенерал Јанковић уписује само као Хани Елезит, Урошевац је постао искључиво Феризај, Вучитрн Вусхтри. Чак је и Грачаница промењен назив у Улпиана.

У карту Косова је уврштена и област Прешева, Бујановца и Медвеђе, под именом „Косова Линдоре“, тј. Источно Косово које, наравно, ни административно не припада Косову и Метохији.

Председник Скупштине Косова 2003. године, академик Неџат Даџи, званично је покушао да забрани српским посланицима да чак и за скупштинском говорницом употребавају реч Метохија. Наше власти су у неколико наврата званично скретале пажњу међународним представницима на ова питања, али од тога није било никакве користи.

Нова партија: Демократски савез Дарданије

Отцепљењем дела чланства Демократског савеза Косова, ових дана је основана нова партија под именом Демократски савез Дарданије, на чијем је челу председник Скупштине Косова у Руговино време и један од, како тврди, његових највернијих присталица, што објашњава баш по питању Дарданије, као капиталног пројекта преминулог „оца нације“. Странка Неџата Даџија рачуна на шест својих посланика у косовском парламенту.

Али, у вези са именом партије приметили смо једну засад мистериозну ствар: неке европске агенције, а и поједини европски листови – скраћују из неких разлога оригинални пун назив на Демократски савез. Зашто се избацује Дарданија и шта би то могло да значи, свакако ћемо пратити. Наше новинске агенције објавиле су пун назив, баш како то чине и водећи амерички медији.

Дарданија је – као што и овај потез говори – анте портас!

Даџи, некад и председник Косовске академије наука, важи за веома прагматичног човека, који не прави исхитрене политичке потезе. Био је, по истраживањима јавног мњења, најпопуларнији политичар на Косову и Метохији после Ругове.

Припада тзв. тврдој линији, огорчено је против Срба, што илуструје његова следећа изјава: „Надам се да ће имати сре-

ћу да се ослободе и Војводина и Нови Пазар" (жеља саопштена 29. децембра 2003. године).

Журба

Историја није коњ. Не може се гонити бичем.

Па ипак, предвођене Сједињеним Државама неколико западних сила, окупљених у НАТО, журе да до лета од Србије отцеле Косово и Метохију и тај већ окупирани простор искористе за своје даље планове. Косово и Метохија је посебно у фокусу америчког интересовања.

Подизањем „Бонстила“ код Урошевца, своје највеће војне базе ван САД, намеравају војним средствима, силом оружја, да овај регион држе под контролом, као као што је то случај у Ираку или Авганистану.

Разбијањем Југославије у којој су Срби били највећи народ направљено је места за неколико нових држава и све до једне потчињених Западу; ствара се још једна – Косово – међутим, само као прелазно решење.

Да ли сте размишљали о Дарданији?

Поведе се једне вечери разговор и о њој.

Домаћин Петровић, скочи са троседа и у два корака дохвати се дебеле књиге са полице. Уплашисмо се његовог погледа.

– Да им п... матерна! - повика.

Окрну неколико страница, па испрекидано и узнемирено поче да чита:

– „Дарданија“ је била античка провинција, пре Рима и два њена највећа града били су Ниш и Скопље.

Главни град био је Улпијана (Липљан).

Краљ им је био...

– Ибрахим Ругова I – убаца се један комшија, избеглица из Крине. Затим рече:

– Док нас НАТО и они не протераше те '99. године, један комшија, Шиптар, показивао ми је мапу „Дарданије“. Баш лепо се сећам преко целог Косова и Метохије до Пирота пише „Дарданија“... Приштина главни град. У тим њиховим границама им је и Књажевац, Ниш, Крушевац, Краљево, Чачак и Пријеполје с једне стране, с друге Скопље и Велес. Доња граница Велес. Исписане су им и четири провинције: Косово, Скопље, Топлица и Санџак.

– Уколико Косово и Метохија буде отето, само је један закључак: Србија је бомбардована да би Косово и Метохија било отето – рече резигнирано домаћин куће, спуштајући дебелу књигу на сточић.

Ударисмо, онда, на шалу, да би смо закључили да је „Косово албанска колевка“ и да „није било ни цара Душана, ни цара Лазара, а ни Срба икада на Косову“.

Пре него што се разиђосмо, домаћинца нас замоли за мало пажње. Каже да је у једној школи учитељица рекла да за писмени задатак израде слободну тему.

Мали Славиша је писао:

„У шуми изнад мог села угледао сам лава. Брзо сам се сагнуо и дохватио камен и бацао га на њега. Али, лаву се није догодило ништа. У неколико скокова нашао се крај мене и појео ме. Од тог дана више не бацам каменице на животиње.“

То је било све.

Шта ће се догодити убудуће?

Зависи много од САД шта ће се даље догодити.

Притисак САД на Србију учинио је неопходну „радикализацију“ пркоса.

Да би се знало колико ће Србија далеко отићи, требало би запитати владу САД колико она намерава да иде далеко.

САД, као и увек, покушава да наметне решење, а то није начин да се реши проблем.

Наивно је веровати - ако се осврнемо на историју - да би Срби клекнули пред било којим господаром.

Албанци су увек клечали, док их други потчинитељи ни-

су подизали са колена да би онда клечали пред њима. После Турака клекнули су пред Мусолинијем, Стаљином, па Клинтоним.

Очекује се громко српско: „Не!“ Колико громко? Више но што Стејт департамент верује.

А подметања у стилу „100.000 Албанаца нестало“, па „200.000 хиљада убијених Албанаца“ или „десет хиљада Албанаца бачено у гротло Трепче“... тако нешто више нигде не пали!

Нисмо ли чули Нила Кларка?

У Србији треба, ипак, нешто да се до-

годи: да корумпирану власт замене радикали. Србија ће тада бити слободна и демократска земља. Ничији сателит неће бити. А сателитска земља се постаје можда када други доминира њеном привредом, а на политичке одлуке се утиче наређењима одозго; то све припада систему чији је циљ одржавање привилегија најмоћније земље.

Џорџ Сорос, један од великих светских криминалаца, један је од таквих па и финансира Хашки трибунал. Да ли се може посумњати да он и група сличних ниткова „ваде“ из антике давно изумрлу Дарданију?

Београд је постао „пословно занимљив“, а то треба да нас забрињава.

Кад владини функционери делују независно један од другог као да се налазе у герилском рату и да због тога имају потпуну слободу акција и примају наређења једино од врховног шерифа, онда је то знак да смо упали у раље... врховног газде са Запада.

И овде се мора водити борба против глобалне олигархије.

У тој борби учествују прави Европљани који не воле ропство него воле слободу.

У току је устанак против империјализма.

Срби су трпели санкције и сатанизацију само зато што су одбили да предају своју земљу страном освајачу. То је довело до ужасног бомбардовања Србије. Али, Срби су се супроставили и Отоманском царству, Хабзбуршкој монархији, Хитлеру и Стаљину... Слободољубиви свет дугује Србима.

– Дугујемо Србима, слободном, храбром народу! – потврдио је Нил Кларк, храбри енглески новинар, на митингу посвећеном дивовској борби проф. др Војислава Шешеља.

Човек се само добротом може потчинити.

Писмени људи знају за ову Конфучијеву мисао.

Кад су пре седам година западне земље окупирале Косово и Метохију, обећале су „процвет и мир“. Након седам година није учињено ни једно ни друго.

Срби са Косова и Метохије јесу велики губитници, њихова трагика је стравична, али жртве су и Албанци, јер живе у сталном страху, друштву у којем влада корупција, владају кланови; без посла је 70 одсто становништва.

Отуд им се сервира прича о Дарданији, земљи које одавно нема.

Они (Албанци) ће се можда освестити. Али, може бити касно.

„Сороси“ ће бројати парице...

Џорџ Сорос

**Бондстил – највећа америчка војна база
изграђена у Европи после Вијетнамског рата**

Чувар америчких стратешких интереса

- *Оцењујући да је Косово и Метохија нека врста енергетског коридора у срцу система најповске алијансе, француски историчар Алексис Труд закључује да је то „права мера актуелних збивања на Косову што омогућава да свако може да разуме стварношћу важности јужне српске покрајине. Она је нека врста левка, ако се посматра долина Метохије и Косово, а и брана са савременошћу централне Европе, а истовремено и ошворен просјор према Коридору осам који је окренути југу и Македонији. Ако се уз то зна да Косово и Метохија обилује рејким минералима, као што су волфрам и циркон, који се користе за главе ракета и бомби, онда свако може да разуме заштитересованост САД за коридор Бурџас-Драч”*

Пише: Душан Радовановић

„Тврђава Бондстил”, како је неко с правом назвао сада највећу војну базу Сједињених Америчких Држава на тлу Европе, представља огроман и супермодеран град, што је још један упечатљив доказ да највећа светска сила жели трајно да се инсталира у јужној српској покрајини – тврди француски историчар Алексис Труд у свом капиталном делу „Геополитика Србије” (Geopolitique de la Serbie).

Говорећи на „Округлом столу о Косову”, који је крајем јануара организовао у Паризу Балкански институт за безбедност, професор Труд је подсетио да су „пројекти о изградњи Бондстила, према пуковнику Роберту Мек Клиру, команданту прве америчке пешадијске дивизије, „били нацртани знатно раније него што су прве НАТО бомбе бачене на Косово и Метохију марта 1999. године. У контексту успостављања регионалног повезивања са Бугарском, Мађарском и Румунијом, Косово и Метохија је од почетка 2000. године било карта-адут. Тако је Брајан Хопкинсон, директор за Косово и Метохију Међународне кризне групе, изјавио у новембру 1999. године да је „та база одговор на насущну потребу присуства на Балкану у наредним годинама”.

Бондстил је од самог почетка требало да буде довољно велики, како би прихватио све већи број америчких војника, а у исто време је, према Хопкинсу, и „стартна платформа за даље америчке војне операције у оквиру те регије. На крају, Бондстил би јаком логистиком и високим технолошким нивоом војног утврђења требало да буде и стожер стабилности америчких трупа у Југоисточној Европи”.

Почетак градње америчке базе, која је подигнута на неколико километара од Урошевца, датира од лета 1999. године. Најмање пет компанија је добило задатак да у периоду од шест месеци поправи 320 километара путева и 75 мостова, да у радијусу од 8,5 километара припреме терен од неких 750 хектара где би могло да се смести око 4.500 америчких војника. Уз то, предвиђено је да у случају већег сукоба Бондстил може да буде проширен, како би примио и до 7.000 америчких војника са комплетним персоналом УНМИК-а.

„Први утисак када се уђе у базу су врло ригорозни безбедносни аранжмани: на улазу вас дочекују импозантни зидови уз сијасет антена и високо постављених камера за надзор, а све то је пропраћено сталним надлетањем хеликопте-

ра. Читаво подручје око базе је испресецано асфалтираним путевима. Очигледно се водило рачуна да се база добро обезбеди споља. Километрима око базе уништен је сваки жбун или дрво, како би се спречила могућност снајперских засада. Бондстил је опасан заштитним зидом од 14 километара, чија је висина 2,5 метра, док је на стратешким тачкама изграђено девет, 6 метара високих топовских кула (уместо уобичајених 2,5 метара висине), које су уз то обложене и дебелим бетонским плочама.

Унутрашњост Бондстила више личи на град, него на војну базу. Са приближно три стотине бетонских зграда, поређаних дуж око 25 километара асфалтираних улица, изгледа као широко поређане лево-коцкице. Између многих зграда од тврдог материјала простире се војна болница (једна од најбоље опремљених у Европи), затвор величине 115 са 82 метра, као и велики број кантина, барова, спортских терена, па чак и један „Бургер Кинг”. Војнотехничка машинерија је стално у покрету, а Бондстил је екипиран са 52 авиона и флотом од 60 хеликоптера, укључујући и 12 „Апача”.

Пуковник Роберт Мек Клир, који је у време изградње базе био надлежан за инжењерске радове, ставио је своје карте на сто у августу 1999. године. „Желимо да наши војници могу да једу сладолед у корнету”. Резултат таквог захтева био је да се Бондстил изгради као град-тврђава са најви-

шим комфором. Стартовало се са добро опремљеним кућама од дрвета за смештај америчких војника. Свака барака има пет соба са шест кревета и луксузним комфором хотела са три звездице, са добро опремљеном терасом, електричним грејањем, клима-уређајем и телефоном у свакој соби. Сваки војник има свој гардеробер, а многе собе опремљене су телевизорима, ДВД-плејерима и аутоматима за кафу. Висок комфор и многоструке могућности сваковрсне забаве на таквом су нивоу да се база може сматрати правим, аутентичним градом.

Новинар „Кришћен Сајанс Монитора“ Мајкл Џордан пише да је база тако „велика да је морала бити подељена на три дела: центар града, ближу околину и даљу околину“. Комерцијални центар груписан је око барова. У два бутика се продаје гардероба и последње продукције ДВД-ја, док су кантине, где се могу купити сендвичи и безалкохолно пиво, отворене 24 сата. Између северног и јужног дела базе смештени су спортски терени – два за одбојку и два за кошарку и гимнастичка сала, који су отворени non-stop. Постоје и две кино-сале, билијар-сала и конференцијска дворана. Ни духовна страна није заборављена (изграђене су две богомоље), а два америчка универзитета, у оквиру Центра за образовање „Лаура Буш“, држе курсеве путем интернета.

У Бондстилу је комплетан војни амерички војни систем дошао до пуног изражаја и постао је изванредна база за запошљавање америчког војноиндустријског комплекса – каже професор Труд.

Главни извођач свих радова била је америчка фирма „Браун енд Рут Сервис“. Њен директор Дејвид Капуја је изјавио да су његови стручњаци „радили све што је требало, а није налагало ношења оружја“. Између јула и новембра 1999. године базу је, уз помоћ око 1.000 Американаца и 7.000 косовских Албанаца, изградило 1.700 припадника америчке војне инжењерије. Од тог времена за одржавање и снабдевање базе брине компанија „Б енд РС“ која свакодневно допрема 2.500 кубика питке воде и 18.000 порције хране, а у њеној надлежности је и уредно снабдевање електричном енергијом града од 25.000 становника.

Амерички новинар Пол Стјуарт тврди да је америчка компанија „Браун енд Рут Сервис“ највећи послодавац на територији Косова и Метохије са око 5.000 запослених локалних Албанаца и још 15.000 потенцијалних радника.

Косово и Метохија од стратешке важности за Америку

Бондстил је уклопљен у широку мрежу америчких војноиндустријских база. Ваља знати да је фирма „Браун енд Рут Сервис“ једна од испостава компаније „Халибартон Корпорација“, чији је директор Дик Чејни, некадашњи министар одбране у администрацији Буша старијег. Познато је да је 1999. године та америчка компанија потписала уговор вредан 180.000 милиона долара за изградњу војних база и у Босни, у Мађарској, Хрватској. Јуна 2001. године Доналд Рамсфелд, тадашњи министар одбране у администрацији Буша јуниора – објашњавајући улогу трупа у бази Бондстил – каже: „Моје мишљење је да ми не трошимо на вас, ми заправо инвестирамо у вас. Мушкарци и жене у америчкој војној служби нису рупе које слабе нашу економску моћ, већ су значајна основа њеног раста“.

Оцењујући да је Косово и Метохија нека врста енергетског коридора у срцу система натовске алијансе, француски историчар Алексис Труд закључује да је то „права мера актуелних збивања на Косову што омогућава да свако може да разуме стратешку важност јужне српске покрајине. Она је нека врста левка, ако се посматра долина Метохије и Косово, а и брана са становишта централне Европе, а истовремено и отворен простор према Коридору осам који је окре-

нут југу и Македонији. Ако се уз то зна да Косово и Метохија обилују ретким минералима, као што су волфрам и зиркон, који се користе за главе ракета и бомби, онда свако може да разуме заинтересованост САД за коридор Бурга-Драч. Не треба заборавити ни то да се на Косову и Метохији налазе пете светске резерве лигнита, процењене на око десет милиона тона, као и значајне резерве цинка, никла и других метала.

Други изузетно важан интерес Вашингтона да буде војно присутан на Косову и Метохији је чисто геополитички – истиче професор Труд. „Са Коридором осам, његовим косовским привеском, Срби и Грци, ако задрже политичку независност у односу на САД, неће имати приступ финансијским јаслама. У исто време, Вашингтон награђује државе или народ који показује захвалност према добијеној америчкој помоћи. Неки овде виде и такозвану 'зелену трансверзалу', када се ради о Турцима у Бугарској, Албанцима у Македонији, на Косову и Метохији и у Албанији, Бошњацима из Босне“. Севдије Ахмети, активиста за људска права на Косову и Метохији, иначе албанске националности, изјавио је да су „Албанци једини народ који је пригрлио НАТО целим срцем“. Шире гледано, у случају евентуалне кризе у суседној Македонији или Црној Гори, америчке снаге могу да интервенишу много брже. Косово и Метохија су „међусектор“ према вези са Јадранским и Црним морем, Дунавом и Медитераном.

Значајно америчко војно присуство на Косову и Метохији је велика препрека руским и арапским амбицијама у том региону западног Балкана. У јануару 1999. године, два месеца пре НАТО бомбардовања наше земље, у уводнику „Вашингтон Поста“, блиског америчкој администрацији, без

околишења се каже: „Са све већим проблемима на Блиском истоку нама су потребне базе и могућност да летимо са Балкана како би заштитили нафту на Каспијском мору”. Неки западни аналитичари спекулишу да би Бондстил могао да буде права замена за ваздухопловну базу у Авијану, у Италији, у будућој генералној шеми модификоване америчке стратегије око Црног мора.

Косово и Метохија - стециште путева шверца дроге, оружја и трговине људима

На париском округлом столу, организованом под мотом „Косово – опасност” о јужној српској покрајини као „књишком примеру” шверца наркотика, трговином људима и оружјем, врло аргументовао је говорио професор Ксавијер Рофер са париског Института за криминологију.

Историјски, каже професор Рофер, у том подручју се налази „Балкански пут дроге” преко којег хероин и морфијум, који је произведен у централној Азији, а најчешће у Авганистану, пролази кроз Турску до Истанбула, где Турци и Албанци, настањени у том граду (рачуна се да их има око милион), заједно учествују у тој забрањеној работи. Дрога се, затим, шаље даље, преко Бугарске, која је део балканског пута наркотика.

Напомињући да има више балканских путева недозвољене трговине, париски криминолог истиче да се „сви заједно стичу на Косову”. Једни се баве шверцом оружја, други трговином људи, трећи шверцом украдених аутомобила. Све их контролишу добро организоване криминалне мафије, а скала њихових недозвољених активности је невероватно широких размера у поређењу са сличним незаконитим работама у осталом делу света. Исто тако, тај регион западног Балкана је пролазна станица, место скривања и шверца екстремних исламских активиста. Позната је чињеница да је оружје, којим је убијен режисер Тео Ван Гог 2004. године у Холандији, дошло из Босне и Херцеговине. Веома често, скривено оружје, нађено у тајним скровиштима у појединим земљама Западне Европе, припада исламским екстремистима, који долазе из тог подручја. Практично се суочавамо са криминалним и протерористичким зонама, лансирним рампама тероризма, смештеним на пола пута од Блиског истока и Западне Европе. Наравно, унутар те регије, налазе се мање територије, које су много комплексније и теже за контролу, поготово што још нема коначно дефинисаног статуса Косова и Метохије.

Једна од специфичности организованог криминала косовског типа, посебно у шверцу наркотика и трговине људима, свакако је и чињеница да се у јужној српској покрајини „налази око 30.000 људи послатих од стране 36 међународних бирократских организација, као што су НАТО, Уједињене нације, Савет безбедности, Европска унија и Бог зна ко још”, каже Рофер, и додаје да „ти људи, већином нежењени или неудати, представљају сигуран бизнис за све врсте проституције у кругу од 500 километара. На том подручју налазе се и криминалне групе, које су се некада помпезно називале ’ослободилачки покрети’, које су промениле активности или су се вратиле крими-пословима којима су се и раније бавиле, окрећући се више криминалу, него наводној борби за ослобођење.

Један од вођа косовске мафије, избацивач из ноћног клуба пре борбе за ослобођење, убијен је у својој изузетно луксузној вили у околини Приштине. Дневна соба у његовој вили имала је, поред осталог, базен са топлом водом, пространа је као игралиште за кошарку. Можете замислити какав је статусни положај таквог мафијашког боса? То је својеврсна карикатура, специјално за фамозну ’међународну заједницу’, која не жели да види испред свог носа да су неки од њених локалних преговарача – гангстери. Сада већ постоји мање или више изграђена криминална структура између Албанаца са Косова и Метохије и Албанаца у Македонији и у Албанији. Тако је створен криминални конгломерат преко којег се транспортује дрога, оружје и људи као бело робље, од Истока на Запад или од Севера на Југ и у свим другим правцима”.

Према париском криминологу, у незаконитим пословима највећи профит се згрће у трговини наркотицима. „Хероин има мултиплицирани ефекат; другим речима, ако имате стотину, у ствари, имате стотину хиљада. Криминалне групе прибегавају методи примитивне акумулације капитала, што би рекао Маркс. То практично значи, уколико имате 12 сиромашних девојака и доведете их до НАТО војника или их пошаљете у борделе у Босни и Херцеговини, за око шест месеци или за годину дана имаћете довољно новца да купите први товар од 30 килограма хероина и пошаљете га у Западну Европу. Већ та пошљика (мада ће бити више него преполовљена у подели добити са дилерима) омогућиће вам врло брзо да budete финансијски независни и аутономни. Новац ће се вратити у вашу земљу, где ћете моћи да изградите велику вилу, а остатак новца да инвестирате у нове криминалне послове. О каквим се уносним пословима ради, када је дрога у питању, довољно је навести последње процене према којима балканским путевима сваког месеца из Турске до Западне Европе стиже око 10 тона хероина. Уколико од товара од десет тона, две буду заплењене на граници, и даље остаје око осам тона. Ако би се та количина продала по лошој цени од 50.000 долара по килограму и да уз то имате лошег дилера и да сте хероин скупо платили, можете рачунати на профит од 40 одсто. Под таквим условима, осам тона хероина донеће вам месечни профит од око 123 милиона евра. У међувремену, несрећни економисти Европске уније врло озбиљно расправљају о микрокредиту од 2.000 долара, које би требало да добију албански фармери”.

Одговарајући на питање да ли би независно Косово и Метохија, за шта се залаже Вашингтон и неке друге западне земље, могло да донесе стабилност Балкану, француски криминолог Ксавијер Рофер изричито каже: „Стабилност се може једино градити на нечему што већ постоји, односно да је то дефинисано као држава или нација. То није случај са Косовом”; и закључује: „Међународна заједница са Сједињеним Америчким Државама на челу, мисли да је лако створити једну Нацију као кад градиш лево-кулу. Време је да се схвати да је то много компликованије уколико и када та нација не постоји, а ви једноставно кажете, да постоји.”

Одбрана

ИСТИНЕ И ПРАВДЕ

- Српска радикална странка и Тим који помаже одбрану др Шешеља организовали су Међународни округли сто, на коме је учествовало више од 30 еминентних стручњака и врхунских интелектуалаца из иностранства. У оквиру скупа организовали су и видео-линк конференцију поводом четворогодишњег чекања проф. др Шешеља на иочешак суђења

Пише: Душан В. Митић

Првог дана Међународног скупа, 24. фебруара 2007. године, у хали „Експо XXI“ на Новом Београду, одржан је Округли сто под називом „Хашко измишљање кривичног дела говора мржње и процес против проф. др Војислава Шешеља“. Скуп су организовали Тим који помаже одбрану проф. др Војислава Шешеља и Српска радикална странка.

На Међународном округлом столу, поред истакнутих професора и правника из Београда – проф. др Оливера Антића, проф. др Бранка Ракића, Зорана Красића, правног саветника др Шешеља – учествовало је и више од 30 гостију из иностранства.

Најбројнији научни тим је дошао из Русије на челу са генерал-пуковником Леонидом Ивашовим, који је до 2000. године био начелник Главне управе за међународну војну сарадњу Министарства одбране Русије, директни преговарач у прекиду агресије НАТО на Југославију и сведок одбране у процесима пред Хашким трибуналом. Осим њега, на Међународном округлом столу из Русије учествовали су: Александар Мезјаев, професор правних наука на Факултету у Казању и експерт за Хашки трибунал, Андреј Николајевич Савелев, посланик у Руској думи, Ана Игоревна Филимонова, магистар историјских наука, Олга Николајевна Четворикова, магистар историјских наука, сарадник Руске академије наука и предавач на Међународној дипломатској академији у Москви, Николај Владимирович Курјанович, независни посланик у Руској думи, Екатарина Јуријевна Пољгујева, новинар „Совјетске Русије“, и Иља Горјачев, магистар, уредник часописа „Руски образ“ и новинар „Руског курира“.

На Округлом столу су учествовали и Жак Вержес, један од највећих правних умова Француске, Патрик Баро, токсиколог и велики пријатељ Срба, затим Канвар Бим Синг из Индије, судија и професор међународног права, Балат Синг, најмлађи члан парламента Кашмира, Бушра Халил из Либана, један од најпознатијих арапских правника и адвокат Садама Хусеина, Катрин Шиц, професор на „Гете“ Универзитету у Франкфурту, Нил Кларк, новинар и публициста из Оксфорда, Мик Колинс, драмски писац, режисер, глумац. Дејвид Серџи, геополитички новинар, познати амерички адвокат, Џон Степлинг, светски познат драмски писац и режисер, по оцени „Њујорк тајмса“ један од најбољих америчких политичких драмских писаца, предавач на пољском Факултету за филм у Лођу, Гунхелс Скродал, норвешка режисерка, и Кристофер Блек, стручњак за међународно право из Торонта и главни правни саветник за одбрану при Трибуналу у Руанди.

Рад Хашког трибунала анализиран је са научног, историјског, правног, социјалног и војног аспекта. Оцењено је да се за говор мржње не може одговарати. То није правна, већ политичка установа. Хаг штити лаж, а прогања истину. Истакнуто је да Хаг брани и спроводи политичку вољу САД и НАТО да се из политике, после Слободана Милошевића, елиминише и др Војислав Шешељ. Наглашено је да Трибунал спроводи двоаршинску политику, те да је за главног кривца проглашена једна страна и то српска. „Проф. др Војислав Шешељ је политички затвореник“ – поручили су учесници Међународног округлог стола, затраживши затварање Хашког трибунала.

Сви реферати примљени су и прихваћени од стране учесника и публике са великим одушевљењем и одобравањем. Говорници су прекидани бурним и дуготрајним аплаузима.

Научним скупом је катедрирао генерални секретар Српске радикалне странке Александар Вучић. Међу заинтересованом публиком, која је помно пратила излагања еминентних правника, професора, судија и адвоката, били су и многобројни представници дипломатског кора страних амбасада, међу којима је била најбројнија делегација Руске Федерације.

Томислав Николић, заменик председника Српске радикалне странке, поздравио је све учеснике и захвалио им се што су прешли хиљаде километара и дошли да присуствују скупу само да би показали решеност и одлучност да промовишу идеју и вредности слободе, слободе говора, савести, другачијег мишљења и право на достојанствен живот свих људи савременог човечанства. Затим је додао: „Данас је,

драги пријатељи, тачно четири године откако је др Шешел отишао у Хаг. Отишао је не да брани себе, већ да брани нас, да заштити српски народ и српску државу од лажних оптужби, фалсификата и демонизације од стране оних људи са Запада који су произвели рат на простору бивше Југославије и који су одговорни за десетине хиљада жртава ратног сукоба”.

Доктор војних наука, генерал-пуковник Леонид Ивашов је излагао о глобализму и негативним аспектима који одликују тај покрет. „Данас говоримо о Србији, говоримо о трагедији која је задесила српски народ и дошли смо да подржимо незаконито ухапшеног и окривљеног Војислава Шешела. Србија и Војислав Шешел су, пре свега, један елемент велике глобалне политичке игре и покушаја да се измени савремени свет и да се у њега унесу процеси глобалног притиска народа, апсорбовања малих народа и рушења цивилизацијских основа”, истакао је генерал Ивашов.

Нагласио је да је данас на снази владавина јачега, права оружја и права рата. „Видимо да данас многи народи више нису способни да очувају своју националну самосвест. А они, као што су Срби, покушавају да то учине. Њих притискају уз помоћ савременог оружја. И када говорим о изворима оваквог оружја глобалних процеса, пре свега видим Сједињене Америчке Државе и западну цивилизацију. И уколико се вратимо неколико деценија уназад, видећемо да се данас поново успостављају фашистички методи уређења света”.

Глобализам је жестоко осудио и Жак Вержес, један од највећих правних умова Француске, који је, између осталог, рекао: „Ово је светска битка против ропства, а ви сте авангарда у тој борби и зато цео свет треба да буде на вашој страни. Хаг је нелегалан, као што је и нелегална одлука Савета безбедности о његовом оснивању. Он је против свих правних и моралних принципа. Тражио сам да се суди Блеру и

свим злочинцима који врше културни геноцид на Косову и Метохији и Србији. Свет ће судити тим фашистима”, тврди Жак Вержес.

Нагласио је да Шешел четири године чека на почетак суђења и да је време да процес почне. Угледни француски адвокат уједно је предложио да се направи бела књига у којој би се побројале опасности које настају у свету због „луде политике Сједињених Америчких Држава и њихових савезника у Европи, међу којима је, нажалост, и Француска”.

Угледни Индијски судија Канвар Бим Синг, професор међународног права, борац за људска права, који је заједно са Ремзијем Кларком учествовао у одбрани Слободана Милошевића у Хагу, пренео је поруку председника владе Индије српском народу и поручио да је Индија уз Србију, јер је Косово и Метохија интегрални део Србије. Судија Синг је рекао да САД желе да успоставе нови светски поредак – фашизам, а ако се погледају сви говори старијег и млађег Буша, сви светски судови би их осудили на вешање. Зато треба да се суди Бушу, а не др Војиславу Шешелу, истакао је судија Синг. Постојање Хашког трибунала је, према Сингу, потпуно незаконито и представља кршење духа Повеље Уједињених нација: „Нема никаквог кодекса, нема никаквих правила, то је само један фашистички стил да се униште непријатељи, они који се супротстављају новом светском поретку”.

У истом, оптужујућем тону, излагала је и Бушра Халил, један од најпознатијих арапских адвоката из Либана и адвокат Садама Хусеина. Она се сложила са судијом Сингом да САД спроводе фашистичку идеологију под плаштом демократије и осудила их за убиство Слободана Милошевића и Садама Хусеина. Истакла је да др Шешел брани све нас у Хагу и да ће се залагати за његово пуштање на слободу. У свом излагању се осврнула на рад такозваног ирачког суда, нагласивши да је он 100 одсто амерички. „При том суду основан је такозвани Кривични биро за злочине бившег режима. У ствари, тај Биро је управљао овим судом. Шеф тог Бироа је шеф америчке амбасаде у Багдаду, а његову плату исплаћује америчка амбасада. Ми, чланови одбране председника Садама Хусеина, уколико смо желели да се дописујемо са судом морали смо да то радимо преко тог Бироа. Наш биро у Аману, када прима њихов одговор у заглављу пише – 'Америчка амбасада, Биро за суђење бившем режиму'. Тај Биро, у ствари, шаље судије на суђења. Официри америчке армије присуствују свим седницама”.

Александар Мезјаев је истакао да је српска земља света земља и да сваки правдољубив човек мора стати на страну Србије и др Шешела. Он је уједно покренуо питање укидања Хашког трибунала. „Каква питања би требало да поставимо пред Међународним судом? Прво, то је питање легитимности Међународног трибунала, питање које се разматра већ дуго, али дефинитивно није решено; друго питање се

После Округлог стола, најеминетнији страни интелектуалци су у новобеоградској хали „Експо XXI” поздравили симпатизере и присталице Српске радикалне странке на митингу подршке проф. др Војиславу Шешелу. Уз прваке Српске радикалне странке на бину су стали гости из Велике Британије, Индије, Либана, Русије, Француске, Сједињених Америчких Држава. Због ограниченог времена – иако су сви учесници Међународног округлог стола изразили жељу да говоре – окупљеним грађанима обратили су се генерал-пуковник Леонид Григоријевич Ивашов, адвокат Жак Вержес, судија Канвар Бим Синг, адвокат Кристофер Блек, адвокат Бушра Халил, депутати Руске думе Николај Курјанович и Андреј Савелев, новинар Нил Кларк, сценариста и новинар Мик Колинс и токсиколог Патрик Барно.

Угледни правници, адвокати, лекари, хуманисти, публицисти и новинари су се сложили да је др Војислав Шешел, посебно после штрајка глађу, постао симбол борбе за слободу, људска права и истину. Уједно су осудили политички инструисан рад Хашког трибунала за неправдо и спровођење одмазде над српским народом у циљу искорењивања националног слободарства и прекрајања историје.

Другог дана Међународног скупа у „Сава центру” одржана је видео-линк конференција посвећена истој теми као и Округли сто. Путем видео-линка укључила су се тројица светски познатих врхунских интелектуалаца: Ед Херман из Филаделфије, Џорџ Семјуели из Њујорка и Мајкл Мендел из Торонта.

Ед Херман је био професор на Универзитету у Пенсилванији. Аутор је многобројних књига о узајамном деловању америчке спољне политике и медија. Близак је сарадник Ноама Чомског са којим је написао неколико значајних књига.

Џорџ Семјуели је писац, који је објавио многобројне публикације у САД и Великој Британији. Сада је уредник „Националног журнала за правнике”, водећег америчког стручног часописа у тој области.

Мајкл Мендел је правник и професор међународног права на Универзитету у Торонту. Мендел је познат као један од иницијатора подношења тужбе против НАТО. Аутор је књиге „Како се Америка извлачи са убиством”. Та провокативна књига се, поред осталог, бави и Хашким трибуналом.

Садржајној дискусији, коју су инспирисали Херман, Мендел и Семјуели, прикључили су се учесници Округлог стола.

односи на решавање проблема да је на територији Европе формирана нека зона сумрака у којој уопште не важе норме међународног права”.

Основ за престанак рада Трибунала Мезјаев види у томе што његове одлуке нису базирани на нормама међународног права. „Уколико посматрамо те одлуке, оне су неосноване. Постоји много позивања, али не на норму међународних уговора. Не позива се на норму важећег међународног права, већ на праксу судова у Америци, Енглеској или других међународних судова. Међутим, у складу са Статутом Међународног суда Уједињених нација, одлуке судских органа не представљају извор Међународног права и због тога је у нашим рукама најјачи аргумент”.

Кристофер Блек је анализирао рад међународних судова за Руанду и Југославију. „Незаконита су оба суда – и за Руанду и за Југославију. То се најбоље види на примеру њихових измишљених злочина, који не постоје више нигде у свету. Злочин говора мржње, колико сам могао да видим, не постоји ни у једном праву као кривично дело. И злочиначко удруживање такође не постоји као кривично дело. То је непознато у праву било које јурисдикције у свету, у било којој правној теорији. То је измислио Трибунал да би могли да заобиђу чињеницу да не могу да потврде теорију о договору за геноцид, јер то не постоји. Ти судови су, у ствари, фашистичке институције, незаконити су и незаконито образовани како би се заобилазила свака објективност и како би се спровела пропаганда, чиме би се покрило оно што се заиста десило у ратовима на Балкану и у централној Африци. Да се демонизују и заувек осуде људи, народи који су били жртве тих судова”.

Блек је нагласио да употреба тзв. говора мржње није никакав злочин и то је само покушај да се нађе изговор да се неко осуди у недостатку доказа.

Своје тврдње о раду судова поткрепио је конкретним примером. „Луиз Арбур, пре него што је оптужила Милошевића, издала је налог 1997. године да се спроведе истрага о убиству двојице афричких шефова држава, председника Руанде и председника Бурундија, који су 1994. године убијени, када је почео рат у Руанди. Један аустралијски адвокат, који је био главни истраживач, изјавио је оно што смо одавно сви у суду знали, да је утврдио да авион у коме су они погинули нису оборили терористи, већ Патриотски фронт Руанде, а који су подржавали Енглези и Американци”, рекао је Блек.

Блек је затим додао: „Агенција која је радила за Луиз Арбур нас је уверила да је њој наређено да тако мора да уради, јер је истрага водила до ЦИА, јер је ЦИА била умешана, она је обезбедила ракете којима је оборен авион 1997. године. Пре него што је оптужила Милошевића, била је ангажована у прикривању убиства двојице афричких шефова држава, а што је чини саучесником у ратном злочину”.

Он је поновио да злочин говора мржње није ништа друго до контролисање мисли, контролисање онога што је човек, о чему он размишља. „Значи, треба да знате шта смете да говорите, јер данас је злочин и да мислите и да говорите оно што мислите”, закључио је угледни канадски адвокат Кристофер Блек.

Сви учесници на саветовању су у својим излагањима стали на страну Србије и др Војислава Шешелја и заложени да се он пусти на слободу, јер говор мржње не постоји као правна категорија.

Или Карлин

СВЕДОК ИЛИ СМРТ

- Тужилаштво Хашког трибунала користи недозвољене методе, како би изнудило лажне исказе сведока, служећи се претњама, застрашивањем, наношењем штете, нуђењем мита, како би своју оптужницу поткрепило лажним, измишљеним сведоцима.
- „Предлагали су ми да будем сведок оптужбе. То, у ствари, није био предлог, већ уцена, јер су ми рекли овако: Господине Дражиловићу, ако ви овде не сарађујете са нама у овом истраживању, ви ћете добити седам година затвора и 250 хиљада евра казне. Ја сам рекао да у затвор могу да идем, али да казну не могу да платим”, изврди Зоран Дражиловић, кога је Хашки трибунал примораво да лажно сведочи против Шешеља.
- „Рекао је да ћу остати у Хаг жив или мртав, а ако дођем жив да се нећу ни враћати, јер ће ме сместили у једну малу просторију, где је постављено у полове, флаконе и зидове иако 100 рефлектора. Сви ти рефлектори се центрирају иако да сијају човеку у очи, и ту ћу да проводим дане и ноћи, али ме нико ништа неће питати. Рекао је да ћу молити Бога да ме нешто ишпаљу и да ћу сам да изјавим да говорим и да ћу иако ишпаљим све што су припремили против др Војислава Шешеља”, описује Јово Осиповић свој разговор са истражитељем Тужилаштва

Проф. др Војислав Шешељ је упутио захтев да Претресно веће Хашког трибунала покрене поступак за непоштовање Међународног суда против тужилаца Карле дел Понте, Хилдегард Уерц-Рецлаф и Данијела Саксона. Говорећи о разлозима за подношење захтева, Александар Вучић, генерални секретар Српске радикалне странке и правни саветник др Војислава Шешеља, нагласио је да Тужилаштво Хашког трибунала користи недозвољене методе како би изнудило лажне исказе сведока, служећи се претњама, застрашивањем, наношењем штете, нуђењем мита, како би своју оптужницу поткрепило лажним, измишљеним сведоцима.

„Да би Тужилаштво успело у овом поступку против проф. др Војислава Шешеља, сваког разумног човека је просто убедило да не бира средства прогона и спречавања да се оствари правда. То се ради упорно и систематски. Велики је број доказа који доказују да Тужилаштво спроводи пре свега политички прогон, а када се у поступку позива на закон и право, то користи као изговор којим спречава остваривање правде”, наводи се у захтеву др Шешеља упућеном Хашком трибуналу.

Тврдње су до сада поткрепљене судски овереним изјавама 18 људи. Они потврђују да су их истражитељи Трибунала физички и психички малтретирани. У замену за лажно сведочење, нуђен им је нови идентитет, новац. Оног момента када су одбили да буду заштићени сведоци, настајала је права животна драма и борба за опстанак. До изнемоглости су умарани, приморавани да без померања седе на столицу неколико сати, држани су изоловани, јављање породици је било строго забрањено, дрогирани су и на различите друге начине застрашивани. Засипани су претњама да ће оптужнице подићи против њих самих.

Опорављање измучених сведока трајало је данима. Појединци, попут Славољуба Јовановића, завршили су и у болници. Са страхом који им је усадио Трибунал живе и дан данас. Један од сведока Зоран Суботић, тако, наводи: „Осећао

сам се као у концентрационом логору”. Мирослав Вуковић је, пак, дошао до сазнања да Трибунал у Београду има своју притворску јединицу где може да задржи осумњиченог у притвору до десет дана. Истражитељи Трибунала су о сваком сведоку знали све до танчина и то обилато користили у својим претњама.

Према најавама Александра Вучића, људи из целе Србије обавештавају Српску радикалну странку о претњама, уценама и застрашивању Хашког трибунала. Ускоро се очекује више од 30 сведочења људи који су физичким и психичком малтретирањем приморавани да сведоче против др Шешеља.

Како каже Александар Вучић, тек када је 21. децембра 2006. године, правним саветницима др Шешеља дозвољен увид у материјале Тужилаштва, утврђено је да је Тужилаштво контактирало са великим бројем лица. Међу њима су се налазила и она лица која је проф. др Војислав Шешељ могао да позове да буду сведоци одбране.

У контакту са тим лицима правни саветници проф. др Војислав Шешеља су били напросто запрепашћени тврдњама тих лица о методама којима су се истражитељи Тужилаштва служили, наговарајући их да буду сведоци против проф. др Војислава Шешеља.

„Никада ниједно тужилаштво није смело нити може да се служи таквим методама”, наглашава Александар Вучић, истичући да је Савет безбедности Уједињених нација основао Хашки трибунал и да је такво понашање Тужилаштва „више од скандала”.

У наставку објављујемо интегралне текстове изјава тројице људи: Зорана Дражиловића, Јова Остојића и Борислава Богунувића.

Сарадња или затвор

Ја Зоран (Данила) Дражиловић, надимак Чича, рођен 19. маја 1947. године у Рановцу, општина Петровац на Млави, Република Србија, са пребивалиштем у Београду, ул. Видска 37, са личном картом број М 243757, Јмбг: 1905947710237 издате од СУП-а Београд, по националности Србин, вероисповест православна, држављанство Републике Србије, говори српски, по занимању официр у пензији, претходно занимање ваздухопловни официр, изјављујем:

До мог првог контакта са представницима Тужилаштва дошло је крајем 2002. године у просторијама Хашког трибунала у Београду. Било је хладно, али лепо време, сећам се. Са истражитељима Хашког трибунала срео сам се седам-осам пута. Ево овако је било. У међувремену, можда дан-два пре тога, зове мене мој брат и каже да ме тражи неки Италијан новинар, који хоће да ради интервју са мном. Наравно, мој брат није разумео, није се радило о интервјуу за новине, већ о разговору са истражитељима Хашког трибунала. Ја сам отишао у њихове просторије, тамо ме примио неки Финац који је одмах морао да се врати у Хаг и ја га после тога више нисам видео. Онда долази Паоло Строци, истражитељ, који је започео испитивање узимањем података о датуму и месту рођења, о томе шта сам радио, где сам радио, где сам био и слично. Али он је то некако прескакао, пита ме ово, па ме пита оно, тако ја сада не могу ни да се сетим шта ме све питао. Знам само да су ми рекли да ми узимају у својству њиховог сведока и то у предмет Војислава Шешеља. Чудно ми је било да кад год сам се чуо са неким из странке, одмах сутрадан би ме поново звали на разговор. Ја сам покушао да сазнам шта они у ствари хоће од мене, али сам приметно да се ту дешавају чудне ствари и ја сам морао да се склоним у манастир. Али, у међувремену сам, био негде 7-8 пута код њих. Последњи пут било је пре две три године, не сећам се датума, али је било после Шешељевог одласка у Хаг. И тада су ми предлагали да будем сведок оптужбе. То у ствари није био предлог, већ уцена јер су ми рекли овако: „господине Дражиловићу, ако ви овде не сарађујете са нама у овом интервјуу, ви ћете добити седам година затвора и 250 хиљада евра казне”. Ја сам рекао да у затвор могу да идем, али да казну не могу да палтим. Ја сам пристао да дам изјаву, али сада стварно не уем то да објасним, да ли су ме третирали као сведока оптужбе. Ја никакав записник са тог разговора нисам добио. Тражио сам, али нисам добио, јер су рекли да ме то не следује. Ја сам потписао своје изјаве, чак сам потписао сваку страну и више пута сам тражио да изврше неке исправке, јер су покушали да ми подметну да потпишем и оно што уопште нисам рекао. Са мном је разговарало углавном двоје истражитеља, Паоло Строци и жена која се звала Паулина, стално је била присутна и жена преводилац.

Питали су ме прво све везано за Шешеља, а имали су испред себе и питања и одговоре, да ме подсети ако кажем да нешто не знам. Инсистирали су све време да Војиславу Шешељу што више намакну кривице. Ја сам наравно увек говорио оно што јесте. Сећам се да ми је неколико пута рекао како он зна да ја њега морам да браним, али да то не треба да радим, јер они наводно знају да Шешељ мене није ни поштовао, ни волео. То су понављали неколико пута и ја сам то доживео као њихов покушај да ме на превару убеди да мимо своје воље говорим против Војислава Шешеља.

Неколико пута били су груби и показивали су да су они сила тако што су по неколико пута понављали „Кажми, кажми...” као да су хтели да ме доведу у ситуацију да их молим да престану и да утврде да ли их се плашим. То сам доживео као психички притисак и покушај амаложавања.

Највише су ме гњавили питањима за Хртковце. Цео дан су ме давили и малтретирали истим питањима, да сам на крају рекао нека пишу шта год хоће, а ја ћу истину рећи ако буде требало пред Трибуналом.

Ови сусрети са истражитељима били су чести. Први пут је то трајало четири-пет дана. Дали су ми број телефона ако треба да им се јавим, ако будем имао некаквих проблема. Говорили су да бих и ја могао да одговарам па ми је доносио неке папире да ја то мало видим, да се мало као нешто подсетим, односно да се уплашим и да говорим оно што њима одговара. То је свакако био притисак на мене, као и та честа позивања. И ја сам због свега тога осећао неку слабост, можда чак страх, јер сам имао утисак да ће они да ураде шта су наумили, без обзира на моју изјаву. Иако сам ја покушавао да се браним и да им доказујем да нису у праву. У току ових разговора истражитељи су ми често наглашавали да у послу који сам ја радио и шта сам радио, да су многи заинтересовани за мене и за моје изјаве, јер као ја много знам. Па онда је рекао да Војислав Шешељ није имао у мене поверења, схватио сам да се играо са мном, мислећи да ће ме то повредити и да ћу почети да причам против Шешеља.

Ја сам и то схватио, наравно, као врсту њиховог притиска и њиховог некоректног и непоштеног начина рада. Сећам се када сам први пут дошао како су покушали да успоставе пријатељски однос са мном. Нудили су ми сок, киселу воду. Ја сам то одбио, пошто нисам имао поверење у њих, једанпут сам само попио чашу воде, јер сам био жедан.

После последњег разговора са њима рекли да ће ме ако буде потребно још звати. Мада не знам зашто би ме звали кад им ништа конкретно нисам рекао иако су они инсистирали да кажем и упорно понављали да ја све знам. Ја сам упросто понављао да не знам и да оно што ми предочавају знам само из новина. Кад год сам рекао да не разумем шта ме питају правили су паузу од петнаестак минута, што сам ја доживљавао као њихову психолошку игру и психички притисак.

Било је тешко психички издржати и остати присебан приликом испитивања које је трајало од десет ујутру до четири сата по подне, са паузом за ручак. Све је то било са намером да човек изгуби стрпљење и концентрацију и да они у записник могу да упишу оно што њима одговара. То је била права психичка тортура, за коју су ми давали дневницу од 30 марака.

У току тих кратких пауза истражитељ је покушавао да ми се приближи, да се спријатељимо, чак ми је предлагао да изађемо увече да скупа тражимо неке девојке. Питали су ме и да ли желим да будем заштићени сведок, што сам ја категорички одбио. Знао сам да жели и на тај начин да врши притисак на мене, а ја сам се осећао немоћан, јер све што сам покушао да кажем он ме упозоравао да они имају документа и да могу да их употребе против мене.

Ову изјаву дајем добровољно и без икаквог притиска.

Ићи ћеш у Хаг жив или мртав

Ја Јово (Алексе) Остојић, рођен 3. јануара 1952. године, у Пригревици, општина Апатин, Република Србија, са пребивалиштем у Пригревици, ул. Нине Марковића бр. 7, са личном картом број 83380, Јмбг: 0301952810073, издата од СУП-а Апатин, по националности Србин, вероисповест православна, држављанство Републике Србије, говорим српски, по занимању виши референт, претходно занимање матичар, изјављујем:

Моје контакте са представницима Хашког трибунала детаљно сам описао у својој књизи „Хашки сведок”. Прив пут су ме звали телефоном кући почетком августа 2002. године.

Супруга је рекла да нисам кући, па су оставили поруку да ће се јавити истог дана око 16 часова и да обавезно будем ту. Јавили су се у заказано време и рекли да би требало да дођем на разговор у просторије Хашког трибунала у Београду. Рекли су да ће то трајати два, три дана, да ћу добити дневнице од по 150 евра и да ће ми они обезбедити преноћиште и храну. Рекао сам да нећу доћи на тај разговор, ако званични органи моје земље нису са тим упознати. Рекли су да су званично послали допис преко тадашњег Савезног министарства правде. Ускоро сам добио допис са потписом Небојше Шаркића, помоћника Савезног министра правде. У међувремену звали су ме и 20. августа 2002. године и тада сам одбио разговор са хашким истражитељима. Истражитељ Паоло Строци био је веома упоран. Звао је и 15. септембра да провери да ли сам добио позив од Министарства правде. Рекао сам да сам добио позив и од Министарства и из хашке канцеларије и да треба да се јавим 19. септембра у 9 часова у улици Јеврема Грујића 11 у Београду.

Отишао сам у заказано време на тај разговор. Сусрет је био непријатан, већ на капији почели су да ме претресају, морао сам да изузем ципеле, скинули су ме, скроз су ме претресли, нашпта сам ја реаговао и рекао да сам дошао само на информативни разговор и да не разумем шта се дешава. Одмах се ту појавила жена која преводи и рекла је да то тако мора бити. И онда у ми све те ствари вратили и пустили ме да прођем. Отишли смо горе у једну просторију и ту сам упознао Паола Строција и једног Немца чије име нисам запамтио, а који је био са њим стално. Дали су ми одмах столицу да седнем и почели да ми причају како они својим сведоцима обезбеђују да слободно причају, да могу да оду у другу земљу. Онда су мени директно понудили да изаберем земљу у коју желим да одем, понудили су ми Канаду, Аустралију, Немачку, Холандију, Белгију, Фрнацуску или Енглеску. Рекли су да се ничега не плашим, ако будем имао било каквих проблема они ће и мене и породицу пребацити у једну од ових земаља, ако треба и лик ће да ми измене, бићу финансијски обезбеђен. Јасно су рекли да ће све то да ми обезбеде, ако одговорим на питања која ми они поставе и то касније посведочим у Хагу. На исти начин су ми понудили да будем заштићени сведок. Одбио сам, зашто бих био заштићен ако ћу говорити истину. Рекао ми је да нас двојица можемо да будемо пријатељи зато што имамо истог непријатеља, Војислава Шешеља. И онда је почео психички притисак и убеђивање, како је мене Шешељ избацио из странке, како ми странка није помагала када ми је било најтеже, знао је чак да у једном периоду нисам имао од чега да живим и подсетио да ме тада странка оставила на цедилу. Одбио сам да о томе говорим и рекао да Шешељ не може бити мој непријатељ, тада ми је Паоло Строци рекао да сам ја у ствари позван због сведочења у процесу против Слободана Милошевића, иако је све време говорио о Шешељу и Српској радикалној странци. У позиву који сам добио није било назначено шта ће бити предмет разговора.

Тада су почели са конкретним питањима око организовања добровољаца Српске радикалне странке и у току разговора сваки час су наглашавали да слободно одговарам, да не треба ничег да се плашим, јер сам заштићен и да у мојој земљи нико не сме да ме дира. У току једне кратке паузе Строци ме је питао у којој земљи бих волео да живим. Рекао сам да волим Канаду и Аустралију. И онда ми је рекао да бих могао тамо да одем под једним условом, а то значи да кажем, оно што би њима одговарало. А ја сам рекао, добро о том ћемо касније попричати, па се можемо и договорити. Поново су ме звали после једног месеца дана, тачан датум написао сам у књизи. Предлагали су ми да се сретнем са Флоренс Артман, што сам одбио, а они су ме убеђивали како је она лепа и привлачна жена и да бих бар због тога требао да разговарам са њом. У међувремену више пута је звала жена ко-

ја је била преводилац да ме пита да ли имам икаквих проблема, да ли ме неко дира, те да су они стално ту присутни и да ме неко надгледа. То ми је створило додатни притисак и страх.

У једном разговору преводилац ми је рекла да би у Београд дошао Паоло Посторе да разговарамо у вези са пресељењем моје породице у земљу коју сам изаберем. Отишао сам на тај разговор. Посторе је рекао да је због мене дошао директно из Хашког трибунала, и да, ако ја њему кажем све што знам и поткрепим оптужницу против др Војислава Шешеља, моја деца могу одмах да иду у земљу коју изаберем.

Схватио сам да спремају лажну оптужницу и тада сам му рекао следеће: „Господине, ваше понуде мене не интересују, ви сте један обичан лажов и преварант, шта ви мислите тако да осуђујете часне људе, а овамо да вршите притисак на мене на један подмукао начин обећањима да бих ја лажно оптужио др Шешеља и своју земљу”. Рекао сам му да ме више никада не зове. Ипак ме звао. Било је то 25. новембра 2002. године. У том разговору ми је директно претио да ћу бити убијен зато што нећу да сарађујем са Хашким трибуналом. Рекао је да ћу отићи у Хаг жив или мртав, а ако дођем жив да се нећу ни вратити, јер ће ме сместити у једну малу просторију, где је постављено у подове, плафоне и зидове тачно 100 рефлектора. Сви ти рефлектори се центрирају тако да сијају човеку у очи, и ту ћу да проводим дане и сате, али ме нико ништа неће питати. Рекао је да ћу молити Бога да ме нешто питају и да ћу сам тражим да говорим и да ћу тада потписати све што су они припремили против др Војислава Шешеља. На крају ми је рекао, ако дођем тамо да ћу да завршим, као што је завршио Докмановић, да ћу да се обесим као и он, да се жив нећу вратити из Хага.

Интересантно је да ми нису дали примерак изјаве коју сам дао пред хашким истражитељима. Прочитали су ми је за три минута и рекли да је у питању 14 листова, шта су све ту написали ја појма немам и зато сам рекао да такву изјаву нећу потписати, па сам само на првој страни направио буквално једну шкработину, а они су на сваком листу написали моје иницијале. Пре тога су записник изнели из просторије, ја сам остао сам, нису ми дозволили да пођем с њима и не знам шта су написали у тој наводно мојој изјави. Тражио сам да ми дају копију тог записника, али ми је нису дали.

Било је још интересантних момената у току овог испитивања. Они су стално држали испред себе гомилу неких папира, а на оном на врху писало је моје име, јасно је да је то требало да ме уплаши и натера да причам оно што они желе. Питали су ме и зашто не postanем члан неке странке. Помињали су Демокришћанску и Демократску странку. Поминули су да је Владан Батић њихов изузетно добар сарадник.

Питали су ме ко финансира издавање књига др Војислава Шешеља и зашто Српска радикална странка не финансира издавање мојих књига. Био је то очигледан психички притисак и њихова немера да изазову мој гнев и да ме то натера да пристанем на њихове уцене, а сва њихова питања директно или индиректно била су везана за Војислава Шешеља. Свако његово питање је провокативно и под притиском на човека с којим разговара. Свако његово питање је подмукло и нешто обећава. Имате осећај, да ће он вама сад решити проблем који ви имате, али најгоре је то што они знају све, материјално стање, чланове породице, личне проблеме и као да желе да у човеку пробуде зло и да на крају пристанем да кажем оно што они желе. Ја сам први пут код њих био три дана, а тек други дан су ми дозволили да се јавим породици и наравно слушали су разговор. Оба пута када сам био у хашкој канцеларији испитивање је трајало по три дана, тако рећи даноноћно, у њиховим просторијама сам и спавао.

Последњи пут су ме звали 6. марта 2006. године, помињали су Момчила Крајишника и опет су ми претили да ћу отићи у Хаг. И тада су ми понављали оно што су ми рекли већ при првом сусрету, а то је претња да сам потенцијално оптуж-

жени пред Хашким трибуналом. С обзиром да знам да то више није могуће нисам се уплашио, из истог разлога сам чекао и са издавањем моје књиге у којој сам аутентично пренео све у вези са мојим сусретима и телефонским контактима са хашким истражитељима.

Ову изјаву дајем добровољно и без икаквог притиска.

Промена идентитета за лажно сведочење

Ја Борислав (Душана) Богуновић рођен у месту Негославци, Вуковар, Република Хрватска, 25. 3. 1950. године, број личне карте 96554, издата од стране Одељења унутрашњих послова у Шиду, матични број 2503950303238, са пребивалиштем у Шиду, улица Војвођанских бригада број 11, по националности Србин, вероисповест православна, говорим српским језиком, по занимању економиста изјављујем: У другој половини 2002. године био сам позван од стране хашких истражитеља у седиште њихове канцеларије, која се налази на Дедињу у Београду, био сам позван телефоном. Ја сам отишао у ту канцеларију где су ме испитивали неколико сати, тражећи од мене да им кажем о дешавањима у Вуковару 1991. године. Том приликом било је уопштених питања која су се односила на војску, полицију и територијалну одбрану. Том приликом нисам имао било шта да кажем што би могло да нашкоди војсци, полицији и територијалној одбрани.

Други пут су ме истражитељи Хашког трибунала позвали после годину дана, и то после убиства Зорана Ђинђића. Опет су ме позвали путем телефона, јер су ми претходно запретили да се морам одазвати сваки пут када ме они позову. Пошто сам осетио озбиљну претњу морао сам отићи опет у ту канцеларију хашких истражитеља у Београду на Дедињу. Тада су ме испитивали два дана. Први дан су ме испитивали ујутру од 10 па до 18 часова после подне где су ме пустили, а потом ми наредили да морам доћи сутрадан у њихову канцеларију уз претњу, тако да сам морао отићи и други дан, где су ме задржали и испитивали од 10 до 17 часова после подне. У току испитивања у ова два дана тражили су од мене да им кажем шта је радио Аркан на подручју Сремско-барањске области док се Аркан налазио на том подручју. Питали су ме потом која је била улога Радована Стојчића Баце док је боравио на том подручју. Постављали су ми више пута питања да ли ја знам нешто везано за „Овчару“ и за учешће ЈНА на подручју Вуковара, посебно коју су улогу имали и шта су радили Шљиванчанин, Мркишић и Радић. Једно од питања било је и питање везано за организацију и деловање територијалне одбране у Вуковару. Питали су ме и о томе како је била формирана милиција у Сремско-барањској области, на чијем челу сам ја био као министар унутрашњих послова у Сремско-барањској области. Тада су ми понудили да будем заштићен сведок, да ми промене идентитет, да ми

обезбеде боравак у другој држави, као и довољну количину новца за мене и моју породицу. Знам да су ми тада нудили у великом износу и то у доларима. Иако је све ово вршено уз притисак, претњу и принуду, ја сам то све одбио и никада нећу прихватити да ни за коју цену будем заштићени сведок, а нити ћу сведочити против мога народа и моје државе. Иако сам тражио изјаве о разговору са хашким истражитељима, како 2002, тако и тада 2003. године, мени нису хтели дати примерак изјава, а изјаве су диктиране и писане на енглеском језику, а ја енглески језик не разумем, тако да ја не знам шта су они могли у моје изјаве уносити. Први пут када сам био испитиван, испитивао ме је један истражитељ Хашког трибунала 2002. године, а у 2003. години, испитивала су ме тројица истражитеља Хашког трибунала.

Трећи пут, тачније 8. 2. 2007. године био сам позван од стране истражитеља Хашког трибунала, претходно путем телефона да 8. фебруара дођем у канцеларију Хашког трибунала у Београду, што сам опет морао и нерадо да одем, јер је ово било незапамћено шиканирање и малтретирање мене чије последице трпим ја и моја породица, живећи у страху да ми истражитељи Хашког трибунала не наместе и не нашкоде. У току овог испитивања, 8. 2. 2007. године, тражили су од мене да им кажем која је улога била Јовице Станишића као начелника ДБ-а за Србију, за време ратних дешавања у Сремско-барањској области. Затим су ме питали за Франка Симатовића, за којег су казали да је био командант Црвених беретки.

Овог пута један хашки истражитељ ми је поставио више питања везаних за проф. др Војислава Шешелја. Прво питање било је шта ја знам у вези посете проф. др Војислава Шешелја Вуковару, да ли је тада Војислав Шешелј говорио на мегафон да све Усташе треба поклати и протерати из Вуковара. Ја сам на ова питања одговорио и рекао да је једном приликом, у јесен 1991. године, Војислав Шешелј дошао у Вуковар, да сам га дочекао у селу Негославцима, те да смо заједно отишли у Вуковар, обишли мало град, тада Војислав Шешелј уопште није говорио на мегафон, нити се икоме обраћао или претио, није био ни на каквом састанку том приликом и није се дуго задржавао у Вуковару, већ се одмах вратио за Београд преко Шида.

Поново су ми нудили да будем заштићени сведок, са свим горе анведеним привилегијама, да ми се промени идентитет, да могу да идем у другу државу да живим са породицом, да ће ми обезбедити довољно новца да живим у другој држави са породицом, инсистирајући да ја будем сведок Тужилаштва Хашког трибунала, што сам опет изричито и категорично одбио.

Ја Богуновић Борислав ову изјаву дајем без икаквог притиска и принуде.

На последњој статусној конференцији проф. др Војиславу Шешелју, председавајући судија Жан-Клод Антонети је у потпуности подржао и прихватио све захтеве председника Српске радикалне странке.

У уводном излагању, које је трајало око 40 минута, судија је нагласио да Војислав Шешелј предуго чека на суђење, да је из транскрипта видео како се Шешелј опходио на статусним конференцијама и током сведочења код Милошевића, истичући да је, борећи се за своја права, прибегао штрајку глађу као последњем средству.

Током три сата ефективног рада конференције, што се до сада никада није десило, судија Антонети је потврдио да се материјали морају достављати на папиру, на српском језику, да саветници не морају да носе судске тоге, као и да проф. др Војислав Шешелј има право на новчана средства за финансирање одбране.

Судија Антонети је изразио посебно интересовање за кривичну пријаву коју је проф. др Војислав Шешелј поднео против Карле дел Понте и њених заменика.

Међутим, статусна конференција проф. др Војислава Шешелја је прва конференција која није преношена путем интернета. Интересантно је да се транскрипти нису појавили ни сутрадан.

Како сазнајемо из добро обавештених извора у Хагу, разлоге за овакав поступак треба тражити у сукобу који је настао у самом Трибуналу, након жестоког ударца који му је задала ова невероватна статусна конференција.

Очигледно је да они који су кршили процесна и људска права проф. др Шешелја нису могли да остану мирни и то посматрају скрштених рука, већ су одлучили да све сакрију од јавности.

Буџетски рок као одраз кризе у којој се налазимо

• *Како ће се држава финансирајући и како ће ња средстава бити распоређена? Када ће Србија коначно добити институцију за контролу трошења средстава из буџета? Да ли је овој власти неопходан ММФ или је грађанима Србије потребна другачија власт? То су суштинска питања везана за функционисање државе. Како ће буџет бити исплаћиван, само је шехинско питање*

Пише: мр Јоргованка Табаковић

Понавља се фебруар 2004. године Буџетски рок је само један од показатеља кризе у којој се налазимо, јер не постоји решење како ће се држава финансирати и како ће та средства бити распоређена. Проблем представља и то што Србија нема институцију за контролу трошења средстава из буџета.

Фебруар је 2007. године.

Млађан Динкић, који је директно одговоран за неусвајање новог буџета (Скупштина је била у обавези да то учини до 15. децембра прошле године), изјављује ових дана да су он и његови сарадници у Министарству финансија иза себе оставили први нацрт буџета за 2007. годину али да ће, без обзира на то, Србија имати привремено финансирање.

Поједини економисти тврде да неусвајањем буџета жели да се прикрије велика рупа и да се она касније прикаже као туђа, као дефицит за који неће бити крива ова, већ будућа влада. Уосталом, већ има индиција да су брутално повећани буџетски издаци. Продаја је у последње време ишла драматично брзо и сада више нема шта да се прода. С приходима је завршено, а расходи ће расти.

Према подацима, којима они располажу, већ је направљена буџетска рупа величине 2,5 одсто бруто домаћег производа. Влада и Министарство финансија не смеју да признају толики расход, па зато и нису смели да предложе нови закон о буџету.

Прича о усвајању буџета за 2006. годину такође је била занимљива. Тај буџет је био услов за завршетак аранжмана са ММФ-ом, чији је борд директора о томе одлучивао за шест недеља, а од њега је зависио отпис 700 милиона долара дуга Париском клубу и 55 милиона долара кредита. ММФ је стављао до знања да буџет већ сматра усвојеним. Тај буџет се кретао у оквиру лимита, које је претходне јесени практично и издиктирао ММФ, и предвиђао је уштеде у фонду здравственог осигурања, смањење субвенција, смањење броја чиновника и цивилних лица у војсци. Буџет је потписао министар финансија Млађан Динкић. Завршетак аранжмана са ММФ-ом утицао је на преговоре са ЕУ-ом, у којима је Мирољуб Лабус био главни преговарач са српске стране.

Усвајање буџета пратио је нечувени скандал о корупцији у парламенту. Гласању о буџету претходили су, међутим, пребројавање, затим отварање корупционашке афере и на крају – афера око замене два посланика Г17 плус.

Окружно јавно тужилаштво у Београду огласило се исте ноћи позивајући се на вест, коју је о том случају објавио РТС, и саопштило да је наложило МУП-у да прикупи све релевантне податке о наводним новчаним понудама посланицима српског парламента да гласају против владиног Предлога буџета за 2006. годину, како би се на поуздан начин закључило да ли су извршена кривична дела примања мита из

члана 254, став 2. Кривичног закона Републике Србије (КЗ РС) и давања мита из члана 255, став 2. КЗ РС за шта су забрањене високе казне.

Председник Скупштине Србије Предраг Марковић је потом изјавио да је упутио писмо и захтев Окружном тужилаштву да га обавести шта је сазнао о притисцима и могућим подмићивањима посланика, те да му је окружни тужилац послао копију захтева упућеног МУП-у и изразио спремност да сваки акт о поступку истраге достави парламенту како би посланици били упознати са њеним током.

Усвајање буџета обећано ММФ-у, без измене иједног зареза и тачке, обележио је вирус корупције коју је парламент први дужан да сузбија.

Ових дана министар финансија Млађан Динкић упозорава да држава неће моћи нормално да функционише, јер ће настати блокада у плаћању запосленима у државној управи, школству и здравству, као и да ће доћи до обуставе пензија и исплаћивања спољних дугова Србије.

– Онај ко буде вршио та плаћања без одлуке Скупштине, након 31. марта иде у затвор – тврди Динкић. Никада до сада пут од злоупотребе до затвора није био тако јасан и кратак и нимало не личи на путеве новца које креирају Млађан Динкић и његови пријатељи од 2000. године до данас, од Народне банке до Националне штедионице.

Једно је недвосмислено – 31. марта истиче пуноважност Уредбе о тромесечном привременом финансирању државе.

Економисти тврде да су у том случају у игри два решења. Прво је да одлазећа влада новоформираном парламенту достави на усвајање већ припремљени предлог буџета, а друго решење је да се деловање Уредбе о привременом финансирању продужи на још три месеца, мада Устав такву могућност не предвиђа. Аналитичари оцењују да су за корисност буџета боље умањени, али редовни приходи, него неизвесност са којом би се суочили уколико буџет не буде усвојен.

Уредбом о привременом финансирању државе, коју је Влада Србије усвојила средином децембра прошле године, сви директни и индиректни корисници буџетских средстава збринути су до истека првог квартала, иако буџет за ову годину није усвојен. Да би се измириле све буџетске обавезе, неопходно је да порески органи прикупе најмање 130,3 милијарде динара, од чега ће за потребе буџетских корисника бити потрошено 124,9 милијарди динара. Али, иако ће корисници буџета добити мање новца него да је буџет усвојен, и за први квартал ове године планирано је да у државној каси остане вишак од 5,3 милијарде динара. Тај буџетски суфицит је неопходан, јер наше међународне обавезе нису стопиране због чињенице да Србија, због превремено расписаних избора, није била у могућности да пре истека календарске године усвоји буџет. Огроман део рачуноводствено исказаног суфицита, чак нешто више од пет милијарди динара, биће искоришћен за отплату дуга.

Србија се из године у годину суочава са специфичном ситуацијом, с обзиром на то да се избори одржавају увек пред крај године и одлазеће владе сматрају непримереним да пред залазак мандата изгласају буџет за наредну годину. Држава, односно буџетски корисници, не могу остати без средстава. Због тога ће, уколико нови сазив парламента до 31. марта не изгласа предлог буџета, бити настављено привремено финансирање. Међутим, нема разлога да се до истека тог рока не сазове конститутивна седница Скупштине Србије, која ће усвојити нови буџет, јер усвајање тог документа не зависи од формирања нове владе. С друге стране, чак и да се настави привремено финансирање, то може имати само добре ефекте, ако се има у виду расипнички карактер ове владе, а привремено финансирање подразумева веома рестриктивно трошење буџетских средстава.

Истовремено, из нераспоређеног вишка примања из претходних година, за финансирање пројеката из Националног инвестиционог плана током прва три месеца биће издвојено 15,4 милијарде динара или око 191 милион евра. Средства за покриће издатака буџета Аутономне Покрајине Војводина у периоду јануар–март 2007. године биће, како је планирано, обезбеђена из пореза на зараде (18 одсто од износа оствареног на територији АПВ), дела прихода од пореза на добит предузећа (42,7 одсто од износа оствареног на територији АПВ), средстава пренетих из буџета (4,4 милиона динара) и осталих прихода остварених на територији Аутономне Покрајине Војводине. Међутим, та средства могу се само наменски трошити и то 4,2 милијарде динара на расходе за запослене у образовању и 186 милиона динара за финансирање дела програма у области културе, а према динамици коју буде утврдила Влада Србије. Када је реч о локалној самоуправи, одлуком о привременом финансирању прецизирано је да се укупна средства потребна за исплату плата запослених, које се финансирају из буџета локалних власти планирају тако што ће се поћи од нивоа плата исплаћених у септембру 2006. године увећаних највише до 10 одсто, при чему се Министарству финансија даје право, уколико се пробије та граница, да обустави трансфер буџетских средстава намењених локалној самоуправи.

Што се тиче других државних чиновника, основица за исплату њихових плата од јануара 2007. године утврђена је у нето износу од 13.800 динара, са припадајућим порезима и доприносима за обавезно социјално осигурање.

У првом кварталу 2007. године Република Србија иначе неће издати гаранције ниги ће се задуживати по основу нових зајмова. Искључена је и могућност да закључивањем уговора о концесији могу преузимати директне или условне обавезе у вези са том концесијом, а забрањено је запошљавање нових кадрова у државним органима, осим ако то претходно није утврђено кадровским плановима. Међутим, држава је себи ипак оставила могућност да, уколико не успе да обезбеди планирани ниво средстава, своје обавезе према корисницима буџетских средстава извршава сразмерно оствареним примањима у току периода привременог финансирања. Ако корисници буџетских средстава пак не остваре додатне планиране приходе, они им неће бити надокнађивани на терет средстава буџета.

Буџетски колач биће подељен тако што ће 9,6 милиона динара добити Национални савет Србије за сарадњу с Међународним трибуналом, девет милиона динара планирано је за исплату „националних пензија”, које су добили истакнути уметници; за субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама у области пољопривреде предвиђа се 2,1 милијарда динара, у инфраструктуру ће бити уложене две милијарде динара, рударство и енергетика добиће 240 милиона динара, привреда може да рачуна на 913 милиона динара, а социјалне установе на 214 милиона динара. Организацијама обавезног социјалног осигурања биће трансферисано 325 милиона динара, док накнада за социјалну заштиту износи 2,4 милијарде динара.

Како ће се држава финансирати и како ће та средства бити распоређена? Када ће Србија коначно добити институцију за контролу трошења средстава из буџета? Да ли је овој власти неопходан ММФ или је грађанима Србије потребна другачија власт? То су суштинска питања везана за функционисање државе. Како ће буџет бити исплаћиван, само је техничко питање.

Дракулина деца

- Први пут од 1945. године наомамо добровољно давање крви било је у Србији на око два одсто (учешће укључује ситановништва). Реформа трансфузије укинула је даваоцима све олакшице (слободан дан, лекарски преглед преко реда итд) и донела хронични мањак резерви крви, смањење броја давалаца, али и низ афера на чији исход јавности још увек чека

Н и у време најжешћих санкција проблема са резервама крви, бар тако озбиљних као што се ових дана помињу, никада није било. Протеклих дана грађани се на сва уста свакодневно позивају да добровољно дају крв, јер су резерве те драгоцене течности у овом тренутку на доњој граници одрживости. Многе операције се одлажу.

Нажалост, криза давања је више него евидентна. Да ли смо постали равнодушни на туђе муке и невоље или смо уморни од бескрајног доказивања да још увек у нама има нечег људског?

Питање се само намеће: шта се то догодило са нашом трансфузиолошком службом, једном од најзначајнијих карика у сваком здравственом систему, службом којом смо се деценијама уназад поносили и која је, не само земљама у окружењу, већ и шире, била пример добро организоване трансфузиологије?

Увоз двоструко већи од донације

Протеклих дана Влада је најавила скоро поскупљење лекова који се производе од деривата људске крви. Реч је о препаратима за лечење хемофилије, али и других обољења крви и имуног система; ту су фактори коагулације, албумини, имуноглобулини, серуми, гама глобулини...

Др Василије Антић, помоћник у Министарству здравља, у новинама „Блиц“ је објаснио да ће ти лекови у Европи ускоро поскупети 10-40 одсто (!?).

Како добровољних давалаца крви нема довољно нигде у свету, додао је он, потребе за крвљу су све веће, па је самим тим и производња ових лекова све скупља. Пропустио је да каже да је сировина за те скупе препарате бесплатна. До ње се долази добровољним давањем крви.

Такође је упозорио да хитно морамо одлучити - да ли ћемо уложити око 15 милиона евра у Институт за трансфузију и направити Центар за фракционисање крвне плазме или да годишње издвајамо шест милиона евра за прераду наше плазме у иностранству, како би се грађанима обезбедили потребни лекови.

У овој информацији ипак недостаје један детаљ - цифра од шест милиона евра односи се само на једну од побројаних група лекова (албумини, глобулини, имуноглобулини и слично).

На овај проблем је својевремено указивао и председник Одбора за здравство републичког парламента др Паја Момчилов, када је са скупштинске говорнице обелоданио да је за

првих шест месеци 2006. године за увоз крвних деривата потрошено 11,5 милиона евра - двоструко више од донације за реформу трансфузиолошке службе, која је, бар је тако званично речено, износила 5,5 милиона евра.

Др Момчилов је тада указао и на то да реформа трансфузиологије, за коју се залаже Министарство здравља, доводи у питање принцип самодовољности.

Шта је спорно у реформи трансфузиолошке службе?

Принцип самодовољности једна је од препорука, односно један од стандарда за који се залаже Светска здравствена организација. То значи да грађани једне земље примају крв и деривате произведене од крви узете од грађана исте те земље. На тај начин, становништво се штити од преношења познатих и непознатих инфекција путем трансфузије крви. Да ли се то обезбеђује увозом крвних деривата, извозом и прерадом крвне плазме ван земље? Свакако не.

Аустрија, на пример, има три центра за фракционисање крви, али грађани Аустрије примају крв и користе крвне деривате који се производе само у једном - Националном центру за фракционисање, док су остала два центра окренута страном тржишту и раде на комерцијалној основи.

Испод границе одрживости

Дневне потребе београдских здравствених установа за крвљу износе 350-400 јединица; минималне резерве требало би да буду око 1.000, а протеклих дана су падале и испод 400 јединица!

Први пут Србија бележи драматичан пад добровољног давања: тако, 2005. године давање износи 3,5 одсто, а 2006. пада чак на два одсто!

Од 1945. године до данас то није забележено. Некада смо бележили и осам одсто.

Да би давање задовољило потребе становништва, требало би да се одржава на нивоу од пет одсто.

У Бугарској, црна берза крви - цвета!

Балканска истраживачка мрежа (БИРН) недавно је објавила (преноси Тањуг) да болнице у Бугарској, које не успевају да набаве довољне количине крви за операције преко приватних продаваца и болничког особља, набављају крв на црном тржишту. Једна јединица крви у Софији, на пример, достиже цену од 250 евра, док се у унутрашњости креће 50-160 евра.

Према оцени БИРН-а, продаја крви је илегална и спада у криминал, настао због неспособности државе да добровољно давање и саму службу трансфузије организује на прави начин.

Центар за фракционисање крви – јабука раздора

Србија има свој Центар за фракционисање крви који у оквиру Института за трансфузију ради од 1980. године. Била је то највећа инвестиција Светске банке у бившој Југославији. Медији су о томе опширно извештавали (може се проверити у новинској документацији).

Намеће се неколико питања: зашто се домаће здравство бави увозом деривата, када већ постоји Центар за фракционисање крви? Зар није рационалније модернизовати га и технолошки унапредити? Зависи из ког угла и ко на то гледа. Представници консултантске куће „Софреко“ су приликом првог сусрета са новинарима у априлу 2004. године – представљајући Пројекат реформе трансфузиологије, који се финансира новцем европских пореских обвезника – потанко објашњавали да је Србија сиромашна земља и да не може да приушти да крв својих давалаца прерађује у свом Центру за фракционисање и да је најбоље да је шаље у иностранство на прераду (?).

Свако ко је имао увид у документа везана за овај овај пројекат, могао је видети да првобитни концепт не предвиђа гашење Центра за фракционисање крви, напротив.

Први резултати тако осмишљене реформе уследили су веома брзо.

Крајем априла 2004. године, током операције на срцу, путем трансфузије је ХИВ-ом заражена једна беба; потом, на исти начин и од исте инфекције је заражен и један мушкарац током уградње бај-паса, али и средовечна жена, такође ХИВ-ом, путем трансфузије.

Новинари ће открити да је та чињеница прикривана од јавности неколико седмица, све док породица оболелог маллишана то није изнела у јавност.

Узбуркала се стручна и шира јавност.

Проблем је стигао и пред скупштински Одбор за здравство.

Најугледнији домаћи трансфузиолози противили су се таквој реформи и залагали се за поменути принцип самодовољности и технолошко иновирање Центра за фракционисање крви.

У међувремену, полиција је у Институту за трансфузију спровела истрагу, не би ли утврдила ко је одговоран за обољевање троје особа од ХИВ-а путем трансфузије. Нико од руководиоца није се нашао на тапету. Све се сломило на докторки која је добила отказ и за коју је у саопштењу речено да је направила „стручни пропуст“. Било је покушаја новинара да се дође до више података; са тим циљем присуствовали су чак и једном са-

станку Секције за трансфузиологију Српског лекарског друштва, али су – на иницијативу тадашњег директора Института за трансфузију – били избачени.

Најистрајнија у одбрани професионалних стандарда, др Рада Смиљанић, начелник Службе за трансфузију Здравственог центра Ужице и члан Евалуционе комисије ЕАР за реформу трансфузиолошке службе у Србији, веома брзо је смењена са места начелника. На њено место постављен је уролог (!?) др Зоран Лазовић.

Против гашења Центра за трансфузију изјаснио се и др Бранко Чалија, начелник трансфузије у Институту „Делић“ и председник Секције за трансфузиологију у Српском лекарском друштву. Он се залагао за то да реформа, између осталог, буде базирана на модерном концепту такозване аутотрансфузије, који примењује већина европских земаља. Нажалост, убрзо је померен са места председника Секције.

Побуна добровољних давалаца

Револтирани сменом др Смиљанић, која у ужичком крају има углед професионалца коме су етика и хуманост на првом месту, Удружење добровољних давалаца крви Златиборског округа, на челу са Фадилом Делићем (Прибојац, крв дао 110 пута), најавило је бојкот добровољног давања у знак неслагања са променама које реформа доноси. Потписана је и Декларација којом се тражи заустављање такве реформе, али и смена др Дарка Маринковића, директора Здравственог центра Ужице.

Уместо дијалога, др Маринковић је покренуо тужбу против Делића због, како је навео, „свесног угрожавања здравља становништва Златиборског округа, непоштовања добровољних давалаца крви и бахатог понашања према даваоцима“.

Делић је иначе пензионер, са ниским личним приманима, човек који упркос својим егзистенцијалним проблемима никада није одбио да да крв.

Уочи суђења, др Маринковић је новинару листа „Данас“ рекао да му је жао што је дошло до неспоразума и да је спреман за дијалог са Делићем, како би се ствари исправиле.

Међутим, суд је донео пресуду у његову корист и Делићу наложио да плати казну од 30.000 динара. Делић је прикупио новац, платио, а у међувремену му је стигла судска забрана на пензију. Казну је платио два пута, а крв је дао последњи пут.

Чувши за невоље свог колеге, такође незадовољни збивањима око реформе службе трансфузиологије и мерама које су у међувремену донете, а које су даваоцима ускратиле неке скромне привилегије (слободан дан, лекарски преглед преко реда и слично), побунили су се и добровољни даваоци у Војводини.

Њихов председник Стева Пожега, легенда добровољног давања крви у Србији, који је драгоцену течност дао више од

200 пута, јавно је изнео своја неслагања са променама које реформа доноси, а посебно са намером да се крв прерађује у иностранству.

Крајње недемократско конфронтирање надлежних са удружењима добровољних давалаца, уместо да са њима воде дијалог и уваже неке њихове ставове, несумњиво је допринело томе да данас немамо довољне резерве крви.

Угрожене и труднице!

Таман смо помислили да је пропустима, неразумевању и забунама – када је реч о трансфузији – крај, кад не лези враже: из Института за трансфузију стиже нова афера; овог пута на удару су се нашле труднице.

Директорка Института др Снежана Драшковић је јавно оптужила своје запослене да су саботери и поремећене личности; позвала је полицију и БИА, јер је неко од запослених, како она тврди, намерно фабричким серумом контамини-

рао узорке крви пет трудница код којих је требало да се уради анализа на РХ фактор.

Лекари из Службе обезбеђивања квалитета, приликом издавања резултата, приметили су да са резултатима нешто није у реду и да неки од налаза нису логични. Уочен је веома висок титар антитела, а приликом претходне анализе код истих трудница, то није био случај. Понављањем анализе избегнуте су могуће тешке последице. Шта би се догодило да је лекар, руководећи се резултатима тих анализа, погрешно у терапији и медицинском третману?

Ко би одговарао?

Иако је то јавност очекивала, име виновника није обнародовано. Притом, врло мали број службеника има приступ том фрижидеру у којем се чувају серуми и то не би требало да буде проблем да се утврди.

Шта је са анализама које су, изгледа да то није само теоретски, већ и практично могуће, које су биле лоше урађене, а никада нису откривене?

Како да поверујемо да смо безбедни код оваквих „промашаја“?

Наиме, још пре две године у Институту за трансфузију било је сличних „пропуста“. Актер ни тада није откривен.

Реформа трансфузије, упркос свему, даље се спроводи. Крви нема довољно. За то су – није тешко претпоставити – криви лекари који су указивали на пропусте, лаборанти који не умеју да раде свој посао или су психички девијантни, добровољни даваоци који „угрожавају здравље становништва“ па их гонимо по судовима, већ пословично и новинари, дежурни крвци и дежурна гунђала за све и свашта, само не и аутори реформе, чија имена – упркос вишегодишњим захтевима стручњака – никада нису објављена.

Њихова имена и дан данас су тајна и за стручну и за шире јавност.

Тачније речено, спроводимо реформу скривеног аутора, па ако и има нешто да не ваља, нема ко да за то одговара, јер му се име не зна.

Једино нисмо чули како се зове та игра скривалице?

Улог су људски животи?

Да, много нас има.

Р. В. С.

Фебруарска идила

За „Велику Србију” говори пољопривредник Душан Милованов из Бечеја

Хлеб са седам кора

- Не треба се сипидеиши пошпенења и рада, треба се сипидеиши лојовлука и крађе, а наша земља је пропала због крађа на канџару и нејравде
- Држава говори како је у пољопривреди наша будућносћ, а све ради да ипак не буде
- Помоћ државе је шо када вас држава журне у кредити, а онда одбије да вам ошкужи сшоку или пошуди пошпжавајућу цену
- Дешавало се да добијем један месец по лишири млека 6 динара, а дружи месец 18 динара, иако је и шпшању млеко од истје краве. Најгоре од свега шога је шо шшо исшлатиша касни од два до шри месеца
- Перспекшива за будућносћ на селу је јако лоша. Обори се руше, механизација засшарева, цене расшју, омладина бежи у град, а надлежни не шпредузимају никакве мере – исшиче Душан Милованов

Разговарао: Иван Нинић

Бити пољопривредни произвођач у данашњој Србији није нимало лако нити профитабилно занимање. Систем такозваних демократских промена проузроковао је такво стање у држави да пољопривредници данас једва крпе крај с крајем. Данас, када млади људи, с обзиром на постојеће стање, одлазе се села, напуштајући земљу која је вековима у власништву њихових породица, они који су одлучили да остану и изборе се са проблемима – завређују пажњу.

Саговорник „Велике Србије” је тридесетдвогодишњи Душан Милованов из Бечеја. Душан је по образовању машински техничар. принуђен је да ради у предузећу и активно се бави пољопривредом, јер – како каже – ни од једног посла не може нормално да се живи. Плата од 10.300 динара касни по неколико месеци, а зарада у пољопривреди увек је неизвесна и углавном изостаје.

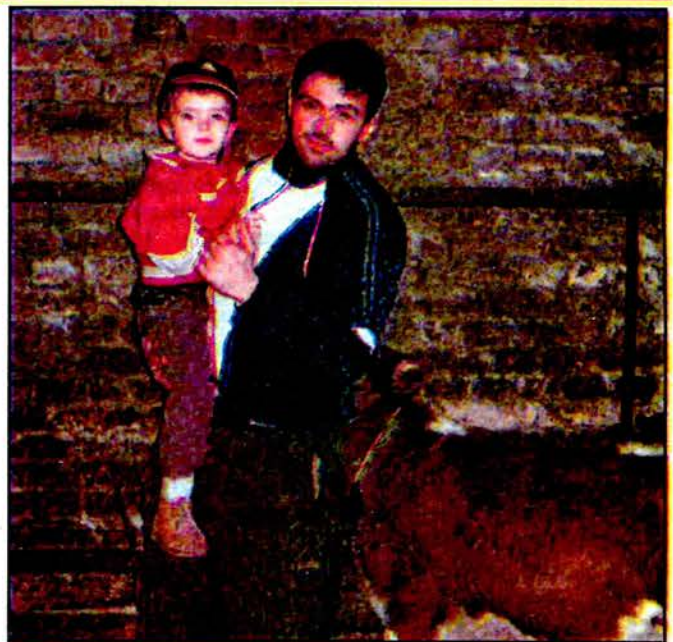
Од пољопривредних култура сеје кукуруз, соју, сунцокрет и жито, а од стоке узгаја телад и свиње. За Душана су пољопривреда и поштење део традиције, коју је наследио од свог деде и оца. Волео би да се једног дана посвети искључиво пољопривреди, али – како истиче – до тога ће тешко доћи, док држава не промени однос према овој грани привреде. О проблемима који муче пољопривреднике први пут је јавно проговорио на митинзима Српске радикалне странке, сматрајући да Србија мора да чује и представнике оних у које многи полажу наду за препород и привредни развој Србије.

Милованов наглашава да је деведесетих година имао боље приходе од пољопривреде и да је свака година све лошија. У постојећим околностима својој деци никада не бих препоручио да се баве пољопривредом, јер – како каже – у томе не види перспективу, већ само муку. У овакву власт и државу нема поверења, а о губицима у пољопривреди најбоље сведочи личним примерима.

• **Када сте почели да се бавите пољопривредом и може ли од тога да се живи?**

– Мој деда, а касније и отац, бавили су се пољопривредом. Када сам 1996. године дошао из војске, отац је умро, а пошто је брат био млађи од мене, почео сам да се бавим пољопривредом – мука, у суштини. Супруга и ја се заједно бавимо пољопривредом. Улажемо доста труда и рада, а на крају – ништа од тога. На крају увек буде само губитак, а од рада нам искачу вене по рукама, ни мање ни више од тога.

Данас је много теже бити пољопривредник него што је то раније било. Мој деда и отац су много мање радили, а боље су живели од мене данас. Плата у фирми ми је мала и са

топлим оброком износи само 10.300 динара. Са својом платом успем да платим струју, воду, телефон и забавиште за децу. Пошто у пољопривреди буде више губитка него добитка, увек мора да се дотира и са друге стране. Ван фирме радим и приватне послове; обављам зидарске радове, као и превоз трактором; углавном крпим крај с крајем, као и сви остали поштени људи.

• **Какав је однос државе, односно власти према пољопривредницима? Помаже ли вам држава кредитима?**

– Однос државе према нама пољопривредницима није задовољавајући, а нарочито последњих година. Стално се уводе неки порези, поскупљују деривати и други производи које купујем од државе. Почевши од семена кукуруза, хербицида, нафте, делова за трактор и механизацију, укључујући и порез на земљу. Цене стално расту.

Држава је пролетос нудила кредит од 80.000 динара. Иако је у питању смешна сума новца, било је ризично узети га. Нисам желео да га узмем, јер са овом влашћу никада не знате на чему сте. Немам поверења у државу, а када је тако, онда ми кредит не треба.

Како је то изгледало у пракси, објаснићу на конкретном примеру. Кредит је био 80.000 динара, кукуруз 8 динара, а прасићи 200 динара по килограму. Пољопривредник има

Хоће ли им држава
омогућити да живе
од свог рада?

трошкове ветеринара, хранилице, чишћења обора, утовара, превоза. Он је то морао да израчуна све унапред, али нико није имао у виду да ће цена свиња пасти. Пољопривредник тај кредит сада не може да врати, јер од уложених 80.000 динара, њему фали и буде у минусу. То је „помоћ“ државе. Помоћ државе је то када вас држава гурне у кредит, а онда одбије да вам откупи стоку или понуди понижавајућу цену.

Значи, није проблем од државе узети кредит, проблем је у шта уложити новац. Мени не би било тешко да купим 20 прасића, да знам да ће цена бити 100 динара, али ми нико не гарантује да ће тако бити. Када бих подигао кредит, не бих знао где да га уложим, јер не могу унапред да предвидим шта ће бити. Држава више одмаже него што помаже. Да вам кредит, а онда све уради да не можете да га вратите.

Тренутно је натеже стање када је у питању узгој свиња, а то како су се пољопривредници побунили, можете видети на телевизији.

• Да ли сте некада били у ситуацији да вам се уложени труд и рад не исплате и да упаднете у минус захваљујући држави?

– Једанпут сам купио 11 телаци, плативши у просеку 370 евра по телету. Касније је дошла цена од само једног евра по килограму. Бика од 450 килограма продао сам за 450 евра. Тај бик се тови од 10 месеци до 2 године, што значи да се у њега за исхрану улаже пуно. Тако да сам тада зарадио само 80 евра, а требао сам да покријем рад од годину и по дана, сламу, воду, чишћење, услуге ветеринара, пасоше, утовар.

После толико уложеног новца и рада био сам на губитку. Чег се год дохватите тако буде. Или, рецимо, 2000. године сам кренуо у тов 80 свиња. Када је требало да продам те свиње, цена је пала и била је 60 динара по килограму, а кукуруз 10,5 динара. Био сам на губитку по свињчету 50 марака, не рачунајући свој рад. Није то случај само код мене, ево и ови у Мачви штрајкују, увезене силне краве и сад је дошло до тога да млеко више не треба. Моје комшије млеко дају пошто-пото само да се прода.

Краве су увезене и узете на кредит, нису сви могли да их купе. Многи људи без посла желели су да се окушају у пољопривреди. Издвојили су новац, кренули са кравама музарама, сматрајући да ће зарадити који динар, али уместо тога догураше до четвртог кредита. Само једна, најмања музика кошта више од 1.100 евра, а цео систем кошта 64.000 евра. И како вратити тај новац када млеко кошта 18 динара? Са-

да је литар млека 18 динара, а реално би требало да буде 25 динара. Сматрам да би се тиме покрила већина трошкова које пољопривредник има. Дешавало се да добијем један месец по литри млека 6 динара, а други месец 18 динара, иако је и питању млеко од исте краве. Најгоре од свега тога је то што исплата касни од два до три месеца.

Власт не схвата озбиљно пољопривреду и нас који се њоме бавимо. С друге стране, наша држава би у пољопривреди могла да потражи своју шансу. Не морамо да извозимо своје производе на Запад, али на Истоку за нас има места. Међутим, министри то бацају низ ветар.

• Каква је била производња и зарада ранијих година и какав однос према сељаку очекујете од неке будуће владе?

– Само да нам више не помажу. Нека нас пусте да се сами сналазимо. Кад год нам је држава помагала, били смо у минусу. Док сам радио претходних година, тада је бар могло да се живи. Уз читање и праћење литературе. Било је погодније време за пољопривреду и сточарство. Деведесетих година су свиње имале добру цену. Кукуруз је био скупљи, а сада је 8 до 9 динара по килограму. Сада је пензионо и социјално осигурање 47.000 динара, док је раније било само 3.000 динара.

• Пред парламентарне изборе учествовали сте у кампањи Српске радикалне странке, па нам реците нешто више о томе. Како сте се определили баш за Српску радикалну странку?

– Члан сам Српске радикалне странке јер сматрам да се та странка разликује од других странака по поштењу. Странку воде паметни и образовани људи, који су оличене поштења и правде. Поносим се тиме што сам учествовао у кампањи са поштеним људима. Не треба се стидети поштења и рада. Треба се стидети лоповлука и крађе, а наша земља је пропала због крађа на кантару и неправде. Мени је била част што сам од неколико милиона грађана Србије баш ја имао прилику да будем изабран за учешће у кампањи. Не могу да опишем то осећање појавити се на једном великом скупу и рећи истину. Свим пољопривредницима у Војводини је тешко. Многи су ми честитали и похвалили су ме због учешћа у кампањи. Мој циљ није политика. Политиком не желим да се бавим, само желим да радим и да не мислим какви ће ме проблеми сутра сустићи.

• Да ли ће ваша деца наставити да се баве пољопривредом и да ли ту, код вас, млади остају на селу или одлазе са села?

– Не до Бог да се моја деца баве пољопривредом, докле год је такав однос државе према овом сектору. То је мука кроз коју не желим да прођу. Цео живот би се мучили и радили, а ништа не би зарадили. Овде сви млади којима се укаже прилика оду у Нови Сад или у Београд зато што немају перспективу за живот на селу. Један од разлога што сви беже одавде је тај што су плате јако мале. Зараде се крећу од 15 до 20 хиљада динара, а у Бечеју је и приватизација одрадила свој део посла. Овде млади живе од пензија својих родитеља.

• Како се слажете са комшијама друге националности?

– У комшилуку имам Мађаре, Роме и Хрвате. Неки политичари покушавају да прикажу да се Срби и Мађари не слажу, али то, наравно, није тачно. Имам доста пријатеља који су по националности Мађари, у добрим смо односима и сарађујемо, јер нас, између осталог, повезује и пољопривреда. Мој комшија Мађар има пресу, а ја немам и онда се тако међусобно помажемо.

• Какву би сте поруку за крај упутили читаоцима „Велике Србије“?

– Перспектива за будућност на селу је јако лоша. Обори се руше, механизација застарева, цене расту, омладина бежи у град, а држава не предузима никакве мере. Није ми јасно како народ и даље може да верује људима који су већ били на власти и упропастили нас. Моја порука би гласила: лопови у затвор, а поштени на власт!

Личност изблиза: Ненад Богдановић

Оклизнуо се на саобраћају

• Богдановића надахњују њаре, али звекеј новца му устрављује савесј

Пише: Радислав Ђук

После уобичајеног чекања, запослени Београђанин се у 8.20 ујутро пење у градски превоз. Први је март 2007. године. У Књигу евиденције долазака на посао требало би да се упише до 9 часова, све после тога је кашњење. Од почетне станице „ледесетице“ у Устаничкој до Раковице довољно је пола сата, под условом да нема непредвиђених проблема.

Међутим, пред раскрсницом Устаничке и Булеvara Војислава Илића створила се огромна гужва. Возач обавештава путнике да је на Главом мосту био судар, па пошто се не очекује да ће се застој ускоро рашчистити, тражи од путника да напусте возило. Алтернативни правац до Раковице води „седамнаестицом“ до Мостарске петеле, па трамвајем „тројком“. Долази „седамнаестица“, али код скретања на ауто-пут код Душановца опет гужва, срећом не тако велика, као што је, опет срећом, није било ни код Аутокоманде, па се до Мостара брзо стигне. Али, нема „тројке“! Није због кише, дан је сунчан. Чекање траје 50 минута! У Књигу евиденције долазака на посао запослени се уписује у 10.15 часова.

Зашто запослени Београђанин из ове епизоде не крене на посао у 7 па ће до 9 стићи на посао? Криве су новине које шире оптимизам. У њима га градске власти уверавају да градски саобраћај функционише мање-више нормално.

Моћна позиција

Кад Београђанин почне да губи веру у себе, надахњује га у њему вера у градоначелника Богдановића.

Функција градоначелника Београда је трећа по моћи у републици, после функције премијера и председника. Буџет којим располаже износи око пола милијарде евра!

Надлежности градоначелника Београда су:

- непосредно извршава и стара се о извршавању одлука и других аката Скупштине града;
- предлаже одлуке и друге акте које доноси Скупштина града, као и начин решавања питања о којима одлучује Скупштина града;
- стара се о извршавању поверених послова из оквира права и дужности Републике;
- усмерава и усклађује рад Градске управе;
- предлаже постављење и разрешење начелника и заменика начелника Градске управе;
- одлучује о давању на коришћење, односно у закуп, као и о отказу уговора о давању на коришћење, односно у закуп и стављању хипотеке на непокретности које користе органи Града и Градска управа, уз сагласност Републичке дирекције за имовину Републике Србије;
- наредбодавац је за извршење буџета;
- доноси појединачне акте за које је овлашћен законом, Статутом или одлуком Скупштине града;
- образује стручна радна тела за поједине послове из свог делокруга;
- врши и друге послове утврђене Статутом и другим актима града.

Ко је он?

Ненад Богдановић је рођен 1954. године. Дипломирао је на Електротехничком факултету 1978. године, три године касније и магистрирао, а онда се посветио телекомуникацијама. Радио је у „Пупину“, а затим и у другим фирмама из ове области. Године 1989. именован је за директора заједничког улагања компаније ГТЕ „Telecommunications“ и ЕИ „Пупин“. Две године касније постао је комерцијални директор, да би од 1996. био и генерални менаџер мешовитог предузећа „Алкател Пупин Југославија“.

Од 1992. године члан је Демократске странке, која га је већ 1993. године изабрала за председника земунског одбора, потом за потпредседника Градског одбора и повереника за Београд. Био је и потпредседник експертске Владе за Београд ДС-а и ГСС-а у периоду до септембра 2000. године и председник Градског одбора Београд Демократске странке до 2004. године. Сада је потпредседник Демократске странке и посланик у Народној скупштини Србије.

У официјелној биографији се подвлачи:

„Тешка и одговорна функција премијера у новој градској влади није могла да га мимоиђе после септембарских избора. Најпре је, као шеф Изборног штаба ДС-а у Београду, довео ову коалицију до убедљиве победе на градском нивоу.

Потом је, као шеф Кризног штаба града, 'успешно држао конце анархичног постреволуционарног Београда', како је записано у првој биографској новинској цртици после његовог избора. Пријатељи и сарадници, али и политички противници описују га као промишљеног, суздржаног, прецизног и веома енергичног човека. Од 2000. до 2004. године био је председник Извршног одбора Скупштине града Београда.“

Никад нам није било боље

Београдски градоначелник има широка овлашћења и надзор над буџетом града од 44,8 милијарди динара (око пола милијарде евра).

Да ти сам заборавио неки тендер?

„Импозантно, али то је” – вајка се градоначелник – „ипак 12 пута мање него буџет Беча, који има исти број становника”.

Али, нема места за секирацију, јер је управо захваљујући нашем градоначелнику Београд ишао напред корацама од седам миља.

Како је јавила агенција Танјуг, представљајући рад Градске управе 2000–2006. године у Скупштини града Београда, поводом посете председника Србије Бориса Тадића, Богдановић је подсетио да је буџет града од 4,82 милијарде динара, колико је износио 2000. године, данас повећан на 44,8 милијарди динара.

Успесима нема краја...

По рачуници коју је у присуству Б. Тадића изнео, за шест година колико је на власти, садашња структура у Градској управи, „од уништеног привредног система, малих и нередовних плата, успели смо да у Београду повећамо број запослених са 484.000 на 645.000, а плате са 40 на 363 евра”.

Обдареном Ненаду Богдановићу срећни Београђани треба да буду захвални што њихов град корацама од седам миља иде тако брзо напред („напред, у нове победе!”). Ни смо сигурни да се овим и доказује теза, коју је једном изрекао један паметан писац, да не постоје ни зликовци ни јунаци, него само прави и погрешни путеви којима човек крене – не слободном вољом, већ из нужности или под утицајем извесних њему несхватљивих фактора сопственог унутарњег бића, својих животних околности и свог порекла!

Причање бајки

Новац којим је у прилици да барата је огроман.

А где се паре врте, ту је и корупција.

Богдановић се брани речима да је лично поштен, али дозвољава могућност да корупције има у његовом окружењу. Међутим, то овога пута није наша тема.

Дебео је новински досије о корупционашким скандалима везаним за послове који спадају у градоначелников ресор.

Оставимо ту ствар судовима.

Сад је градоначелник Богдановић и посланик, а посланике штити имунитет.

У овој причи могла би се, ипак, спознати сва ширина градоначелничке функције. Ако је добар – као што је био Бранко Пешић – припада му сва слава.

Богдановић, међутим, спада у ред најгорих градоначелника Београда у дугој историји града.

У једним новинама питали су недавно жене амбасадора шта им смета у Београду. Готово листом одговарале су: „Саобраћај је ужасан!”

Није проблем у парам...

Богдановић, међутим, прича Београђанима бајке.

Буџет је у 2001. години износио 16 милијарди динара, а 2002. године 20 милијарди – иако је био пројектован на 16 милијарди динара. У 2003. години буџет је 30 милијарди динара, али у њега су укључени и приходи који се раније нису исказивали. Укључен је, наиме, приход Дирекције за грађевинско земљиште од око четири милијарде динара и око две милијарде динара кредита.

– Буџет је пре свега растао – говорио је Богдановић – на основу пореза на промет и то делом због сужења сиве економије, а делом због повећања промета. Важан приход је и из пореза на плате, који драстично расте због раста плата, али и сузбијања сиве економије у том делу. Значајан пораст прихода имали смо и од пословног простора, из административних такси, локалних комуналних такси, наплате за оглашавање у граду и – не баш много агресивног сузбијања сиве економије.

Богдановић те 2003. године говори и о два велика кредита из иностранства: један је 60 милиона евра од ЕБРД-а за комуналне системе и делимично је реализован претходне године.

– Од тих средстава ове године – говорио је Богдановић – почиње изградња фабрике воде, завршавамо набавку аутобуса за Градско саобраћајно предузеће и реконструкцију шина и почињемо програм даљинског грејања. Други кредит, за изградњу 1.000 станова, добили смо од четири домаће банке код којих држимо буџет.

Београд је преговарао са Европском инвестиционом банком о кредиту од 100 милиона евра који би омогућио реконструкцију комплетне путне инфраструктуре у наредне две године.

Доспели смо до вероватно кључног тренутка у биографији данашњег градоначелника.

Постављено му је питање: „Да ли ће тим новцем бити финансирана и изградња мостова, с обзиром да је саобраћај један од највећих проблема града?”

– За то нам је потребно још минимум 100 милиона евра. Све је ствар приоритета, а процењујемо да је у наредне две године страшно важно да урадимо добру реконструкцију путева, улица, организације саобраћаја и сигнализације. Пројекат решења моста код Аде Циганлије је у фази израде и требало би да буде завршен до средине године.

Београђани су то чекали, најзад!

– Изградњу тог моста, према нашим проценама, могли би започети следеће године – обећао је Богдановић.

Како су му се тада многи дивили!

Пошто је од тада прошло готово четири године, а моста – нема.

А можда га има?

Личи на трамвај, а није трамвај

Али, нећемо прекидати причу. Вратимо се у ту 2003. годину, како бисмо боље разумели каквог смо градоначелника добили.

– Људи често говоре о саобраћајном колапсу у граду, али то је гужва, није колапс, каже Богдановић.

– Мост или тунел код Аде омогућио би да се велики део транзита измести са Бранковог моста и Мостарске петље. Уколико би се за две-три године урадио и Остружнички мост, који је републичка обавеза, премостили би први проблем саобраћајних оптерећења. Генералним планом до 2021. године предвиђена је градња још три моста на Дунаву: алтернатива Панчевачком мосту, мост испод Винче који треба да затвори спољни прстен око Београда и мост пре Земуна. Изградњу мостова ван града вероватно би дали под концесију.

Рекли смо већ: кад Београђанин почне да губи веру у себе, надањује га у њему вера у амбициозног Богдановића.

Питају га: шта је с метроом?

– Биће и метроа! Мислим да су се заиста стекли услови да размишљамо о почетку изградње метроа. Метро постаје реална варијанта. У току је израда студије која би до средине године требало да покаже која варијанта шинског превоза је најприхватљивија за Београд. Могуће је да ћемо и тај пројекат, као и мост код Аде, финансирати комбинованим буџетским и средствима из кредита. Не бих да будем превише амбициозан, али може се десити да већ следеће године почнемо да радимо приоритетни део, тунел од Вуковог споменика до Бранковог моста, односно до реке, који треба да буде део независног шинског система.

Амбициозни Богдановић додаје:

– Све говори да ће то бити лаки метро, систем који личи на трамвај, а није трамвај, може да иде под земљом и над земљом, има нешто мање колосеке, независан је од осталог саобраћаја и јефтинији је од класичног метроа. Процена је, наиме, да је градња километра лаког метроа пет пута јефтинија од класичног, а прва линија лаког метроа могла би да се изгради за две до три године. Има, наравно, заговорника класичног метроа, који су годинама радили на том пројекту,

тако да ћемо све добро измерити пре но што донесемо коначну одлуку.

А „Беовоз“? Он се неће укључивати у такву мрежу. Нема везе ни са једном варијантом метроа. Реч је о добром решењу приградске железнице. Тај систем је страшно важан за Београд, јер га повезује с Панчевом; идеја је да га продужимо до Инђије и повежемо с Младеновцем и Убом.

И тако се заокружује прича о саобраћају, а отварају друге приче. Бајке о комуналијама: приоритет је градња фабрике воде „Макиш 2“ и сређивање дистрибутивне мреже, како би смањили губитке воде... Онда бајка о проширењу система за даљинско грејање са 14.000 нових прикључака, па бајка о Градској чистоћи и „Зеленилу“...

Све се заокружује филозофски:

– Грађани морају да постану центар света! – рекао је Богдановић.

Обећао им је више него Деда Мраз! Биће станова, школа, физкултурних сала, сређивања нехигијенских насеља...

Али, Богдановић је као и сваки други човек – од крви и меса – па се поверава да би могли искрснути проблеми. С ким? С Коштуницом!

„Коштуничина мрзиљачка политика“

Време пред изборе за градоначелника, 16. септембар 2004. године...

Било је трзавица између ДС-а и ДСС-а, чијем ће кандидату дати подршку, Дракулићу или Богдановићу.

– Кад желите да будете градоначелник Београда, не смеће говорити неистину и то на екстреман начин. Мислим да изузев господина Зорана Дракулића, нико није прешао ту границу. Не знам зашто он то ради...

• Како ћете сарађивати с републичком владом, ако остане садашњи састав? Ви сте лично у фебруару рекли да мислите да премијер Коштуница мрзи Демократску странку.

– Јесам, тад сам то рекао. Оно што су тада говорили о Демократској странци и господин Коштуница и његови најближи сарадници... Један је у међувремену био председнички кандидат, а видели смо како је са том мрзиљачком политиком прошао...

• Сад више не мислите тако?

– Не... Тада сам тако осећао и морао сам то да кажем. Надам се да је и господин Коштуница променио свој однос према ДС-у, јер мислим да је то нужно. Не може се функционисати на политичкој сцени са мржњом. То је страховито тешко, а поготово ако мржњу испољавате јавно. Чак и ако је имате, морате је – ако сте озбиљан политичар – мало контролисати и, наравно, увек наћи компромис...

• Како ћете сарађивати са владом?

– Ја то из досадашњег искуства стварно осећам као проблем. Наиме, нама треба у Београду сарадња са републичком владом, зато што имате део надлежности у граду које директно зависе од републике. Ми смо то до сада некако превазилазили, сами решавајући неке проблеме, али је битно и надам се да ће се после ових избора – када се види каква је однос снага и шта, у ствари, народ жели – и у републичкој влади многи од министара кориговати.

Почиње да се шушка да има неких проблема између Богдановића и – како се каже – Крунске улице, тј. централе Демократске странке

Он то демантује. Између Тадића и њега нема проблема.

– Наравно, то не постоји. Али, колико год да ми то демантујемо, демонстрирамо да није тако... Овде постоји механизам који функционише на следећи начин: постоји један таблоид, који се врло мало чита, али кад год нешто објави, сутрадан све озбиљне и новине, па и неки други медији, почињу да развијају ту тезу. Очигледно, људи који то креирају веома добро раде свој посао и знају како код нас јавност функционише.

Сваког дана произвести по једну идеју

Неколико година које је Ненад Богдановић провео на месту градоначелника су „бачене године“.

Његов учинак је катастрофалан.

Кад се којим случајем ту и тамо отвори питање његовог рада, он брже-боље скреће тему на Ђинђића.

Богдановић стриктно ради онако како му је завештао Зоран Ђинђић.

Шта то, у ствари, значи?

„Оставио нам је координате, означио правце кретања и напредовања“ – каже градоначелник Ненад Богдановић.

Наведени цитат актуелног градоначелника врло је свеж. Изречен је на изложби „Зоран Ђинђић – градоначелник“. Изложба је одржана 21. фебруара у Старом двору. Повод: десета годишњица од избора Зорана Ђинђића за градоначелника Београда.

Тражио је „килограме“ и „километре“ у Београду, које данас можемо да покажемо. Верујем да би рекао: „Добро је, али ајмо још боље“ – цитирале су „Вечерње новости“ градоначелника Богдановића који се, међутим, и запитао: „Јесмо ли разумели Зоранове идеје... Извршавамо ли ми тај задатак који је толико јасан и једноставан, али веома захтеван?“

Јесу ли разумели и извршавају ли задатак?

Из неких разлога градоначелник се није изјаснио.

Догађај је у свим медијима био у фокусу.

Истичу се ко ће боље, лепше, дирљивије да дочара и назначи његову величину.

„Гости су“ – јавио је Танјуг – „имали прилику (...) да виде његов радни сто са личним стварима, као и документа са конститутивне седнице Скупштине града, 21. фебруара 1997. године, када је изабран за првог демократског градоначелника“. Ако нас сећање не вара, Танјуг је, приликом избора Зорана Ђинђића за градоначелника, користио неке друге атрибуте. Јесте, променило се, политичке прилике и личности... Али, Танјугов приступ догађају и фразе су исте: „Поред функционера ДС-а и Градске управе, принца Александра Карађорђевића и осталих личности из јавног и културног живота, отварању изложбе присуствовала је и Ђинђићева супруга Ружица“.

Кабинет је имао задатак да сваки дан произведе једну идеју.

Градоначелник Ђинђић је скинуо петокраку са Старог двора и вратио двоглавог орла. За то нису биле потребне паре. Из градског буџета средства су улагана овде-онде, а највише у идеје. На пример, одмах по преузимању функције, отишао је у ГСП и изјавио да је метро једино јавно превозно решење за Београд.

Али, тадашњи градски одборници, вероватно незадовољни његовим радом, после седам месеци су га сменили.

Тај догађај садашњи градски челници, предвођени Ненадом Богдановићем, планирали су да обележе. До десетогодишњице 30. септембра планирали су да Булевар АВНОЈ-а већ добије име Зорана Ђинђића. Око тога су искрели неки проблеми. Наиме, на седницама Комисије за споменике и називе тргова и улица су се појављивали само чланови Комисије који су из ДС-а, а недостајало је присуство бар једног члана ДСС-а како би постојао кворум за одржавање седнице и одлучивање. Ова странка се не противи да Зоран Ђинђић добије свој булевар или да нека институција или градски трг добију његово име. Проблем са кворумом биће решен... за који дан, јер ће њихов члан доћи на прву заказану седницу Комисије за споменике и називе тргова и улица.

Шта рећи за крај?

Па ништа.

Можда само ово: добро је што ћемо градоначелнику Ненаду Богдановићу ускоро видети леђа... Зашто је добро?

Зато што му звекет новца успављује савест.

Хашки сејмени у акцији

- Нисам ни мучен ни злостављан, али начин на који сам приведен је класично шиканирање.
- Сврха мој хапшења је застрашивање. Застрашивање свих оних који ће убудуће покушати да постоје породицу Караџић и да им пруже одговарајућу помоћ и утеху, да им буду на услузи. Циљ је да се породица др Радована Караџића стави на осуду и на брисани простиор без икакве помоћи. Да се уопштем не срамне уцене др Радован Караџић, који се налази ко зна где, ишћивање је да ли је уопштем жив, евентуално преда Хашком трибуналу, тој накази од права и правде

Разговарао: Угљеша Мрдић

Хапшење оних који су означени што као Караџићеви, што као Младићеви јатаци се наставља. Очи правде су широм отворене, јер непријатељ вреба на сваком корак. Овог пута на удару „закона“ се нашао проф. др Коста Чавошки.

Српски академик, због посете Радовановој супрузи Љиљани Зелен-Караџић, ухапшен је 22. фебруара око 19 часова у згради Правног факултета на Палама на којем предаје. Полицију није спречило да изврши спектакуларно хапшење, уз претходно везивање порттира, ни чињеница да проф. др Коста Чавошки, као странац, има дипломатску заштиту, као ни то што је простор факултета, сходно одредбама Закона о високом образовању Републике Српске, неповредив.

„Тог дана око 16 часова прво сам се јавио, а потом и око 18 сати отишао код др Љиљане Караџић да би попричали о прогонима којима је њена породица била изложена два дана пре тога. Желео сам да попричамо о злостављању и хапшењу њене деце Соње и Александра, као и о покретању адекватног правног поступка у вези са тим.

Рачунали смо на то да полиција зна да ћу ја доћи, с обзиром да је њихова кућа озвучена и да се помно прати сваки њихов корак. Када сам дошао у посету, Соња Караџић ме је обавестила да полиција зна да сам их посетио и да им је и она то лично рекла. Моја посета је трајала око једног сата и углавном смо разговарали о пружању правне помоћи и ангажовању адвоката који би покренуо одговарајуће поступке”, истиче академик Чавошки.

• Шта се догодило по Вашем изласку из куће породице Караџић?

– По изласку из куће полицијско возило, које је било удаљено тридесетак метара, нагло је кренуло и сустигло ме. Један полицајац је изашао из возила захтевајући да добровољно посетим њиховог шефа. Питао сам га да ли има налог за привођење и хапшење, а он ми је рекао да нема. Онда сам га упутујући да одмах прибави тај писмени налог, уколико желе да ме ухапсе и да у исти мах обавести амбасаду Републике Србије да се хапси њен држављанин. Такође, нагласио сам да, уколико њихов шеф жели са мном да разговара, да ћу на то радо пристати сутрадан на факултету на коме предајем.

Наставио сам ка факултету. Полицајци су ме пратили у стопу. Што пешке, што аутомобилом. Када су касније ушли на факултет, иако је простор факултета неповредив, најпре су порттира лисицама везали за столицу, пошто је одбио да их одведе у моју собу, а затим ми саопштили да имају налог да ме приведу, милост или силом.

Одговорио сам: „Може само силом”. Тако су ме на силу одвели у станицу Јавне безбедности.

• Да ли су Вам образложили разлог за хапшење?

– Испоставило се да сам ухапшен због информативног разговора. Другим речима, нисам ухапшен у својству починоца кривичног дела, осумњиченог лица или у својству саучесника. Ухапшен сам као лице које наводно има неке информације о породици Радована Караџића и људима који са том породицом долазе у додир.

Нисам ни мучен ни злостављан, али начин на који сам приведен је класично шиканирање. Инспектор, који ме је саслушавао, Божидар Елек одбио је мој захтев да то уради у присуству конзула Републике Србије или неког његовог заменика. То је уобичајено када су у питању страни држављани.

Чим сам рекао разлоге своје посете, а то је давање правних савета, он се тиме задовољио.

За записник сам изјавио да сам посећивао породицу др Радована Караџића и раније и да ћу наставити да то чиним и убудуће. Ставио сам им до знања да ће и убудуће морати да ме хапсе, уколико желе у томе да ме спрече.

• Која је крајња сврха хапшења?

– Крајња сврха мог хапшења је застрашивање. Застрашивање свих оних који ће убудуће покушати да посету породицу Караџић и да им пруже одговарајућу помоћ и утеху, да им буду на услузи. Циљ је да се породица др Радована Караџића стави на осуду и у брисан простор без икакве помоћи. Да се путем те срамне уцене др Радован Караџић, који се налази ко зна где, питање је да ли је уопште жив, предомисли и евентуално преда Хашком трибуналу, тој накази од права и правде.

• Шта поручујете Радовану Караџићу и његовој породици?

– Поручујем некадашњем председнику Републике Српске Радовану Караџићу, ако он то уопште може чути, као и његовој породици да издрже упркос свим притисцима који долазе од стране Хашког трибунала и НАТО.

Српска радикална странка најоштрије осудила хапшење професора Чавошког

Српска радикална странка је у свом саопштењу најоштрије осудила хапшење академика Косте Чавошког на Палама, захтевајући од државе Србије да најоштрије осуди ову акцију НАТО.

„Потпуно је очигледно да су НАТО злочинци изгубили главу и да више нису у стању да трпе било какво другачије мишљење. Српска радикална странка захтева да држава Србија најоштрије осуди злочиначку акцију НАТО и њихових штићеника, како се нешто слично никада не би поновило”, истакнуто је у саопштењу Српске радикалне странке.

Мађарски „европски пут”

- *Прави пример који нам говори шта нас чека када уђемо у ЕУ је судбина Мађарске. Ова држава се може упоредити са Србијом због сличности у броју становника, прошлости, по комунистичком наслеђу и економским показатељима.*
- *Мађарски стољни дуљ је 2006. године достигао асимптомских 107,3 милијарде долара. То је скоро невероватна цифра, посебно када се упореди са бројем становника Мађарске, који је 2006. године износио око 9,8 милиона.*
- *Новац је у огромним количинама одлазио из Мађарске, а мађарски буџет је бележио огроман дефицит. То су јасни показатељи да иако звани европски пут доноси Мађарској огромне негативне ефекте у финансијском смислу. Новчана средства се из Мађарске преливају ка бољим чланицама ЕУ (Немачка је главни стољнопртовински партнер Мађарске), а мађарска држава убрзано пада у дужничко ројство*

Пише: мр Дејан Мировић

У нашој јавности се непрестано говори о некаквим „европским вредностима” и „европском путу”. Шта то конкретно значи, не зна се. Такве магловите и апстрактне фразе стварају лажни утисак да ће наша земља, после неколико година такозване убрзане транзиције, достићи стандард једне нпр. Немачке или Француске. Сугерише се и да ћемо тада сви живети у некаквом „бескласном друштву”, богати и срећни. Наравно, по овим нападним тумачењима, постоје и препреке ка том путу „благостања”. Те препреке су опозиционе партије у Србији (пре свих Српска радикална странка), хашки оптуженици на слободи (Младић и Караџић) и Косово и Метохија као тег на врату на путу ка нашој „европској будућности”.

Све те фразе не могу издржати сучељавање са озбиљним аргументима. Јасно је да опозиционе партије не могу бити одговорне за било шта, из једноставног разлога што не учествују у власти. Такође, Младић и Караџић су, колико је познато, држављани друге државе, БиХ, и требало би да су

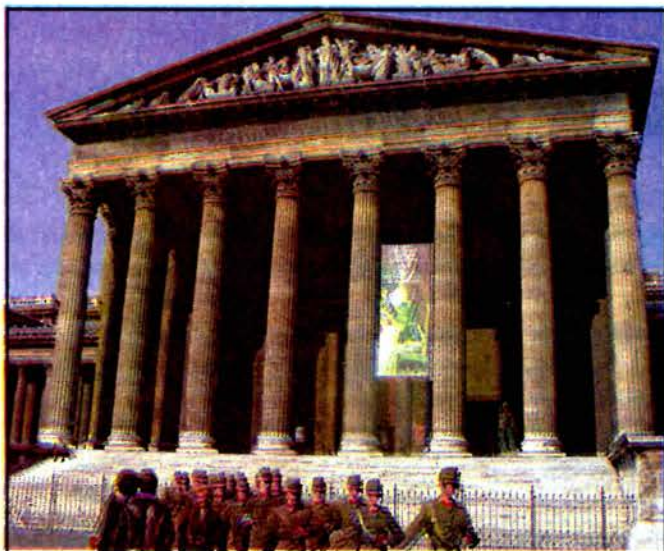
проблем за власти у Сарајеву, а не за оне у Београду (посебно је питање зашто власти ДОС-а у Београду пристају на мазохистичку улогу малолетног и не много паметног ученика, који је увек крив пред наставником из Брисела). Лажна је и дилема Косово и Метохија или „светла будућност” у Европској унији. Нећемо живети боље ако се одрекнемо Косова и Метохије. Можемо живети само горе, јер ћемо изгубити важна енергетска богатства и инфраструктуру ако покрајина добије независност.

Непримерено је и да се поредимо са Немачком или Француском. Те земље имају популацију 10 пута већу од наше и иза њих је крвава колонијална прошлост, доминантан и монополистички положај у светској привреди и предност историјско-економске подршке САД у време Маршаловог плана за Западну Европу, која је, у суштини, створила њихову економску супериорност. Зато је прави пример, који нам говори шта нас чека када уђемо у ЕУ, судбина Мађарске. Ова држава се може упоредити са Србијом због сличности у броју становника, прошлости, комунистичком наслеђу и економским показатељима.

Табела 1- Пораст спољног дуга источноевропских земаља чланица ЕУ у првој половини 2006. године.

Земља	2000. година (у милијард. дол.)	2003. година (у милијард.дол.)	2005. година (у милијард. дол.)
Чешка Република	21,3	28	49,1
Република Мађарска	29,6	42	66,2
Република Пољска	57	86	101,5
Република Словенија	6,2	11,3	18,9
Република Словачка	10,3	14,4	26,9
Република Литванија	2,5	7,6	12,5
Република Летонија	0,8	6,7	13,9
Република Естонија	1,6	7,0	11,0
Република Румунија	9,3	18,3	35,6
Република Бугарска	10,4	12,5	15,3
Укупно	149	233,8	350,9

Извор: www.cia.gov/cia/publications/factbook/

Спољни дуг Мађарске – одлив новца из Мађарске

Следећа табела показује пораст спољног дуга источноевропских земаља чланица ЕУ током 2006. године (до 30. јуна). Из табеле јасно произлази да је Мађарска, заједно са Пољском, на челу ове негативне листе. Мађарски спољни дуг је достигао астрономских 107,3 милијарде долара. То је скоро невероватна цифра, посебно када се упореди са бројем становника Мађарске, који је 2006. године износио око 9,8 милиона (према www.cia.gov/cia/publications/factbook/).

У 2006. години, Мађарска је забележила и спољнотрговински дефицит од 1,8 милијарди долара, дефицит у платном билансу од 8,3 милијарде долара, а расходи у буџету су за 10,4 милијарде долара били већи од буџетских прихода (према www.cia.gov/cia/publications/factbook/ 59,1 милијарда долара у односу на 48,7 милијарди долара). Дакле, новац је у великим количинама одлазио из Мађарске, а мађарски буџет је бележио огроман дефицит. То су јасни показатељи да такозвани европски пут доноси Мађарској огромне негативне ефекте у финансијском смислу. Новчана средства се из Мађарске преливају ка богатим чланицама ЕУ (Немачка је главни спољнотрговински партнер Мађарске), а мађарска држава убрзано пада у дужничко ропство. Очигледно је да ће оно трајати најмање неколико деценија и то под најповољнијом (али и нерелевантом претпоставком) да се Будимпешта даље неће даље задуживати код западних поверилаца. Такође, треба истаћи да Мађарска нема додатне приходе од нафте и гаса, као Русија, и да никада неће бити у у стању да превремено отплати дуг ако којим случајем на власт у Будимпешти дође антиглобалистичко руководство као у Москви.

Дакле, непрозирни и за обичног грађанина компликовани економски подаци који се презентују јавности када се говори о Мађарској, као што су бруто домаћи производ (БДП), износ БДП по глави становника, такозване стране инвестиције (перфидно се не каже се шта све спада у БДП, нити да су „инвестиције“ најчешће продаја најбољих предузећа страним власницима) и слични селективни подаци, који имају за циљ да пруже само један део стварног стања, а не и целину, не могу сакрити истину. Велики руски филозоф Александар Зиновјев је одавно написао: „Мас-медији толико затрпавају свест људи информацијама да они престају да било шта схватају“ (Зиновјев, А. „Запад“, Наш дом, Београд 2002. стр. 217). Праву истину не може сакрити ни малограђанско улагање новчаних средстава у инфраструктуру Будимпеште. Мађарска је све сиромашнија на свом „европском путу“ а њени „партнери“ из богатог дела ЕУ су све богатији, јер је паразитски искоришћавају.

Дужничка криза – продаја аеродрома у Будимпешти

Наредни примери показују куда води мађарски „европски пут“. Мађарска влада је крајем 2005. године продала међународни аеродром у Будимпешти за 1,82 милијарде евра британској компанији БАА (то је, заједно са продајом термоцентра из деведесетих била највећа приватизација у Мађарској). Аеродром у Будимпешти је трећи најпрометнији аеродром у Средњој Европи после Беча и Прага; само током 2004. године кроз аеродром је прошло 6,5 милиона путника (синдикат се противио продаји, а Врховни суд је у септембру 2005. године потврдио одлуку нижег суда да је започета приватизација незаконита, јер су изостале консултације са радницима; касније су на услове продаје ставиле примедбе чак и немачке фирме које су учествовале на тендеру). Аеродром је продат због отплате спољног дуга. Мађарски министар финансија Јанош Веререш је изјавио да ће се већи део своте од продаје аеродрома утрошити за отплату страног дуга („Привредни преглед“, 1. 10. 2005, 12. 12. 2005. и 20. 12. 2005).

Али, као што смо видели из претходне табеле, спољни дуг Мађарске не само да није смањен након продаје аеродрома, он се чак и повећао у 2006. години. Дакле, нити је Мађарска значајно зарадила продајом аеродрома (јер су средства отишла страним повериоцима), нити је смањила свој спољни дуг. Наравно, мађарска влада је покушала да представи ову изнуђену продају као „посао деценије“ (слично као и ДОС-ов режим продају „Мобтела“), али је истини био много ближи бивши министар финансија Михаљ Варга када је изјавио: „Ако се Британцима исплати да оволико плате, онда је мађарска држава могла и да га задржи. А о безбедносним разлозима да и не говоримо“ (Варга је нагласио да то није била приватизација, јер је БАА државна, а не приватна фирма). Дакле, због отплате спољног дуга је продато мађарско „породично сребро“.

Немири у Будимпешти

Друштвена и социјална криза у Мађарској, изазвана огромним спољним дугом, кулминирала је управо на 50-дишњицу сукоба из 1956. године. Иако су се званични и инострани западни медији и политичари трудили да патетичним фразама подсети на догађаје од пре 50 година, представљајући их као „борбу за слободу“ (мада се радило о класичном хладноратовском сукобу у чијој је позадини стајала и чињеница да је око 500.000 мађарских војника само 10 година раније учествовало у Хитлеровом походу на Русију), велика већина Мађара није размишљала о догађајима од пре 50 година, већ о свом тренутном незавидном социјалном стању. Зато је био потребан само повод да дође до социјалне експлозије. И он је лако нађен. У септембру 2006. године у јавност је доспела наводно тајна изјава премијера Ференца Ђурчања који признаје да је морао да говори неистине да би умирио социјално незадовољство народа (Ђурчањ је дословно изјавио на састанку своје Мађарске социјалистичке партије (МСП) 26. маја 2006. да „живимо у једној курвинској држави“ и зато су „лагали дању и ноћу“, а његова коалиција, признао је премијер, „није урадила ништа“ током свог мандата). Да се радило само о поводу и да је у основи свега било социјално незадовољство изазвано спољним дугом и буџетским дефицитом, говори и чињеница да је премијер неколико пута, и то јавно, давао сличне изјаве. На пример, у једном телевизијском интервјуу је изјавио: „Лаж је било то да цена струје и гаса зависи од добронамерности премијера, као и да се реформе великих система, као што су здравство, образовање, државна управа или пензионо осигурање, могу избећи“ (Васић С. НИИ, 21. 9. 2006). Дакле, прави узрок за насилне демонстрације од 17. септембра 2006. године је био податак који је непријатно изненадио мађарску јавност само

месец дана раније. Тада је јавно објављен огroman буџетски дефицит и спољни дуг (иначе, управо повериоци из ЕУ лиценцирано траже да дефицит буде мањи од 3,2 одсто).

Какав је хаос настао у Будимпешти септембра 2006. године говоре следећи подаци. Демонстранти су 17. септембра опколили националну телевизију и упали у њену зграду (окупљали су се свакодневно и на Кошутовом тргу, испред Парламента, запаљено је и неколико аутомобила, коришћени су Молотовљеви коктели). Дописник Танјуга из Будимпеште је ситуацију у Будимпешти упоређивао са „поприштем уличних борби”. Демонстранти су покрали и поломили инвентар и технику у згради телевизије, а полиција је тек неколико сати касније успела, уз помоћ појачања, да потисне демонстранте (ово неодољиво подсећа на догађаје од 5. октобра 2000. у Београду, с том разликом што Запад није немире и рушења у Будимпешти приказивао као некакву „борбу за демократију”).

Месец дана касније, у октобру 2006. године, долази до нове експлозије насиља, и то управо у време док је трајала централна свечаност поводом сећања на догађаје из 1956. године. Док су високи гости из 50 земаља давали заморне и патетичне изјаве о „демократским вредностима” и „европском путу” (наравно, у овој провидној представи је учествовао и Борис Тадић) у другим деловима Будимпеште су трајали жестоки сукоби између полиције и демонстраната. Тек око два сата после поноћи полиција је, уз помоћ оклопних возила, употребом гумених метака и сузавца, успела да сломи отпор демонстраната. Епилог је био следећи: повређених око 170 демонстраната, 29 полицајаца и 5 страних држављана. Приведено је око 100 људи. Само у војну болницу „Петефи” је примљено на лечење 60 особа, од чега је седморо било теже повређених. Материјална штета је процењена на око 700.000 евра (Вујић В. НИН, 26. 10. 2006, „Политика”, 28. 10. 2006. и „Привредни преглед”, 25. 10. 2006. О каквом се безаконју радило и у каквом је хаотичном стању мађарска држава, говори чињеница да су демонстранти у сукобима против полиције користили и тенк типа Т-34, који је требало да служи као експонат за време прославе). На крају, да би фарса била потпуна, ЕУ која је и изазвала социјалну кризу у Мађарској, лицемерно је затражила неколико дана касније преко портпарола европског комесара за унутрашње послове објашњење на питање да ли је било „прекомерне употребе силе”.

„Европске вредности”

Шта је још донео „европски пут” Мађарској? Следећи подаци само употпуњују суморну слику. На пример, немачка фирма „Ауди” је до 2011. године била ослобођена плаћања пореза (после социјалног краха у јесен 2006. године, Бурђањ је најавио да ће увести „порез солидарности” - „Привредни преглед”, 14. 11. 2006). Некретнине у Будимпешти су порасле троструко у односу на период с краја деведесетих година. Агенција за истраживање тржишта „ГКИ Газдаша” је проценила да ће само у 2006. години раст цена износити још 15 одсто. Сваке године око 5.000 странаца купи неку некретнину у Будимпешти (International Herald Tribune/ НИН, 24. 8. 2006). Аустријски професор Ханес Хофбауер је у својој књизи о ЕУ анализирао суморно стање у Мађарској. Хофбауер наглашава да се „75 одсто националног прихода од извоза слива у буџет немађарских концерна” и „незапосленост у Будимпешти је минимална док се у областима (комитетима) Borsod – Abauj и Scabolcsz-Szatmar пење 30-50 одсто” (Хофбауер Х. „Проширење ЕУ на Исток”, Филип Вишњић, Београд 2004).

Дакле, као и у осталим новим чланицама ЕУ, најбољи део извозног сектора прелази у руке странаца (у Србији је то случај са „Сартидом”), а они узимају профит док се то у статистици и медијима перфидно приказује као пораст изво-

за земље домаћина. Исто тако, док престонице бележе мању незапосленост, у провинцији она достиже и невероватних 50 одсто. Ако би хтели да се слободније изразимо, овај процес би се могао назвати „шминкањем мртваца”.

„Европска” цена струје

Због испуњавања „европских стандарда” у Мађарској је струја најскупља од свих новопримљених чланица ЕУ. То је директна последица продаје странцима 5 термоцентрала током деведесетих. По том уговору, страним власницима је било загарантовано 8 одсто профита (какав је то лихварски уговор где је унапред загарантован профит и како се то уклапа у „тржишну економију”, коју лицемерно пропугира ЕУ, посебно је питање). Дакле, странци су произвођили струју, а Мађарска електропривреда је куповала од њих и продавала становништву. Пошто је Мађарска електропривреда бележила губитке због тога што су странци имали загарантован профит, цех су поново плаћали мађарски грађани (јер су они преко буџета поново морали да плаћају губитке Мађарске електропривреде). Нешто касније, 2001. године, под изговором „модернизације” електрана и „сигурне производње” (опет исте фразе које се користе и у Србији када се говори о електропривреди) допуштен је директан договор између страних произвођача и Мађарске електропривреде, дакле, овај пут без учешћа Министарства привреде, које је требало да буде последња инстанца за одређивање цене. Тако су, временом, страни произвођачи успели да промене уговор са Мађарском електропривредом као главним продавцем и да остваре још већи профит од 22 одсто (наводно, Министарство привреде је и даље штитило грађане, али не више и друге потрошаче, тако да је повећање цене поново погодило и грађане и то по систему домино ефекта). Наравно, загарантовано је да се овај штетни уговор не може променити без сагласности страних произвођача.

Председник владајуће МСП Иштван Хилер је покушао да смири огорчено становништво речима да „уговор није идеалан” и фразом „сада су друга времена, Мађарска је ушла у ЕУ, па су нам и обавезе другачије” (Васић С. „Политика”, 3. 12. 2006). Дакле, уласком у ЕУ страни произвођачи ће имати још већа права, а мађарски потрошачи још мања.

Аустријски професор Ханес Хофбауер пише: „Процес брзе оштре распродаје одвијао се 1995. године и доведен до савршенства под социјал-либералном владом. Тада су амерички концерни покупували крупне залогаје телекомуникација, немачки индустријски џинови су приграбили целокупну енергетику, а да претходно није осигурано да цене енергије морају бити контролом државе која би гарантовала ограничена повећања. Уместо тога, уколико би влада одлучила да ограничи повећање цена гаса или струје, немачким власницима би се исплаћивале компензације из мађарског буџета како је то обезбеђено уговором” (Хофбауер Х. „Проширење ЕУ на Исток”, Филип Вишњић, Београд 2004).

Закључак

Када узмемо у обзир све ове податке, уверићемо се зашто су истините речи бившег комесара Мађарске у ЕУ Петера Балажа: „Европска унија је као кокетна дама: прво буди наду, а затим не даје готово ништа”. Дакле, чак и ако изручимо све хашке оптуженике (који су у грађанском рату на територији бивше СФРЈ вршили своју дужност бранећи војно и политички српски народ у БиХ и Хрватској од два пута надмоћнијег противника) и прихватимо да нас у ЕУ непрестано води очигледно неспособна и корумпирана власт ДОС-а и одрекнемо се Косова и Метохије на начин на који смо то урадили са Црном Гором, нећемо живети боље. Пример Мађарске и њеног „европског пута” нам јасно показује да ћемо само додатно осиромашити ако уђемо у ЕУ.

Нежељена држава Украјина

• По ко зна који њу се њонавља ситиуација да се вешијачким њуиџем одржава нешијо шиио је у ситију неџирородно и неживоитно. Само сујетиа, а боџами и велики шииереси свеијских ценитара моћи и њојединих олиџарха, који ситијно измишљају и њодсиччу ситрах од Русије и Словена, одржавају државе које ни њихово власијитно ситановнишијво не воли и не доживљава као своје

Пише: Проф. др Зоран Милошевић

Дана 25. августа 2006. године Украјина је „прославила“ 15 година независности. Тим поводом, званични представници ове источноевропске, словенске државе, која је у историјском смислу позната као Малорусија (Мала Русија), трудили су се да разним манифестацијама и „пригодним“ текстовима у водећим медијима држава са којима имају дипломатске односе објасне политику ове нове државе. У „самосталној“ Србији, то је учинио амбасадор Украјине Анатолиј Олијник у београдској „Политици“, опрезно, дипломатски избегавајући да износи своје мишљење, већ се послужио главом и изјавама свог председника Виктора Јушћенка. А Јушћенко је, као искрени диктатор, на време саопштио смернице својим дипломатама. Поводом годишњице дана независности, председник Јушћенко је набројао „најважнија достигнућа“ земље, која дипломате „од каријере“ послушно мантрају, попут амбасадора Анатолија Олијника у Србији:

- стицање независности, формирање државних институција;
- разрада проевропског и пронатовског курса и друштвене свести;
- победа друштва 2004. године (тзв. Наранцаста револуција).

Може ли се на политичкој митологији градити држава?

Међу експертима, међутим, ово се оцењује као чист политички мит на коме се не може (из)градити држава.

На пример, на округлом столу „политичких експерата у Кијеву, организованом поводом 15 година независности Украјине, чуло се да није могуће створити украјинску грађанску нацију на митовима и то управо оним које је Јушћенко навео као најважнија достигнућа.

Први мит је, дакле, „тврђња да је сам Украјински народ учинио избор у корист стварања независне државе“.

Чињеница је да се народ у целом СССР-у на референдуму изјаснио за очување Совјетског Савеза, а да су лидери Русије, Белорусије и Украјине – пре свега они – „договорили“, против воље грађана, распад Савеза. Водећа личност која се залагала за распад Совјетског Савеза био је Михаил Горбачов. Да је, дакле, воља народа поштована, никакве независне Украјине не би било. Овај мит производи нове, увлачећи политичаре и народ у сукоб, пошто једни стварају лажне представе, а други желе да реално сагледају ситуацију.

Атмосфера око бојкота, од стране становника Украјине, да славе Дан независности била је присутна и на последњим изборима у марту 2006. године. Наиме, тада су Јушћенкове власти примениле све технике манипулације са изборима како би задржале власт, а умањиле резултате (про)руске Партије региона. „Чувени“ изборни листић од 80 центиметара ушао је у „Гинисову књигу“ глупости (рекорда), који бирачи једва да су успевали да дешифрирају; чланови избор-

них комисија који не знају руски језик, дељење вотке на бирачким местима и слично само потврђују да је Украјина подељена држава, а подељена је јер значајан број грађана – најмање половина – не жели самосталну и антируску Украјину.

Ово, наравно, доводи до потпуног распоућивања бирача и становништва на две непомирљиве опције: политика, да би сачувала „независност“ Украјине, односно прозападни и антируски политички курс државе, отуђује се од народа, а све дугорочно само обеспокојава и наноси штете самој држави и, наравно, становништву.

Други мит је Наранцаста револуција. Ту „револуцију“ није организовао народ, већ неке државе и олигарси, пре свега САД и ЕУ, затим Пољска и Прибалтичке државе. Маса, која се појавила у Кијеву и данима седела на трговима и улицама, за то је, касније се сазнало, била организована раније и добро плаћена од америчке Централне информативне агенције (ЦИА) и њених сарадника. Оно што је посебно интересантно јесте да бар половина демонстраната, а према неким информацијама и много више, није била из Украјине, односно нису били Украјинци, већ Пољаци, Литванци, Летонци и Естонци. Сами пољски студенти, учесници Наранцасте револуције, у разговору са новинарима после „револуције“, изнели су податке да су дошли из Пољске, да су добро плаћени за спавање под шаторима на улицама Кијева, а да су им помагали и омладинци из Прибалтичких држава. Само вође ових страних плаћених група су били Украјинци. Они су били задужени за медије, за комуникацију са јавношћу и слично. Наравно, овде је било и „Украјинаца“, потомака украјинских фашиста и унијата из САД, Канаде и других западних држава, а наравно, ту су били и унијати из Галиције, што западним „демократима“ овај пут није сметало.

Интересантно је да нико од новинара у самом тренутку одвијања Наранцасте револуције није „провалио“ подвалу, односно ако и јесу, онда их уредници новина нису објављивали. Још један доказ о „демократичности“ медија. Оно што је, дакле, после непуне две године од Наранцасте револуције постало сасвим јасно јесте да је та „револуција“ мит и да није никакво „најважније достигнуће“, већ обична политичка манипулација.

Други мит (тзв. Наранцаста револуција) је тесно повезан са трећим митом, тј. и „достигнућем“ проевропског и пронатовског курса (политичка жеља Украјинаца да уђу у Европску унију и НАТО) и суверености Украјине. Наиме, Наранцаста револуција је довела на власт у Украјини политичаре који желе да Украјину уведу у ЕУ и НАТО, што истовремено значи да нема суверене Украјине, пошто се политичке одлуке доносе у Вашингтону и Бриселу, а не у Кијеву. Кијев има могућност само да извршава оно што се одлучи у Бриселу и Вашингтону. Другим речима, Наранцаста револуција није „победа (украјинског) друштва“, него управо супрот – његово потчињавање НАТО и Европској унији.

Сва три мита посебно, али и у пакету, деле Украјину на два непомирљива дела, Источни, (про)руски и Западни (проевропски и пронатовски). Такође, овде није безначајно нагласити да се ради и о две категорије становника. На истоку Украјине живе православни Руси, а на западу Руси ко-

ји су признали папу за врховног поглавара (унијати) и римокатолици. Трећа групација Украјинаца је она која се препознаје као секуларно-шовинистичка и која религију користи само као средство за политичку манипулацију. То су тзв. расколници, окупљени око малобројне Украјинске православне цркве (Кијевски патријархат), коју финансира Ватикан, односно унијати и САД.

Шта (у)чинити када становништво одбија да слави Дан независности?

Овако разједињено становништво дефинитивно није у стању да сложено и достојанствено прослави Дан независности. Наиме, украјински медији су пуни извештаја који показују да поједини становници, социјалне и националне групације не да не славе Дан независности, него му се противе и забрањују својим припадницима да га празнују и славе. Свакако је, у том смислу, најугицајније и политички најмаркантније понашање Украјинске православне цркве – Московски патријархат (Руска православна црква), којој припада око 70 одсто становника Украјине. Њен патријарх је званичним дописом забранио верницима и свештенослужитељима да се у храмовима моле и славе Дан независности. Образложење је заиста опширно, пуно чињеница о кршењу елементарних верских права православца у Украјини од стране државе, толико да се све то може означити као државни терор над православљем и православнима у Украјини.

Осим тога, 25. август се слави као Дан независности, односно као дан одвајања од Русије. Истовремено, већина православца у Украјини себе сматра православним Русима и Словенима. Дакле, треба да славе што су одвојени од своје браће и своје нације? Због тога Валериј Кауров, председник Савеза православних грађана Украјине, каже да таква прослава независности није потребна, а овоме додаје и следеће разлоге:

- за последњих 15 година стандард у Украјини се више-струко погоршао;
- из државе је отишло пет милиона људи, а део женске популације се због социјалних проблема одао проституцији, што је Украјину и Украјинце у свету, посебно Европи, представило у веома ружном светлу;
- највећи део белог робља потиче управо из Украјине;
- свих 15 година независности Украјина кињи и прогони своје грађане, припаднике православне вере и Украјинске православне цркве – Кијевски патријархат, а помаже укорењивање Римокатоличке и Унијатске цркве, те различитих секти, чија су учења, обреди и животна пракса страни култури Словена у Украјини;
- пројекат независне Украјине, бар како се спроводио ових последњих 15 година, потпуно је антируски, а за Русе који живе у Украјини то је потпуно деструктивна идеја и политички крајње неприхватљива;
- независна Украјина је забрала руски језик и наметнула тзв. украјински језик, који је заправо језик којим се гово-

ри у Галицији (где живе унијати) и који није језик свих Украјинаца. Више од 70 одсто становника руски сматра матерњим и не зна други језик, што је и логично, јер је руски књижевни језик формиран у Кијеву, а на основу језика који се говорио у овом граду и околини.

Бојкоту прославе Дана независности Украјине придружила су се и многа удружења грађана, културне институције, политичке партије итд. што је довело до једне апсурдне ситуације да већина грађана украјинске државе опструшише прославу овог „празника“.

По ко зна који пут се понавља ситуација да се вештачким путем одржава нешто што је у старту неприродно и неживотно. Само сујета, а богами и велики интереси светских центара моћи и појединих олигарха, који стално измишљају и подстичу страх од Русије и Словена, одржавају државе које ни њихово властито становништво не воли и не доживљава као своје. Данас, оваквих држава, бар у Европи, постоји неколико, а међу њих се, између осталих, могу сврстати и Босна и Херцеговина, Црна Гора и Македонија.

Када ће светски моћници увидети своје заблуде, односно када ће становници споменутих држава успети да их убеду или силом наметну потребу да се ове државе угасе и да коначно престану да малтретирају своје становнике, зависи од много чега, али оно што је најважније већ је присутно, а то је свест грађана да не прихватају као свој Дан независности, који то није и који их (у)води у (социјално и културно) депривилеговани положај, односно националну и културну асимилацију и нестанак. Оно што већина Украјинаца жели јесте државно (политичко, културно, језичко економско...) јединство са Русима, односно Руском Федерацијом. Све остало представља агонију и одлагање нечега што је неопходно.

Занимљиво је да се ова манипулација са „демонстрантима“ у Кијеву на потпуно исти начин одвијала и у Црној Гори приликом прославе Божића тзв. Црногорске православне цркве, када се окупила велика маса на Цетињу која је заиста деловала импресивно. Међутим, накнадне анализе фотографија, односно присутних лица утврдила је да се ради о Албанцима и муслиманима који уопште нису хришћани, па ни расколнички, већ муслимани. Они су само били декор за манипулацију. Очигледно је да овај метод даје резултате.

Савремени политички представници Украјине сматрају да кад постоји Украјина као држава, морају постојати и Украјинци као нација, а нација има свој језик који се зове украјински. За ситуацију да 70 одсто становника Украјине говори искључиво руски они окривљују бивше совјетске власти које су Украјинцима „наметнуле“ руски језик. Ово не само да нема упориште у научном виђењу овог проблема, него представља веома опасну политичку манипулацију и лаж.

У другом мандату Лула жели да удвостручи
привредни раст највеће земље зеленог континента

Бразилски кораци ОД СЕДАМ МИЉА

• *Бразилски председник обелоданио План убрзања који би требало да доведе до годишњег привредног раста од 5 одсто у периоду од 2008. до 2010. године*

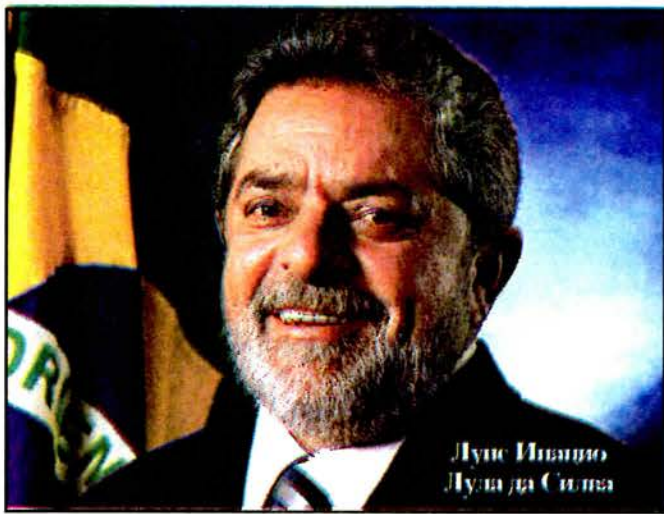
Пише: Душан Радовановић

Нови (стари) шеф бразилске државе Луис Инацио Лула да Силва започео је свој други мандат у својственом му стилу убеђеног оптимисте, обећавајући, као и првом мандату, висок раст привреде најмногљудније јужноамеричке земље.

Током свечане седнице у палати „Планалто“, у Бразилији, бразилски председник је крајем јануара посланицима федералног парламента предочио изузетно амбициозан план инвестиција. Програм, лансиран под називом План убрзања економског раста, требало би да омогући, како је рекао шеф државе, пораст бруто производа највеће земље Јужне Америке од пет одсто годишње у периоду од 2008. до 2010. године. Између 2003. и 2006. године, током првог Лулиног мандата, Бразил је забележио скроман просек привредног раста од 2,6 одсто.

Влада је предвидела да у наредне четири године уложи 503,9 милијарди бразилских реала (око 182 милијарде евра) у инфраструктуру, која је, како се оцењује, основни разлог за нешто спорији привредни раст.

Приоритет ће имати сектор енергије, транспорт и стамбена изградња. Да би енергетски извори могли да прате планирани економски раст од пет процената годишње, у изградњу нових електрана биће уложено сваке године у наредном четворогодишњем периоду између осам и девет милијарди реала. На Рио Мадеири (Рондониа) биће изграђена нова хидроцентрала са 6,6 милиона мегавата инсталисане снаге, као и хидроцентрала Бело Монте (Пара) од 11,2 милиона мегавата, која ће бити једна од највећих хидроцентра-ла на свету.

Луис Инацио
Лула да Силва

Планира се пораст производње нафте и природног гаса. Изградњом гасовода у дужини од 4.500 километара омогућио би се брзи транспорт гаса широм Бразила. У сектору транспорта изградиће се (нових или реконструисаних) путева у дужини од 4.500 километара, обновиће се старе и изградити нових око 2.500 километара железничких пруга, луке и аеродроми биће проширени, што би требало да омогући бржи транспорт бразилских производа намењених извозу. Планира се да у великим градовима буду изграђене нове метро линије.

Бразилска влада је одлучила и да знатно повећа фондове Федералне економске касе, којима ће бити подстакнута изградња станова и обнова старих зграда. „Рачуна се на изградњу око 400.000 станова годишње и уколико то остваримо, бићемо врло задовољни“ – изјавио је председник бразилске грађевинске коморе Пауло Симао.

Мобилизација приватног сектора

Лулин План убрзања рачуна на веома снажан ангажман приватног сектора. „Мој циљ је да стимулишем све секторе нације“ – истакао је председник Бразила. Држава нема у свом буџету више од 25 милијарди евра или око 13 одсто укупно предвиђених улагања у наредне четири године, па отуда један део капитала морају да уложе националне компаније, пре свега, петролејска компанија „Петробрас“, која снабдева земљу нафтом и гасом. Влада очекује да ће приватни сектор одрешити кесу и да ће значајно инвестирати, пре свега преко концесија. Заузврат, компанијама које уложе свој капитал у нове инвестиционе програме влада ће се реванширати умањеним пореским обавезама.

Буџетски расходи биће под строгим контролом и рестриктивна буџетска политика остаје и даље на снази – каже министар финансија Гвидо Монтега. Рачуна се да инфлација остане на овогодишњем нивоу од 3,14 одсто, док ће задуженост 2010. године износити око 40 одсто укупног бруто производа земље, према 50 одсто колико је било почетком ове године. Федерални министар финансија није споменуо смањивање државних расхода нити реформу дефицитарног пензионог система. „Требало би нагласити значај смањивања велике јавне потрошње“ – упозорио је Паоло Скаф, председник индустријске коморе Сао Паула.

Да ли је оптимизам бразилског председника на почетку другог мандата, који је убедљивом већином изборио новембра прошле године, оправдан или не – остаје да се види. Бразилска штампа подсећа да је Лула на старту свог првог мандата „несрећно“ прогнозирао „спектакуларни“ привредни раст, који се, на крају, није остварио. Прошле године Бразил је забележио привредни раст од 3,4 одсто, што се квалификује „смешним“ у поређењу са привредним бумом у Кини – примећују бразилски аналитичари. „Разлика између двеју земаља је у томе што азијски цин сада преживљава фазу ин-

Суморне прогнозе Уједињених нација

Према најновијој студији Уједињених нација, која се бави проценама привредног раста у 25 економски најмоћнијих земаља света у овој години, Бразил ће са очекиваним растом бруто производа од 3,5 одсто бити једино испред Мексика, чији ће укупни привредни раст у 2007. години бити на нивоу од 3 одсто.

На челној позицији и даље је Кина са годишњим привредним растом од око 8,9 одсто, док је Индија друга са 7,9 одсто. У Латинској Америци, према студији светске организације, највећи привредни раст требало би да забележи Аргентина чији би укупни бруто производ требало да износи 2007. године око 6,1 одсто.

дустријализације коју је Бразил доживео пре тридесет година” – одговарају упућени владини економски стручњаци.

Ваља рећи да су привредни потенцијали највеће државе Латинске Америке огромни, што потврђује чињеница да је, поред осталог, око двадесет милиона хектара необрађених ледина Бразила за последње две деценије претворено у пољопривредна имања, чиме се највећа јужноамеричка држава уврстила у најбрже растућу агрономску силу. Распољивој необрађеној земљи у Бразилу још увек се не назире крај. Бразил је данас светски рекордер у производњи кафе, тропског воћа, алкохола од шећерне трске и шећера, а недавно је и највећи светски произвођач етанола, односно биогорива XXI века. Сировина за производњу етанола је шећерна трска, па је, захваљујући јефтиној сировини и усавршеној технологији, бразилски етанол прилично јефтинији од кинеског и америчког биогорива, који се производи од кукурузног или сојиног деривата.

Са близу 300 милиона рогате марве поседује најмногбројније комерцијално стадо на свету. Пилетина из Бразила једе се широм света, а на цени су и изврсна јагњетина и говедина. Економски аналитичари предвиђају да ће ове године спољнотрговински суфицит Бразила износити више од 38 милијарди долара.

Бразилцима се никако не допада што огромне необрађене површине широм те велике земље по багателној цени купују и Американци. Хектар земље на америчком средњем западу продаје се, на пример, за двадесет хиљада долара, док се у Бразилу исто толико парче земље може купити за три хиљаде долара, а повољна клима омогућава две па и три жетве годишње.

Не треба заборавити ни то да Бразил, са обалом дугом више од осам хиљада километара, Амазонијом, огромним језерима и рекама, представља прави туристички драгуљ. Према предвиђањима бразилске Централне банке, туризам ће у наредне четири године постати неприкосновени извор девиза, па ће превазићи сада највеће извозне гране, као што су руде гвожђа, соја, кафа, аутомобили и нафта. У 2005. години туризам је увећао државне девизне резерве за 3,9 милијарди долара, док је прошле године донео око пет милијарди долара.

Даљи развој туристичке привреде и већи прилив иностраних гостију, посебно из северноамеричких и европских земаља, озбиљно угрожава недовољна безбедност иностраних туриста, посебно у великим градовима, као што су Рио де Женаиро и Сао Пауло. У време нашег боравка у Бразилу, у Рију је једна банда отела 18 иностраних туриста, међу којима је било Хрвата, Немаца и Аустријанца. По доласку на аеродром, у аутобус су са том групом туриста упали лажни туристички водичи и, уместо у хотел, одвели су их у једно од многобројних фавела, где су им отели сав новац, лични пртљаг, камере и комплетну гардеробу. Након тог инцидента, влада је крајем јануара одлучила да се федералне и локалне полицијске снаге појачају са око 500 добро обучених војника. Они ће се бринути о безбедности туриста на аеродромима, путевима и главним саобраћајницама Рија и неких других великих градова, где делују организоване мафије криминалаца, које се баве шверцом и препродајом дроге и оружја. Увођењем војске у систем јавне безбедности, поново је актуелизован Национални план јавне безбедности, који је председник Бразила Лула лансирао у свом првом мандату пре две године.

Током предизборне кампање прошле године, Лула је подсетио да је привредни раст изнад две цифре забележен у време војне диктатуре, али то није довело до смањивања друштвене неједнакости у Бразилу.

„Коректан привредни раст значи одржати и проширити слободу и демократска права” – изјавио је шеф бразилске државе, уз напомену да жели да смањи социјалне неједнакости.

Остаје оно најтеже у амбициозном програму рекордног привредног раста највеће земље Латинске Америке – да се програми и речи преточе у дело и да га прихвати највише законодавно тело – Конгрес. То ће сасвим сигурно представљати нови изазов за коалицију левог центра. На свечану седницу, на којој је изложио свој привредни програм, бразилски председник је позвао 27 гувернера и све политичке лидере најзначајнијих партија, што је својеврсна потврда да је желео да им поручи да му је потребна њихова подршку.

Победа левих снага у многим земљама Јужне Америке забрињава Вашингтон

Поновна победа некадашњег синдикалног вође и социјалистички настројеног Луле још једном је потврдила да је талас левичарских политичара, који је последњих година преплавио Латинску Америку, додатно ојачао. То свакако мора да забрине Вашингтон, који је, како оцењују амерички аналитичари, запоставио „суседно двориште” зарад неуспешних и практично изгубљених битака на Блиском истоку. Уз председника Бразила Лулу да Силва, чилеанску социјалистичку председницу Мишел Башеле, индијанског лидера Боливије Ева Моралеса, само у року од месец дана у Еквадору и Никарагви су победили председнички кандидати Рафаел Корија и некадашњи сандиниста Данијел Ортега, које је здушно подржавао Уго Чавес, председник Венецуеле.

О свом председнику Лули да Силва Бразилци имају, записно од друштвеног нивоа којем припадају, врло различито мишљење. Најсиромашнији слојеви, који су поново масовно гласали за бившег синдикалног лидера, задовољни су, јер према владином декрету свака породица сада добија од државе гарантовани социјални минимум. Банкарска и финансијска олигархија у Лулином Плану убрзања привредног раста види нову шансу да повећа свој капитал, поготово што ће улагањем у нове пројекте, пре свега путем концесија, моћи да рачуна на значајне пореске олакшице.

И у том сектору Бразил би требало да учини нове значајне промене, јер је по најновијој студији америчког институ-

та „Еритид фондације” о економским слободама, Бразил међу 157 земаља света рангиран на доста ниском – седамдесетом месту. Најмногољуднијој земљи зеленог континента се, пре свега, замера „озбиљна законодавна нефлексибилност. Конфузни порески систем представља озбиљну препреку за већи прилив иностраног капитала. Државна управа у великом делу електропривреде и у производњи нафте и једног значајног дела банкарског система такође спутава економску слободу земље”.

Нису ретки Бразилци, попут мојих дугогодишњих пријатеља чији сам гост био две недеље протеклог јануара, Марија и њен супруг Луис Карлос Кригер (иначе угледни адвокат у Порто Алегреу), који нису одушевљени чињеницом да им се шеф државе не може похвалити високим образовањем. „Наш председник”, каже Марија Кригер, „који је, ето, добио и други мандат, има само четири разреда основне школе и девет прстију на рукама”. Уз то следи и прича да је популарни Лула наводно „изгубио прст на руци радећи за машином у једној фабрици. После те незгоде престао је да ради за машином, постао је синдикални вођа и посветио се политици, што га је на крају довело и на чело велике бразилске нације”.

Лула је, међутим, показују најновије истраживања „Латиноамеричког барометра”, убедљиво најпопуларнији политичар међу житељима зеленог континента. Некадашњи синдикални вођа и социјалистички председник највеће земље на континенту, оцењен је – на лествици од један до десет – са 5,8 поена.

Србија није непознаница међу Бразилцима

Током петнаестог боравка у Бразилу, где смо највећи део времена проводили на многобројним плажама двеју најјужнијих федералних држава те огромне земље – Рио Гранде до Сул и Санте Катарине, пријатно нас је изненадило сазнање да Бразилци знају понешто и о Србији. Изузетно љубопитљиви и љубазни при првом контакту, када открију да сте странац, обавезно се распитују из ког дела света долазите. На одговор да смо из Београда, односно Србије, разговор се спонтано преноси на спорт, односно фудбал, на нашег играча Рамба Петковића, који игра у земљи светског првака, а неретко споменуће и Стојковића, Савићевића, Шекуларца и Бору Милутиновића.

На плажи у невеликом приморском месту Торесу (који ван летње сезоне има тек двадесетак хиљада житеља, а ових дана када је у Бразилу лето, нарасте на више од сто хиљада туриста), петнаестогодишњи Кристофер, од којег смо изнајмили сунцобран, изненадио нас је да понешто зна и о политичкој ситуацији у нашој земљи. Сазнавши да смо из Србије, без размишљања је рекао: „Прочитао сам недавно у нашим новинама да се од вас недавно одвојила Црна Гора”.

За разлику од пријатног сазнања да и неки бразилски клинци знају понешто о Србији, при повратку у земљу, на аеродрому у Порто Алегреу чекало нас је непријатно изненађење. Љубазни погранични полицајац рекао нам је да не може да провери ваљаност наших пасоша, јер у међународном систему нема земље која се зове Србија. Пасош није могао да провери ни под ознаком Србија и Црна Гора и коначно је, на моју сугестију да погледа да ли се наши пасоши и даље воде под Југославија, пронашао нас је и одобрио нам да уђемо у бесцаринску зону аеродрома.

Исповести жртава тоталитарних и деструктивних секти

Кундалини – јога

Пише: Слађан Мијаљевић

Неозбиљним Законом о црквама и верским заједницама министар вера је својом нестручношћу и одсуством жеље за сваку сарадњу са стручњацима, који прате проблематику секташких организација, отворио Пандорину кутију у којој ће многе секте пронаћи начин да се региструју и своја деструктивна и опасна учења подведу под законске оквире. Поставља се питање, ко ће бити тај ко ће преузети одговорност и пронаћи оправдање за разорене људске животе жртава секти. Ко ће почистити штету коју ће изазвати такав закон? Министар? Не верујемо.

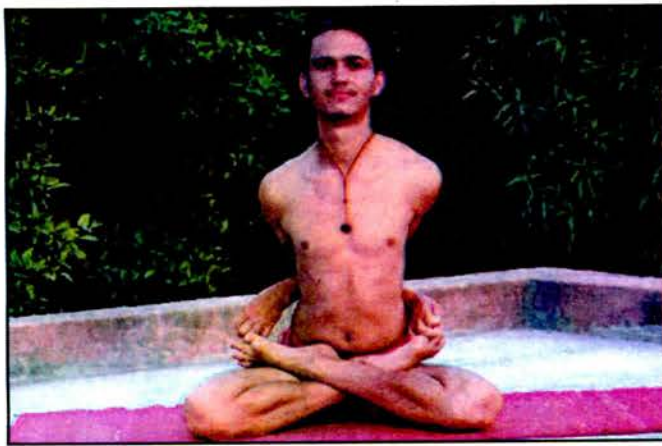
У последњих 40 година на Западу је велика навала далекоисточних учења. Заговорници ових учења, са својим егзотичним ношњама, понашањем и ритуалима, успели су да дубоко продру у културу и традицију Западне цивилизације. Људи их не схватају довољно озбиљно, па су и више него благонаклони према њима. Међутим, њихова учења заиста јесу озбиљна и опасна с обзиром да долазе из сасвим друге традиције и културе, а њихова „божанства“ не само да симболизују деструкцију, већ и делују разарајуће.

С обзиром да имамо велики број далекоисточних учења, поставља се питање зашто наша држава не проучи њихово негативно деловање и не предузме адекватне мере у заштити нашег становништва. Међутим, изгледа да овај проблем државу не дотиче. Тако, на пример, приликом регистрације, по новом Закону о црквама и верским заједницама, секта Харе Кришна, уместо да буде одбијена, од министра вера добија захтев да допуни документацију да би била регистрована. Напомињемо да иако је Харе Кришна најмање деструктивна од свих далекоисточних учења, које такође траже регистрацију по новом Закону, својим учењем оставља трагове на људској психи. Такође, њеном регистрацијом пролаз би добила и далеко деструктивнија и опаснија далекоисточна учења.

Реагујући на више него неозбиљан Закон о црквама и верским заједницама, редакција „Велике Србије“ објављује исповести жртава секти.

„Духовно просветљење“

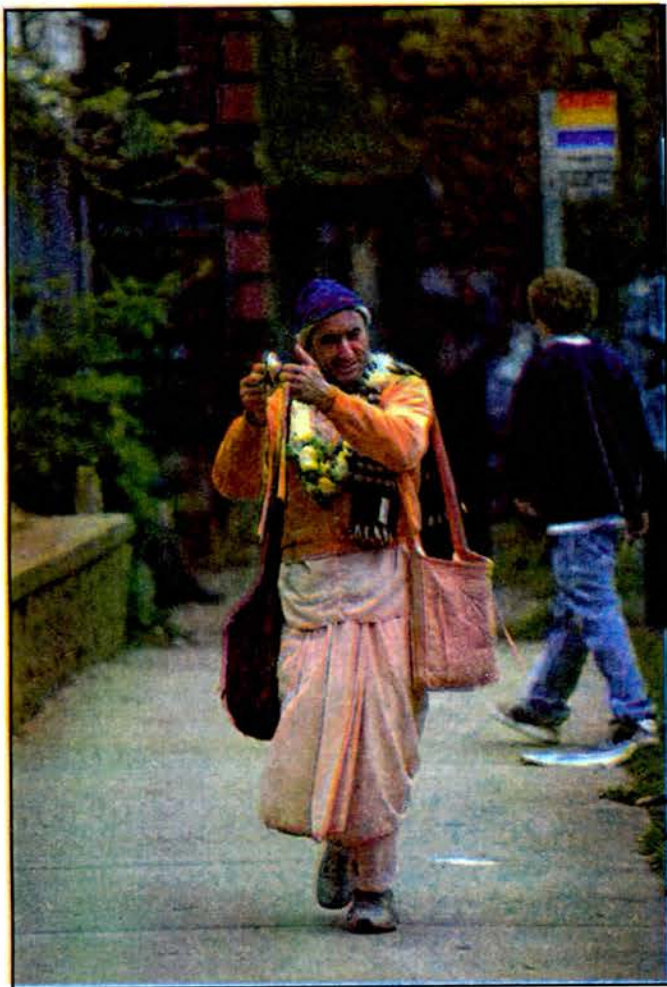
Априла 1999. године, у току најжешћег бомбардовања наше тадашње државе, обратила нам се Н. (име познато редакцији) са молбом за помоћ. „Осећала сам неиздржив

страх, параноју, 'енергетске нападе кроз кичму', епилептичке нападе, који су трајали и по десетак минута, присуство 'неког' астралног бића крај мене...". Били су то, наизглед, показатељи стања већине грађана у то време, време страха, безнађа и безобзирног бомбардовања недужног народа. Међутим, после дужег разговора, схватили смо да се ради о сасвим другом разлогу показивања ових страхова, тегоба и симптома, не много повезаних са ратним стањем. Наиме, Н. је увелико практиковала далекоисточне методе „духовног просветљења“ и менталних техника за елиминисање стреса извесног др Зденка А. и тиме пробудила такозвану „кундалини“ енергију и ко зна шта још, са којом није могла да се самостално избори.

Уз сву могућу пажњу и саосећање за њено тадашње стање свести, иако је, напомињемо, било ратно стање, пружени су јој адекватни савети и стручна помоћ у сарадњи са сарадницима јединог Саветовалишта за жртве секти код нас, при храму „Св. Александар Невски“. Напори и са једне и са друге стране су уродили плодом и већ после неколико месеци она се скоро сасвим опоравила. Вера, побуђена са стране праве, исконске и суштствене православне цркве, као и стручна помоћ сарадника, а и тадашња танана воља Н. (која није знала шта ју је снашло), учинила је врло значајан напредак по питању духовног (а и телесног) здравља. Неколико година (4-5) после овог, хајде да кажемо, немилостивог догађаја, поново се јављају скоро исти симптоми.

Крајем 2003. године, Н. се опет обраћа за помоћ у саветовалиште при храму „Св. Александар Невски“, овога пута са јачим симптомима него први пут. Психички, а и физички проблеми постају већи. Убрзани рад срца, гушење при мањем физичком напору, такво да ни мању узбрдицу не може да савлада, страх од људи и простора, сумња у сопствене способности... то су само неке пропратне појаве које нам је описала. Учестале посете и контроле код лекара и употреба разних лекова против свакојакх болести нису давале никакве резултате. Неколико мирних година проведених без икаквог активног контакта са далекоисточним учењима, а посвећених животу по канонима православне вере, дали су добре резултате, односно добро физичко и душевно здравље. Међутим, мозак, научен да „ради“ по разним далекоисточним учењима хоће да настави „по свом“, односно да чини како је, у ствари, и увежбан. Шта се, у ствари, дешава?

Дуготрајно бављење медитацијом, или јогом, или неком другом далекоисточном техником свакако утиче и на рад мозга. Дужина практиковања одређене технике или учења одређује колика ће бити промена у мозгу, а и колико ће времена бити потребно да се, уколико се прекине са праксом тих учења, мозак врати у првобитно стање. Што се више времена бавимо одређеним учењима, још више ће бити потребно да се мозак врати у првобитно стање (свакако, никад више неће бити као „стари“). У зависности од наше воље и жеље да прекинемо са старом праксом, ређе, и у мањем обиму ће се појављивати рецидив, али ће се свакојако јављати. Спремност апстинента да се суочи, препозна и избори са симптомима рецидива, увелико утиче на испољавање истих.

Утврђено је да се по престанку практиковања далекоисточних учења овакви рецидиви појављују чак 15-17 година, и то на сваких 3-4 године, и зато треба имати много и физичке и духовне снаге да би се са њима изборило. Слично је (исто или горе) и са сваком другом болешћу зависности, а медитација или јога (која се офанзивно рекламира и на „националној ТВ“, тзв. сервису грађана), код неких особа свакако изазивају зависност и јесу болести зависности, ма шта њихови „практиканци“ тврдили. Зато многи светски стручњаци медитанте разних духовних усмерења и називају „аутонаркоманима“.

Стога се и према жртвама разних далекоисточних учења треба односити са посебном пажњом, односно помоћи им на софистициранији начин, на духовном нивоу, јер то и јесу директни напади на наше духовно здравље. Враћањем исконској вери, традицији и култури чини се први и најважнији корак ка потпуном излечењу наше душе и тела, а и здравијем начину живота, али, како рекосмо, то је само први корак. Уосталом, човек никада не треба да одустане. Наравно, потребно је дати поуку да се не треба упуштати у разне експерименте, поготову када се ради о веома важним животним питањима, јер неки експерименти нам могу експлодирати право у лице.

Узбуна

Великохрватска окупација југословенског Јадрана (2)

• Српски историјски аргументи: Српско Истрије, Приморја, Далмације, Боке и ошоба

Пише: др Никола Жутић

О бројним Србима у морском (јадранском) појасу свједоче многи историјски извори и литература. Додуше, објективна историографска литература из XIX вијека је у доброј мјери потиснута из употребе пред новим повијесним фалсификаторским дјелима свехрватства, насталим током XIX и XX вијека. За читаоце „Велике Србије” овом приликом навешћу само неке изворне податке, јер сам податке о великој бројности Срба у Далмацији и Приморју раније објавио у својој књизи „Римокатоличка црква и хрватство – од илирске идеје до великохрватске реализације 1453–1941”.

Током „Великог бечког рата” мађарски кардинал Колоњић је казивао да је аустријски цар под своју заштиту примио Србе „грчкога закона” (православне), који су „негда били расијани по грчкој, Бугарској, Рашкој, Херцеговини, Далмацији, Подгорју и Јенопољу.¹⁾ Сплитски архиепископ је 1718. године помињао своју борбу у млетачкој Далмацији „против онијех које зову Србљима”.²⁾ Године 1719. кардинал Паулући је писао „у Млетке” нунцију да треба забранити православном владици да обилази Србе („Serviani”) у млетачкој држави.³⁾ Задарски архиепископ Вићентије Змајевић 1720. године помиње бројне српске Влахе и Морлаке у Далмацији, па потом наводи бројне Србе у Боки Которској. Србе православне вјере Змајевић зове „српскијем” именом, и цркву и народ (Vescovi serviani, rito serviano, popoli serviani, Serviani, nazione serviana)

Надбискуп задарски Змајевић је 1741. године писао у Ватикан слиједеће: „Кад сам премјештен к овој цркви, нашао сам у мојој дијецези (надбискупији – Н. Ж.) и много више у сусједним дијецезама у нинској и у шибеничкој и у скрадинској, велико мноштво Срба”.⁴⁾

Осорски⁵⁾ римокатолички бискуп Матеј Караман је 1744. године писао о бројним Србима православне вјере и притом је казао слиједеће: „Ако би се у Будви поставио владика грчкога закона, требало би поставити владике и у которској и у макарској и у спљетској и у трогирској и у шибеничкој и у скрадинској и у задарској и у нинској и у хварској дијецези (црквеној покрајини – Н. Ж.), јер у свијех поменутих дијецеза има и Грка и много Срба грчкога закона”. Затим је помињао Србе у Истрији и написао: „али будући да има Срба католичке вјере, искали би они бискупа Србина католика”. Даље је наставио: „У вријеме бечког рата није било у задарској околини српског владике, ипак је горња околина сва насељена Србима...”.

Године 1754. православни Срби у Далмацији молили су млетачки сенат да дозволи избор српског православног владике: „Ми славено-српски народ грчког закона источне цркве, коју се налазимо под влашћу Ваше прејасне Републике у предјелима Ериегновога и Рисна, Неретве, Имоцкога, Сплјета, Сиња, Книна, Шибеника и Задра, и у свој провинцији која је под управом Његове Преузвишености господина генералног Проведитора Далмације и Албаније, падамо сви скупа једнодушно и заједнички, свјетовњаци и духовња-

ци, свију сталежа и доби, пред ноге Ваше Свјетлости...”. У даљем тексту моле да добију владика „од нашег српског језика и грчког обреда источне цркве”. Више пута спомињу „наш славено-српски народ” и „наш славено-српски језик” (без помињања било каквог хрватског језика), да су многи Славеносрби из многих провинција, а највише из Босне и Херцеговине и из свега Илирика, прешли под млетачку власт, па на крају кажу да се може наћи владика између њих „од нашег славеносрпског језика” и друго⁶⁾.

И извјештају задарске римокатоличке надбискупије из 1760. године о православној цркви у Далмацији записано је да у Задру и Шибенику има само неколико грчкијех породица, док су сви остали „Морлаци (Власи) или Словинци, а зову их и Србима...” („Il rimanente sono Morlacchi o Schiavoni, detti anco Serviani”), за тим се спомиње „илирски, влашки, морлачки или српски народ” (nazione illirica, morlacca, schiavona, o sia Serviana) у Далмацији”.

Године 1775. објављена је Фарлатијева књига у којој пише о „Србима или Власима грчкога закона којих је пуна Далмација”⁷⁾.

Морлачки (српски) канал и приморски Срби

Морски канал између отока Пага и Велебита, због бројних Срба који су обитавали на том подручју, све до првих деценија XX вијека називан је „Морлачким” (српским). У прилог раније наведеним тезама о општој распрострањености Срба треба истаћи и чињеницу да су у XVIII вијеку аустријски и њемачки кроничари и писци нпр. свједочили да су Срби живјели с једне и друге стране Велебита, дакле с копнене и морске стране. Подно Велебита, с морске стране, Срби су живјели у свим насељима, нпр. у Лукову Шугарју, Трибањ Шибуљини, Јабланцу итд. У писму бискупа Мартина Брај-

ковића папи Клементу 1700. године наводи се слиједеће: „Грчко несједињених (Срба православних – Н. Ж.) има у срезу Красна, Св. Јурја, 1609. године Крмпота, Јабланца (с морске стране Велебита), али немају свог духовника”⁸⁾ Међутим, било је довољно римокатоличких „духовника” који су ефикасно превјеравали Србе православне и од њих стварали Хрвате. Наиме, на том подручју највише је покатоличено Срба вјерском прозелитском активношћу „башких” (карлобашких) капуцина.

Срби, потомци ускока, задржали су се у Сењу и последице њиховог изгона из Сења почетком XVII вијека. У владичанском архиву епархије Плашки је сачуван податак да Срби из Сења 10. априла 1792. пишу своје владици Генедију Димовићу, молећи га за свећеника: „i velika nama dolazi sramota od taliana za sto nas ima ovdj i Serbalia i greka; svaki nas svesstenik ne more rediti koi neczna i grechki i serbski” (писано латиницом)⁹⁾

Никола Иштванфије, мађарски велепосједник, писао је почетком XVII вијека да се 1596. године скупила аустријска војска на Банији. Ту су били и „српски гласници с писмом Радослава и од свијех других који живе од Купе до обале Јадранског мора”¹⁰⁾ Како је записао Тајнер, нински бискуп Блаж и башки (карлобашки) капетан Стјепановић дали су 1609. године препоруку Николи Драшковићу и Томи Милчићу, „личкијем посланицима”, који су дошли у Баг због исељавања (били су под турском влашћу) и донијели писмо „писано српски”¹¹⁾

Задарски надбискуп Матеј Караман у свом извјештају из 1750. године о Србима православне вјере записао је да су Срби у сјеверној Далмацији све до планине Велебита, која их раставља од аустријских Срба.

С друге стране, „аустријски Срби”, граничари, бранили су аустријску провинцију Хрватску (четири жупаније) од турских упада. Василије Ђерић из Лике је 1914. године записао да је 1790. године одштампана књижица „Dissertatio Brevis ac sincera Hungari Auctoris de gente Serbica peperam Rasciana dicta eiusque Meritis ac fatis in Hungaria” у којој на 22. и 23. страни, између осталог, стоји слиједеће: „Да Хрватска буде сигурна и мирна, ко је други бранио него Срби постављени по онијем великијем планинама, које се пружају од Јадранског мора до крајева карловачких? Ко је други био на стражи него Срби код Уне, код Саве, код Илове, за спас грађана, који су стрепили и у градовима зидовима утврђеним и у селима?”

У XVII вијеку доста је Срба живјело и у Ријеци. Парох Никола Даниловић је писао 28. фебруара 1796. године ријечком црквеној општини и називао је „обшћество Славено Србског града Фиуме”. Три „стараоца” ријечке цркве св. Николе писала су 27. марта 1796. године „неко свједочанство” и притом казали да су они „Славено Србске нације, православног восточног исповеданија”¹²⁾

Аустријски статистички подаци о Србима у Истри

Треба истаћи прецизне аустријске статистичке податке из средине XIX вијека, који дају сасвим другачију слику, у од-

носу на усвојене „научне” стереотипе о народносном стању у Далмацији, Боки, Истри и јадранским отоцима.

Наиме, у Истри са кварнерским отоцима, према аустријском попису становништва из 1850. године, било је 134.445 Срба. С једне стране, бројност Срба римокатоличке и православне вјере на овим територијама побија тезе филолога из XIX вијека (Шафарика, Добровског и других) о хрватству чакаваца. С друге стране, негирају се тезе историчара хрватства и комунистичких историчара о свехрватству Истре, а да су „малобројни” Срби у Истри потомци „досељених Црногораца”. Тако нпр. један од кључних историографских твораца митолошког хрватства Вјекослав Клаић је трећи том своје вишетомене књиге „Опис земаља у којима обитавају Хрвати” (Загреб, 1883) посветио хрватству Истре. Досељене становнике у Истри у XVII вијеку Клаић не назива Србима, као млетачки и италијански писци, већ Црногорцима.

У бројним изворима помињу се чак и Срби у Трсту. Тако је 1769. године тришћанска управа писала писмо у ком се спомиње однос између Грка и Срба у Трсту, спомиње се да ће се ту један „србски свјашћеник намјестити”, затим молба „Србљев Триестких” и одредба да се за тришћанске Србе „Србскиј едан свјашћеник прими”.

Историчар Фран Барбалић Србе у Истри је свео на скромни број досељеника из Црне Горе, па је лаконски наводио, негирајући старину Срба на истарском подручју, да су становници Пероја, „српског села у Истри”, досељени Црногорци.¹³⁾ Барбалић је даље писао да су Италијани, не помињући бројне истарске Србе, романизирали („поталијанчивали”) Хрвате и Словенце. Он је истарско српство свео на Перој који је „православни (српски – Н. Ж.) оточић у широком католичком (хрватском – Н. Ж.) мору”. Међутим, италијански писци и сама млетачка власт славенске становнике Истре називали су Славенима, Морлацима („Morlasci”), Далматинцима, Србима, Црногорцима, дакле Србима.¹⁴⁾ Камило де Франчески (Camillo de Franceschi) наводи да се у Перој 1658. године населило 13 српских породица православне вјероисповијести, које су дошле из Црне Горе, других 8 породица које су се населиле у Вингијан и тридесет српских породица које су 1660. године населиле Кавран. Даље је истицао да се 1671. године населило из Пераста у Пулу 600 српских „хајдука”, од којих су се неки преселили у Сењ, а неки „ваљда” у Перој.¹⁵⁾

Е. Николић је тврдио да је било чак 15 „сељења” Славена (Срба) из Далмације у Истру и то „понајвише Босанци и Херцеговци”.¹⁶⁾ Православни обичаји и вјера су под притиском римокатоличких мисионара, млетачких, па потом аустријских власти, брзо нестајали њиховим претварањем, преко превјеравања, у римокатоличку традицију и вјеру, који су с протоком времена постајали истарска хрватска традиција. У државној демографској статистици православље је потискивано и брисано, а у првом плану је била вјера римокатоличка, док се за православну цркву користио само термин „друга вјера”.¹⁷⁾

Напомене:

- 1) Ј. Радонић, „Летопис Матице српске” 223/4, 1904, стр. 18.1
- 2) D. Farlati, „Илуг. sacr. III”, 1765, стр. 538а.
- 3) Н. Милаш, „Списи”, I, стр. 112.
- 4) Исто, стр. 248.
- 5) Осор, јадрански оток мало сјеверније од Задра.
- 6) „Магазин српско-далматински” XXIII, 1864, стр. 154-155.
- 7) D. Farlati, „Илугicum Sacrum”, V, 1775, стр. 1686.
- 8) М. Сладовић, „Повијест бискупијах сењске и модрушке”, Трст, 1858, 49.
- 9) Плашчански владичански архив, К 1787-1790. (Ад Нум. 622).
- 10) „Regni Hung. historia”, 1685, стр. 4446.
- 11) A. Theiner, „Vetera monumenta Slav. mer. hist. ill”, II, 1875, стр. 193.

- 12) Писма из архива ријечке православне парохије.
- 13) Ф. Барбалић, „Перој – српско село у Истри”, Загреб, 1933, 3.
- 14) Carlo de Franceschi, „L'Istria, note storiche”, Parenzo, 1879; Don A. Marcich, quando e come vennero gli Slavi in Istria, Archeografo Triestino XIII, Trieste, 1887; B. Schiavuzzi, „Cenni storici sull' etnografia dell' Istria”. Atti e memorie XVII, XVIII, XIX, XX; Camillo de Franceschi, „La popolazione di Pola nel secolo XV e nei seguenti”, Trieste, 1907.
- 15) Ф. Барбалић, н. д, 14-15.
- 16) Е. Nikolich, „Colonie di Slavi di Dalmazia nell' Istria”. Библиотека за повијест далматинску, Дубровник, 1882-1883 (цит. према: Ф. Барбалић, н. д, 14-15).
- 17) Ф. Барбалић, н. д, 16.

Срби римокатолици, такозвани Хрвати (2)

- Редакција „Велике Србије” објављује приказ књиге „Срби римокатолици, такозвани Хрвати” историчара др Николе Жутића. У књизи се на сасвим нови начин, сирого научан, скида вео тешки о вековној асимилацији Срба у хрватску нацију, ирвенсивено њиховим превођењем из православне у римокатоличку веру

Приредио: мр Момчило Суботић

У другом поглављу под насловом „Великохрватске идеје и кроатизација Срба и српских земаља” Жутић пише о кроатизацији Срба у Хрватској и Горњој крајини; хрватству у Славонији и Срему; кроатизацији Истре, Далмације и Боке; римокатоличкој мисији и ширењу хрватства у Босни и Херцеговини 1881-1941. године, затим о хрватству у Банату, Бачкој и Барањи и римокатоличком прозелитизму и хрватству у Србији 1918-1941. године.

Жутић даље наводи најпознатије Србе-римокатолике тога времена и њихову културну и политичку борбу за очување српства без разлике вероисповести. Дубровачки „Словинац” је уређивао Луко Зоре, а „Дубровник” и „Срђ” Антун Фабрис, обојица Срби-римокатолици итд. Нису, међутим, сви могли одолети аустро-ватиканском нартају на њихову народност и покушају да преко верске припадности креирају нову – хрватску нацију. Политички и духовни творци далматинског хрватства били су, поред језуита и фрањеваца – „праваша” Анте Старчевића – Миховил Павлиновић и Иво Продан – сви српског порекла и велики негатори Срба. Павлиновићеву апсурдну антисрпску политику најуспешније је приказао вођа Српске странке у Далмацији Сава Бјелановић у „Српском листу” у чланку „Дон Михо на Бранику”.

У раздобљу Краљевине Југославије, Срби-католици су готово нестали. Они су пригрлили идеологију интегралног југословенства. Југословенска идеја, политика и држава, на коју ће се надовезати комунизам, резултираће њиховим претпањем у Хрвате. Жутић пише да Никола Милованчев наводи угледну српско-католичку синьску породицу Трипало, која је до Првог светског рата исповедала српско народносно опредељење; у раздобљу између два светска рата доминира интегрално-југословенско опредељење; након Другог светског рата, у „националној еволуцији”, чланови породице Трипало почињу се декларисати као Хрвати (стр. 128).

Готово сви хрватски писци и историчари су се позивали на „хрватско државно и повијесно право”, претендујући на српски етнички и историјски простор. Митолошке тезе фра Доминика Мандића, Керубина Шегвића, Вјекослава Клаића, Ива Пилара, Милана Шуфлаја и других, оберучке су прихватили усташки идеолози, потпомогнути Секулом Дрљевићем и Савићем Марковићем Штедимлијом, који су „дрвено хрватство” протегли и на Црну Гору.

Када пише о хрватству у Босни и Херцеговини, Жутић истиче да је у БиХ средином XIX века било око 900.000 становника, од чега око 400.000 Срба православне вере, око 328.000 муслимана (углавном Срби исламске вере) и око 178.000 римокатолика, који су углавном представљали поримокатоличене Србе и досељене странце (стр. 148). Хрватство се у Босни јавља у другој половини XIX века, тј. у време аустроугарске окупације БиХ 1878. године; у БиХ улази преко језуита – духовне претходнице окупације на челу с Јо-

Анте Старчевић на новчаници од 1000 куна

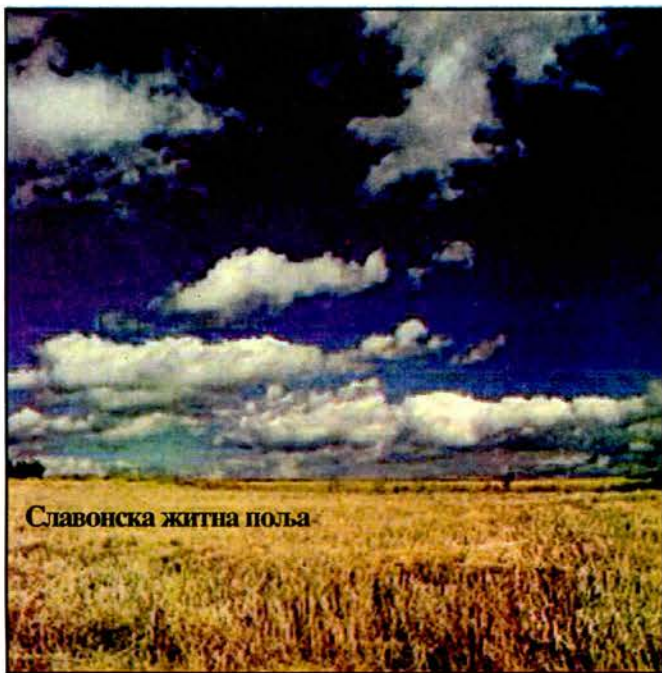
сипом Штадлером, надбискупом врхбосанским. Његова Хрватска католичка удруга и клерикални „Глас Херцеговца” посебно су допринели хрватској промицби. Босна и Херцеговина је у европској науци сматрана српским етнографским простором; њено отуђење од српске идентификације почиње управо окупацијом од стране католичке апостолске монархије.

Истражујући „хрватство” на простору Српске Војводине, Жутић констатује да је хрватство потпуно непознат појам у данашњој Војводини све до тридесетих година XX века. Банат, Бачка и Барања биле су настањене Немцима, Србима, Мађарима, Словацима, Буњевцима, Шоццима, Русинима, Румунима, Јеврејима и другима. Историјска литература и извори из друге половине XIX и с почетка XX века не помињу Хрвате као посебан народносни појам. Буњевци и Шоцци били су и наводе се као српско-католички народносни елемент. Они су називани Власима (Србима). И Вук Караџић у „Рјечнику” записује да су Буњевци „Срби закона римског” (стр. 175). Најмаркантнија личност Буњеваца у време уједињења био је римокатолички свештеник Блашко Рајић. Он је недвосмислено потврдио да су Буњевци Срби, тј. да се ради о једном народу. Рајић је као члан буњевачко-српске делегације учествовао на Мировној конференцији у Паризу 1919. године (стр. 181). Пред Други светски рат ће променити националну свест и постати Буњевац-Хрват. Жутић констатује да је етничком однорађавању Буњеваца и Шокаца у доброј мери допринео став Српске православне цркве верским тумачењем да се Србима могу звати само њени припадници православне вере (стр. 183).

Жутић пише и о ширењу римокатоличанства у Србији и закључује да је римокатоличка мисија имала за циљ ширење вере преко римокатоличке формације хрватства и утемељења у римокатоличко становништво Србије које је било српског или иностраног порекла.

„Вјерско-политички портрет идеолога великохрватства”

У трећем поглављу Жутић приказује клеронационализам хрватског митрополита, надбискупа загребачког др Ан-

Славонска житна поља

туна Бауера, србофобију и антијугословенство Стјепана Радића и беатификацију у служби мисионарског хрватства Ивана (Ханса) Мерца.

Бауер је био уредник часописа „Католички лист” и члан Хрватске странке права Анте Старчевића да би, после њеног цепања, приступио Хрватско-српској коалицији. Под његовим утицајем у Загребу је одржан Први хрватски католички састанак од 3. до 5. септембра 1900. године, уз одобрење папе Лава XIII и уз подршку надбискупа сарајевског Јосипа Штадлера. Све што је даље радио, радио је у духу и у складу са одлукама овог састанка, тј. у духу организовања хрватства на католичким основама. Другим речима, сви римокатолици у Хрватској, према одлукама и смерницама са овог састанка, постали су Хрвати у народносном смислу. По том основу Жутић основано тврди да данашњу хрватску нацију чини око 70 одсто Срба римокатолика и 30 одсто осталих римокатолика (Немаца, Мађара, Чеха, Словака, Словенаца, Италијана и других).

Бауер је подржао агресију Аустроугарске на Србију, а након рата у „латинском маниру” подржао стварање прве југословенске државе, испољавајући даље изузетну активност у свим државним, дипломатским и културним догађањима у Краљевини Југославији. Прославио је „тисућгодишњицу” хрватског краљевства 1925. године, а недуго затим одобрио је адвокату Иви Протулишцу, вођи забрањених „Орлова”, да оснује „Крижаре” почетком 1930. године. На његову иницијативу краљ Александар је маја 1934. године дао пристанак за именовање Степинаца за „насловног надбискупа и коадјутора загребачког надбискупа с правом наслеђа”.

У овом поглављу Жутић излаже и опсежан политички портрет Стјепана Радића – веома занимљиво штиво које сада нећемо подробно презентовати ни анализирати – већ желимо да укажемо на неколико битних Жутићевих запажања о Стјепану Радићу. Жутић истиче тачну одредницу и главну Радићеву политичку карактеристику, и поред свих његових политичких експеримената, заокрета, мена, превртљивости и недоследности. У једном је Радић ипак био доследан и устрajan, а то је – „србофобија и антијугословенство”, као његова „основна политичка и идеолошка константа” (стр. 239). Поменуте политичке одлике пратиле су Радића током целог живота и за време политичког ангажмана. И кад је изгледао као политички опсенар, пророк и брбљивац, аполо-

гета и химнописац хабсбуршки, и кад се чинио луђим него што је, у ствари, био, Радић је мењао савезнике и методе политичке борбе, али србофобија и антијугословенство су били непроменљиви. Ништа се није променило ни кад је спевао химну краљу Александру, ни пошто је ушао у владу Краљевине СХС 1925. године. Овај острашћени србофоб никад није искрено прихватио ни југословенску државу, а још мање теорију о једном „троплеменом” народу. Кад је постао министар просвете, најурио је све професоре либерале – југословенске националисте и присталице Прибићевићевог СДС-а. Потом је, 1927. године, склопио коалицију са Прибићевићем, али то је више показатељ Прибићевићеве политичке незрелости, него Радићевог прихватања Срба као политичког партнера. Уосталом, Радић је, као антијугословен и србофоб, налазио природне савезнике код свих разбијача Југославије (Коминтерна, ВМРО, Косовски комитет, мађарски ревизионисти, италијанске агентуре, „калајевски бошњаци” итд).

Савремене процесе појачане беатификације тзв. хрватских светитеља Жутић сагледава као спровођење националне хомогенизације и ширење хрватства на некадашњим српским етничким просторима. У том контексту треба разматрати и чин папе Јована Павла Другог да прогласи блаженим Ивана (Ханса) Мерца, у Бањалуци, на српској земљи, где су хрватски зликовци, предвођени католичким клером, починили најсвирепије злочине над српским народом. Блаженим је проглашен човек који је за живота заговарао идеју ширења хрватства преко организација Католичке акције. „Намеће се утисак” – истиче Жутић – „да је личност Ивана Мерца накнадно, организованом римокатоличком пропагандом, уздигнута на пиједестал великог писца-ствараоца и недодирљивог свеца са израженим вјерским и националним генијем”. Сама чињеница да је папа пред свечаним чин успео оне који су над Србима заговарали и вршили најбестијалније злочине (Степинац, папа Пије XII, Иван Мерц), говори о ватиканском схватању измирења и екуменизма. Заиста, тешко је схватити како би заједнички сведи могли да буду надбискуп Степинац и три православна епископа (Сава Трлајић, Платон Јовановић и митрополит Петар Зимоњић) или старац Вукашин из Клепаца - сви зверски убијени у хрватској католичкој, „божјој” држави.

У поглављу „Велика Хрватска на српској земљи” Жутић обрађује тему федерализације Краљевине Југославије у периоду 1935-1937. године и тему „Великохрватска жетва српске народне њиве” – 1939, 1941, 1945, 1991. године.

Жутић у овом делу даје историјат југословенске државе и решавања тзв. хрватског питања од петомажских избора до формирања Бановине Хрватске. Детаљно излаже специфичну ситуацију која је владала у Приморској и Савској бановини у којима су хрватске политичке и верске групације (ХСС, „франковци”, организације Хрватске католичке акције и др) изазивале отворене сукобе са странкама и удружењима југословенске државе (ЈНС, „јефтићевци”, „борбаши”, југословенске националне организације на челу са Соколима). Мачек је био основао Хрватску сељачку и Хрватску грађанску заштиту, а кнез Павле је и даље подржавао политику Милана Стојадиновића у попуштању Хрватима, наивно верујући да тако чува државну целину. Бановина је, под утицајем спољног чиниоца, убрзо прерасла у НДХ, која је извршила незапамћен злочин над православним Србима на подручју ове марионетске криминалне државе.

Жутић констатује да су „српски савезници Енглези имали пресудну улогу код одређивања граница Бановине Хрватске 1939. године али и одређивања административних граница унутар социјалистичке Југославије, које ће деведесетих година XX века, вољом западних либералних демократија, постати државне” (стр. 329).

Америка против себе и света (5)

- Редакција „Велике Србије” објављује најзанимљивије делове из недавно објављене књиџе „Америка против себе и света” Момчила Пудара, познатог српског новинара. Реч је о теорији „свештој међународној порејка” који је лансирао председник Буш старији, а у међународним односима арогантно сироводи Буш млађи (уз претходника Клинтона). То представља огледало савременог американизма. Важно је и ауторово указивање на заоштрене односе са делом исламског света после напада на Њујорк
- Шансу за „ново доба” Пудар види у неслози „два Запада”, америчког и европског, која постоји као могућност излаза из стања које назива „планетарна неизвесност”

Невоље за Запад

Русија се поново враћа као велесила на светску арену. Реч је о прворазредној стратешкој новини на почетку XXI века. То је основни циљ екипе Владимира Путина, којег такоређи нико није очекивао у улози домаћина у империјално позлаћеном Кремљу.

Путинова екипа хоће да васкрсне Русију. „Ми треба”, рекао је Путин, „да знамо своју историју, из ње да извучемо поуке и никада да не заборавимо оне који су створили руску државу, који су бранили њену част и од ње изградили велику државу, снажну и моћну”.

Иако оцењује да Путин није обећани спасилац Русије, Зиновјев тврди да председник свом снагом настоји да обнови централизовану државу. „Тежња председника Путина да створи строго вертикалну структуру власти”, закључује исправно Зиновјев, „није рестаурација совјетизма, а баш за то га опгужују”.

Све што Русија чини данас, уз осмех или гнев, спречава САД да јој наметне друговање са смртоносном усамљеношћу у ланцима фантома прошлости. Стога, Русија шири крила према Европи и Азији. Реч је о свеобухватном одговору на америчку стратегију освајања света. Амерички стручњак за неконвенционално ратовање Језеф Богдански тврди да се „Русија спрема за учвршћење хегемоније на виталним подручјима Азије како би била стратешка невоља за Запад”. Званични захтеви извесних бивших совјетских република да САД укине војне базе на њиховој територији први су знак да су амерички војници непожељни у централној Азији.

Осим тога, Русија неће да се „изгуби” у идеолошком пространству Запада, неће да буде „део Запада”. Она жели да буде део Европе, а да Европа не буде амерички Запад.

Токвил је писао да је Русија „заједница која изазива страх”. За њега је Русија „Америка без светлости и слободе”. Француски геополитички есејиста Емануел Тод смело се упустио у маштовита размишљања о будућности великих нација, па пише: „Када Русија постане добротинитељски цин, Европљани и Јапанци ће моћи да се ослободе утицаја САД. Ако се преокрену односи између Америке и света, прелазећи из улоге заштитника у улогу моћног агресора, онда се мењају односи Русије и света, прелазећи из улоге агресора у улогу могућег заштитника”.

Двоконтинентална Русија има повољну геостратешку позицију да досегне мисију светске велесиле. Русија, која има изузетно природно богатство, геостратешки положај и нуклеарна је сила првог реда, не може служити интересима ван њених основних националних интереса, што настоје извесне снаге на Западу, а нарочито САД. Такав однос према Русији у међународним односима може да иде до границе за-

једничких интереса: на пример, садашња борба против светског тероризма, што је важно за Москву због мучног рата у Чеченији и кризе на Кавказу. Русија је спремна да буде учесник у заједничким међународним акцијама, али она не заборавља националне интересе.

Анализа стратегије Кремља открива да суштина сарадње са Европском унијом треба да буде у служби заједничких интереса аутономне Европе и независне Русије, у појединачним односима према Америци, заснованим на континенталном суверенитету. Стога, Путин тражи да ЕУ прихвати „стварање архитектуре стабилне и уравнотежене европске безбедности”. За моћне људе у Кремљу сувереност Европе се заснива на сопственој безбедности, па се прижељкује да ЕУ има аутономне снаге способне да бране Европу, која не би зависила од америчког „војног кишобрана”. Због тога би „велика Европа била без НАТО-вске завесе”, која сада замењује Черчилову „гвоздену завесу”. Разумљиво је да Русија не помишља да буде члан ЕУ, јер би то уништило унутрашњу равнотежу Уније. Двоконтинентална Русија је исувише велика и тешко да би обукла рухо Уније. Истовремено, Русија ставља до знања да ЕУ не сме подизати стратешко-економске и трговинске границе ради њеног изоловања, а што проамеричке владе у Европи још прижељкују.

Кисинџер упозорава да постоји „традиционална агресивност Русије”, па је назива „експанзионистичком земљом”.

Он пише: „Прихватајући слободно тржиште и демократију, Русија ће се трудити да крене у експанзију. Руске реформе ће бити добродошле једино ако Русија усмери напоре према својој националној територији, према својих 11-часовних одељака од Санкт Петербурга до Владивостока. То би било први пут у њеној историји. Она не може уистину патити од клаустрофобије”.

Напредна и снажна Русија, снабдевена страшним нуклеарним наоружањем и врхунским арсеналом модерног оружја, не уклапа се у америчке рачунице. Стога „руско питање” данас има изузетну важност за САД, које не успевају да изађу из стања хладног рата. Америчка тактика остаје иста: борба у маниру хладног рата против руске опасности се уклапа у „рат за демократију”, како рече Буш.

Кинески змај мења свет

Преображај Кине је преображај света. Многи данас виде војну опасност у њеном буђењу. То је заблуда, јер Кина не жуди за планетарном хегемонијом. Њена последња жеља, она ослободилачка, јесте прикључење Тајвана, који јој иначе и припада. Нема амбиција да буде планетарни идеолошки вођа, нити азијски оклопник. Њен напор је двојак: национални препород и отпор обнови потчињености туђину – прекјуче јапанском, јуче совјетском, данас америчком.

Истини за вољу, Кина је неразрешен чвор, загонетан и неизвештан. Једино се може рећи да Кина ствара „други свет”. Она је била и остаје ван западне цивилизације, иако гута западни капитал, науку и технологију.

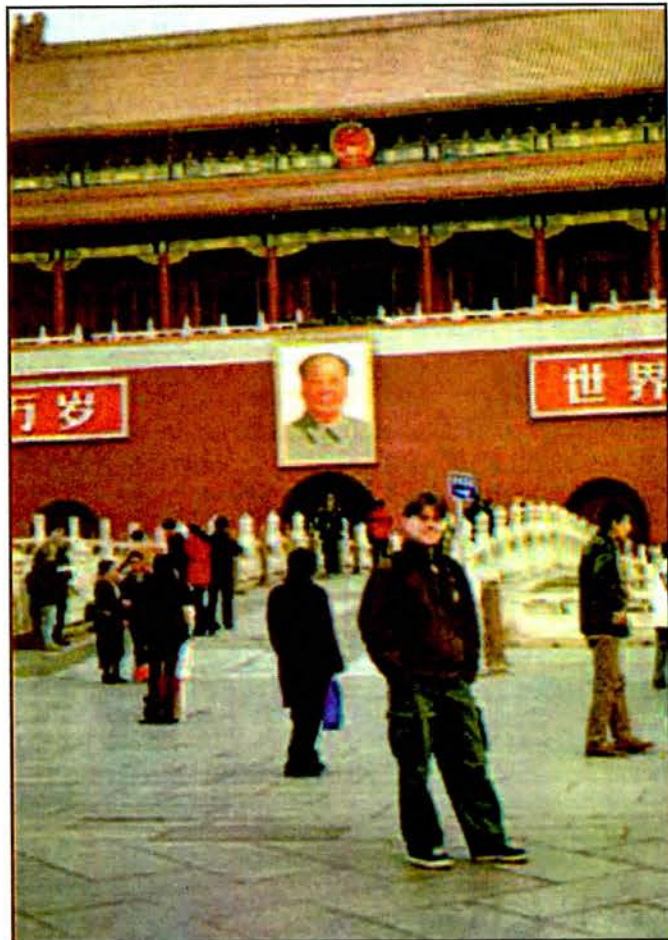
Данас, Кина енергично намеће социјално-економски развој као нову животну заповест. Ту се појављује „тржишни социјализам” са елементима западног капитализма, али капитализам, чист производ Запада, не може бити копиран у Кини, јер би то значило да се Кина одриче оног што чини њено биће већ 30-40 векова.

Руководећа екипа је повећала унутрашњу слогу, ужива поверење знатног дела становништва мање заинтересованог за политичко рухо власти, а далеко више за национално добро и животну шансу у разиграном економском препороду земље. Да ли то Кина данас следи елан Америке, када је освајала Far West?

Проблем који мучи водеће земље Запада, пре свега Америку, садржан је у питањима: куда води убрзани економски размах Кине? Шта значи растућа привредна и финансијска моћ целог азијског Пацифика? Да ли Запад силази са пиједестала планетарне економије?

Ако се има у виду да стратешко језгро планете чини Евроазија, онда је уочљиво како су огромни стратешки интереси САД на Далеком истоку. Утолико пре што је Кина постала члан „свемирског клуба” са САД и Русијом. Кина не запоставља ни војну моћ, иако је не јача паралелно са економским „бумом”. Кинески војни потенцијал има засад превасходно одбрамбени значај, али достиже такву способност да може бити упозорење свакој сили која би хтела да се лати оружја.

У Кини на престижу добија европско стратешко опредељење. „На Европу увек треба рачунати”, закључак је владе у Пекингу. Нови лидер Ху Џинтао је прецизирао: „Европа може и треба да игра важну улогу у стварању мира и развоја у XXI веку... Кина и Европа имају подударне заједничке интересе”. Тај став има два значаја: прво, Кина доказује да је планетарна, а не искључиво азијска сила на периферији света, и да хоће да буде учесник приликом одлучивања о основним међународним питањима; друго, све битно што се дешава у свету повезано је са историјским преображајем Кине. Зна се, без сврсисходног става домаћина у Белој кући,

Кина не може решити основни национални проблем Тајвана, који је камен спотицања у односима Вашингтона и Пекинга. Пекинг сматра проблем Тајвана унутрашњим питањем. Бела кућа настоји да испод жита протури тезу да још постоје „две Кине”, не зато што пориче историјску правду о једној недељивој Кини, већ што то служи њеним дипломатским потребама у односима са владом у Пекингу као владом велесиле.

У Белој кући влада неповерење, јер је Кина све моћнија, развијенија и задојена изразитим националним патриотизмом. Бивши шеф националне безбедности САД, демократа Јозеф Нај тврди да „Кина постаје ризичан непријатељ у самопроизводном пророчанском стварању”. „Њујорк тајмс” је написао да је „XX век био амерички, а XXI век ће бити кинески.”

Могуће темељно стратешко престојавање света уласком у трећи миленијум, посебно у области Евроазије, где САД настоје да нађу место под сунцем, омогућава да Москва и Пекинг „забораве” своје несугласице и противуречности. Владе двеју земаља сматрају „неподношљивим” долазак НАТО на њихове границе. Пекинг тврди да војни продор САД у Евроазију угрожава националну безбедност Кине и прети јој „стратешким гушењем”. „Кина се противи”, истиче влада, „свакој изградњи војних база САД у државама централне Азије”, јер то намеће атмосферу хладног рата у Евроазији. „Америка ће доживети слом под тежином декаденције и космополитизма”. То је тврдња кинеских стратега, вероватно оних задојених идеологијом маоизма. Кина је економски дубоко закорачила у свет капитала, али је мистериозна и недодирљива, као да се ушанчила у историју, што збуњује Америку.

Оставштина за будућност

Српски манастири су у прошлости били центри верског живота, али истовремено и расадници писмености, уметности и разних облика културног живота. Они првенствено сведоче о постојању српских насеља у њиховој околини, јер су подизани не само због монашких житеља, већ и због унапређења верског живота околног становништва. Наши стари манастири указују на високу културу градитеља и сликара, али и њихових оснивача (ктитора). Бројне задужбине (задужбина је дело учињено за спасење душе своје или својих ближњих) говоре о префињеном укусу оснивача, који су узимали најбоље неимаре и сликаре за своје манастире.

Иако су и пре Стефана Немање грађене цркве и манастири, тек од његовог времена долази до „златног периода“ у црквеном градитељству. У средњем веку је нарочито била развијена монументална црквена архитектура. Тадашње друштво се састојало од сељака, који су радили и привређивали, управитеља и поседника, који су тај рад користили, и цркве са њеним управитељима, која је држала и земљу и људе на њој и имала сва поседничка права. Зато је ова врста архитектуре у средњем веку и могла да буде монументално обрађивана.

Монументална архитектура је настала у време када су постојали услови за то и нестала онда када су престали да постоје, односно губитком феудалног владајућег слоја после пада државе након 1459. године. Народ је још неко време градио скромније цркве, да би временом и то престало.

Међутим, да би се на прави начин разумели разлози за подизање средњовековних црквених задужбина, неопходно је познати друштвено-историјске околности које су томе претходиле. Словени су населили Балкан крајем VI и почетком VII века и њихова религија је била паганска, односно многобожачка. Доласком на Балкан, Срби су се упознали са хришћанством, које је било вера староседелача чију су земљу Срби запосели, али истовремено, то је била и вера византијске власти с којом су се Срби борили за ово подручје.

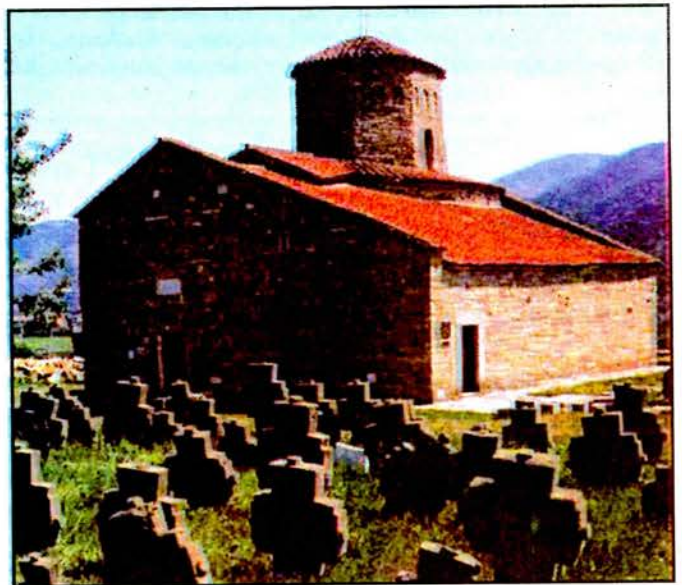
Од IX века код Срба се формира нека врста владајуће класе, што ствара услове за настанак самосталне и независне државе. Тако, у централним српским областима настаје држава која се називала Рашком. Доминантне силе у то време, Рим и Византија, су желеле да доминирају над Словенима, самим тим и над Србима, и да их преведу у хришћанску веру. У другој половини IX и током X века Срби примају хришћанство, за шта су се нарочито залагали владари. Међутим, консолидацијом државе, владари желе да створе државу независну од Рима и Цариграда. То не успева Зети, која добија релативно самосталну архиепископију у Бару 1089. године, док Рашка 1219. године добија потпуно самосталну цркву. Пре владарских задужбина постојали су католички, тј. „латински“ и православни, односно „грчки“ монашки манастири у другој половини XI и почетком XII века. Те прве црквене грађевине су подигли калуђери, а када су постали власници већих материјалних добара, то су чинили и владари. Осим градова – тврђавица, у којима су живели владари и

властела, манастири су били значајни и њихове цркве су биле једине монументалне грађевине тог доба. Иначе, у том периоду се у верском животу покрштених Срба јавља јединствен верски обичај дубоко везан за породични живот, а то су: „крсно име“, „крсна слава“, „свети“ или „свето“. На тај начин се један од православних светаца прихвата као заштитник и покровитељ одређене породице.

Петрова црква

Евидентно је да се црквена ситуација код Срба мења из основе и добија свој коначни правац тек у другој половини XII века, када рашки велики жупан Стефан Немања уједињује већину српских земаља и ствара велику српску државу у коју је ушла и Зета. Разлоге за обилно и монументално градитељство код Срба треба тражити у побожности, односно у страху од „Страшног суда“ и вери да се задужбинама могу откупити греси. Сходно томе, сваки владар се трудио да сагради по једну главну задужбину себи за гробницу и она је морала бити монументална. Свети Сава је идејни творца тог концепта, који је суштински део специфичног српског погледа на свет. Он је био тај који је дао смер обавезном понашању свих чланова династије тј. сви су били дужни да подижу манастире-маузолеје. У њима се прослављао култ владара, али су манастири били и ходочасничка места, где се култ државе и нације најбоље манифестовао. Он је фигура јединственог значаја за историју. Свој живот је ставио у службу два циља: оснажити моћ и власт круне и потенцирати манастир (Студеница - највећа Немањина задужбина). Због материјалне оскудице, властелинске задужбине у већој мери се појављују тек у XIV веку, када је властела била моћна.

Међутим, пре него што пређемо на задужбине Немањина, пажњу треба скренути на најстарији сачувани споменик средњовековне архитектуре у Србији, а то је Петрова црква код Новог Пазара. Према историјским подацима, црква је

постојала у X веку, када се и епископско седиште налазило при њој, али тачно време њене изградње није познато. Подигнута на праисторијској некрополи, неколико пута је рушена, обнављана и дограђивана, тако да не представља јединствену градитељску целину, а садашњи изглед црква је добила после Другог светског рата. У сваком случају, то је једна од најважнијих грађевина прероманске архитектуре на тлу бивше Југославије.

Право монументално грађење у Рашкој почиње од времена великог жупана Стефана Немање (1168-1196), који је имао три сина: Вукана, Стефана и Растка; последњи се накнадно замонашио и добио име Сава. Цела група споменика, која је саграђена у време Немање и његових првих следбеника, назива се рашка стилска група. Првих неколико грађевина саграђено је у време самог Немање и то су: Црква манастира Богородице у Топлици код Куршумлије, црква манастира Св. Николе у Топлици код Куршумлије, Ђурђеви ступови код некадашњег Раса (данашњег Новог Пазара), велика Богородичина црква у манастиру Студеница, првобитна црква манастира Хиландар на Атосу (Светој гори) и цркве манастира Св. Николе и Св. Ђорђа у жупи Дабар на Доњем Лиму.

Обе цркве у Топлици (црква манастира Богородице и црква манастира Св. Никола) су настале око 1168-1172. године и данас су у рушевинама.

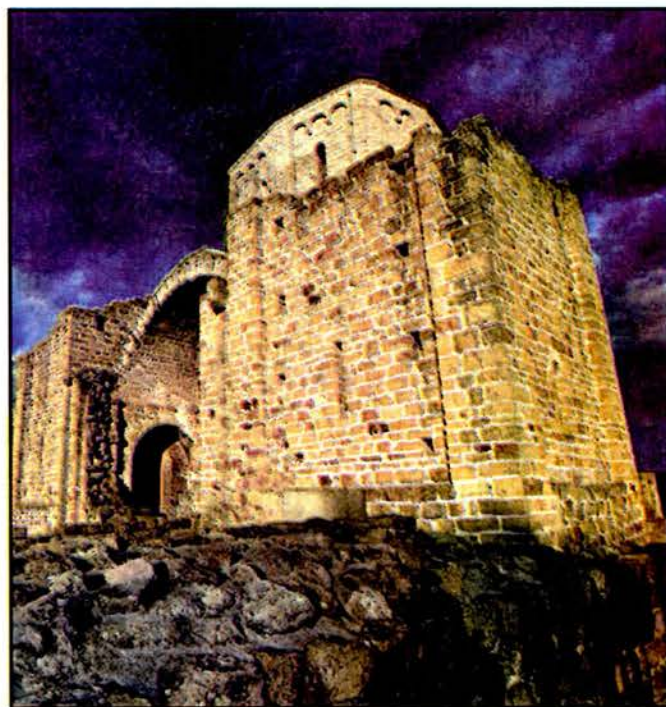
Богородичина црква у моравском Градцу (данашњем Чачку), задужбина Немањиног брата Страцимира, била је посвећена Успењу Богородице, а у изворима се помиње као Богородица градачка. Црква је била у склопу манастира по-

знатог као Моравски Градац. Подигнута је на месту старијег римског насеља око којег се развило средњовековно насеље познато као Чачак већ почетком XIV века.

Богородица градачка је подигнута пре 1190. године и у XV веку при њој је било седиште митрополије. Не зна се до када је ту било, али је познато да су средином XVI века Турци делимично президали саборну цркву, претворивши је 1956. у Фатија џамију. Све до 1834. године црква је неколико пута претварана у џамију да би онда, коначно, враћена хришћанској вери. Порушено је турско минаре, вероватно дограђен улази, западни део цркве, отворени неки раније зазидани прозори и 1856. године дозидана су два звоника.

Богородица градачка се са опрезношћу доводи у везу са садашњом црквом у Чачку, која садржи остатке Страцимирове Богородице градачке. Извесни архитектонски елементи су сачувани у изворном облику, а на појединим местима су у зидове уграђени камени украси са првобитне грађевине. На данашњој цркви су највећим делом сачувани спољашњи зидови првобитне грађевине, док је целокупна унутрашња конструкција у потпуности измењена изградњом нове куполе.

Р. В. С.

Ђурђеви ступови

Ђурђеви ступови у Расу су били први објекат који је Стефан Немања саградио после преузимања власти у Рашкој. Зидање храма Св. Ђорђа је започео после ослобођења из пећине у коју су га браћа затворила. За време тамновања Стефан се молио светом Ђорђу. Када се уз помоћ свог светитеља спасио, подигао му је храм. Ступањем Немање на престо великог жупана у Рашкој 1166/67. године започиње и зидање манастира и цркве Св. Ђорђа која је завршена је 1171. године Ђурђеви ступови су били први већи манастир у области Раса. Манастир је био обухваћен великим зидом, а на југозападном углу се налазио главни улаз у облику куле. Црква је заузимала централно и највише место у комплексу. Манастир је први пут разорен за време Турака 1689. године а потом и у Првом и Другом светском рату. Првобитни назив манастира, по светитељу коме је црква посвећена, касније је допуњен по кулама на цркви и упрошћен у назив Ђурђеви ступови, који је временом постао назив и за цркву и за манастир. Од свих Немањиних задужбина једино су се у Ђурђевим ступовима сачувале фреске, које су живописане заслугом свог првог ктитора. Фреске су настале око 1175. године и један њихов фрагментарни део се сачувао на обрушеним зидовима, док је други део фресака пренесен у Народни музеј у Београду.

- Бука, која се ових дана чује из зграде Владе, није изазвана тектонским поремећајима. То се Ђелић и Коштуница отимају око фотеле премијера.
- Па шта ако држава продаје неколико стотина тенкова? Ионако нећемо имати где да их паркирамо кад ускоро распродамо касарне и полигоне.
- Кад „ови” распродају све наоружање и опрему, хоћемо ли војску и даље звати „оружане снаге”?
- Неки зловници говоре да је помоћница министра одбране одлучила да после реорганизације војске обавезни део официрске опреме буду хеланке и „бале-танке”.
- Помоћница министра војног, иначе балерина, одлучила да убудуће саставни део војних вежби буду и секције из „Лабудовог језера”.
- Листа посланика Чедине коалиције је јединствена – из сваке странке по један.
- Ако коалицију граде ЛДП, СДУ и ДХС, онда је нормално да се коалиција зове ЛСД.
- После одласка Сенића престало осипање кадрова из СПО-а. Нема више ко да оде.
- Риза Халими на седници Скупштине одустао од дискусије. Све што је хтео да каже, рекао је Чедо Јовановић.
- Полиција Солт Лејк Ситија ликвидирала Сулејмана Таловића, муслимана из Сребренице, који је убио петоро Американаца. Да је побио Србе, добио би две године (условно).
- Хоће ли нам Русија помагати да заштитимо Косово и Метохију и кад уђемо у НАТО?
- У новинама наслов – „Ненад Чанак васпитан”. Једино му „васпитачи” не станују у Србији.
- Коштуница изјавио: „Косово није на продају”. Ниси информисан, премијеру. Они хоће да га узму, а не да га купе.
- Нова Србија објавила да Верољуб Стевановић хоће посланички мандат да би се извукао од одговорности за лоповлуке. А зашто ли Веља Илић тражи мандат?
- Најновија обележја војске неодољиво личе на грб Српске радикалне странке. Разликују се само у детаљима. Што ли се онај Ацковић толико мучио? Могао је једноставно да дође да му дамо грб.
- Судаћи према показаним резултатима, многи ДОС-ови експерти су дипломирали у Крагујевцу.
- Док су нас оптуживали да се „примамо на митове”, њих ухватили да примају мито.
- Министар просвете изјавио да је његова помоћница добро радила. И јесте све док је нису ухапсили.
- Ма није помоћница министра ухапшена што је продавала дипломе. Ухапшена је што није делила пазар.
- Семинар за војне и цивилне обавештајце код нас ће, како пишу новине, организовати Американци. После ће ови за њих шпијунирати на „научној” основи.

Сабрана дела проф. др Војислава Шешелџа

Преко 65.000 страница сабраних дела проф. др Војислава Шешелџа представљају чисти концентрат његових мисли и дела, од дисидентских дана до тренутка када је постао неоспорни лидер свих српских патриота. Овде се, на једном месту, налазе његови научни радови, скупштински говори, телевизијски меџдани, интервјуи које је дао штампи, радио емисије и различити политички и научни скупови у чијем раду је активно учествовао. Ту су и судски процеси, а нарочито место заузима збирка хашких докумената, објављена у чак 15 књига.

Својим пером, ова оригинална личност српске политике објашњава узроке и механизме политичке делатности усмерене против српскога народа и његове државе, али читаоца не оставља у мраку песимизма, попут већине хроничара народног страдања.

Његово сагледавање прошлости и садашњости представља научни метод за пројектовање реалне визије будућности, што је, у ствари, одговор на најтежа питања данашњице. Често намерно погрешно схваћен и још злонамерније тумачен, на овим страницама не оставља простор за било какву дилему – све је објашњено, свака реч је у контексту, догађај лоциран, а правни акт протумачен.

По општој оцени целокупне српске јавности, а нарочито њеног научног дела, у овом обиљу историјског, правног и политичког материјала нарочито се издваја његово, по много чему капитално дело „Идеологија српског национализма”.

У својој најпознатијој књизи, проф. др Војислав Шешелџ, на хиљаду страна текста, синтетизује све научне чињенице, филозофске парадигме и теоријске постулате на којима је саздана идеологија српског национализма.

Ово дело др Војислава Шешелџа се одликује критичким приступом и бриљантном анализом, а аутор се и овде потврђује као ерудита и стрпљив истраживач, који је у току вишегодишњег рада проучио огроман број историјских, лингвистичких, филозофских, социолошких и политиколошких студија, дела водећих научних ауторитета у разним дисциплинама и областима, селекционишући њихове врхунске резултате и доводећи их у хармоничан облик.

Др Шешелџ је ову обимну студију довршио проширујући своју претходну монографију „Научно и публицистичко дело проф. др Лазе Костића”. Српски народ је тако добио компактно, систематизовано и комплетно дело у коме су обрађени сви значајни аспекти српског национализма, његова природа, циљеви и систем моралних судова. Пред нама је први прави уџбеник српског национализма.

Др Војислав Шешељ

**ПОНТИФЕКС МАКСИМУС
САТАНИСТИЧКЕ ЦРКВЕ
ЈОВАН ПАВЛЕ ДРУГИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

**АНТИХРИСТОВ НАМЕСНИК
ЗЛИКОВАЧКИ РИМСКИ ПАПА
БЕНЕДИКТ ШЕСНАЕСТИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Четири књиге др Војислава Шешеља које раскринкавају антисрпску природу папства и римокатоличког клера у целини.

Концентрат истине на 4000 страна који јасно доказује да је за све ратне злочине на територији бивше Југославије крив римски папа.

Др Војислав Шешељ

**ВАТИКАН ГЛАВНО
САТАНИНО ГНЕЗДО**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

**РИМСКА КУРИЈА
ВЕЧИТО ЖЕДНА
СРПСКЕ КРВИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.